

YIL: 2 SAYI: 2 MART 2008

YENİ UYUK

UYANIK FİKİRLERİN UZLAŞTIĞI KALE

Konya İmam Hatip Lisesi ve Anadolu İmam Hatip Lisesi Yayın Organı

İÇİNDEKİLER

2 YEPYENİ UFUKLARA DOĞRU...

6 MEVLANA ÖZEL

20 OKULUMUZDAN HABERLER

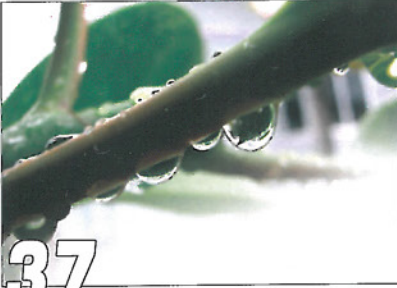
35 DİKKAT EVDE TEHLİKE VAR

28 DİVANÜ LÜGATİ-T
TÜRK VE TÜRKÇE

32 ŞİİR VE HAYAT

37 YAĞMUR DUASI VE NAMAZ

41 HACI VEYİŞADE MUSTAFA
KURUCU EFENDİ

2. İSTİKLAL MARŞI | 3. GENÇLİĞE HİTABE | 4. YEPYENİ UFUKLARA DOĞRU... | 6. MEVLANA ÖZEL | 19. OL MAHİLER Kİ DERYA İÇREDİR DERYAYI BİLMEZLER...
20. OKULUMUZDAN HABERLER | 22. DÜŞÜNDÜRENLER | 24. STRATEJİK PLANLAMA | 26. OKULUMUZDAN HABERLER | 28. DİVAN-U LÜGATİ-T TÜRK VE TÜRKÇE
29. ADALETİN TORUNU | 32. ŞİİR VE HAYAT | 34. TEKNOLOJİ VE BİZ | 35. DİKKAT EVDE TEHLİKE VAR | 37. YAĞMUR DUASI VE NAMAZ
41. HACI VEYİŞADE MUSTAFA KURUCU EFENDİ | 42. ISINIYORUZ | 44. KÜLTÜREL ÇATIŞMADAN KÜRESEL UZLAŞMAYA | 46. BAĞLILIK VE BAĞIMLILIK ÜZERİNE
47. OKULUMUZDAN HABERLER | 50. KİŞİLİK TESTİ | 51. ŞİİR | 53. BUNLARI BİLİYORMUYDUNUZ? | 54. BULMACA | 56. HZ. MEVLANA'NIN 7 ÖĞÜDÜ

Yepyeni Ufuklara Doğru...

Muhsin Ayni ERDEMİR
Konya İHL ve Anadolu İHL Müdürü

*Gelin tanış olalım
İşi kolay kılalım*

Her taşı yakut olan bu vatan topraklarının içerisinde Konya şehri; tarihi ve sosyal dokusuyla Hz. Mevlana gibi bir cevheri de içinde barındırmasıyla ayrıca bir öneme sahiptir.

Konya'da yaşamayı ve bu şehrin en nadide camiası olduğuna inandığım Konya İmam Hatip Lisesinde müdür olarak hizmet vermeyi büyük bir şeref olarak kabul ediyorum. Bu büyük şeref, büyük mesuliyetini de omuzlarımızda taşıyarak bu görevi liyakatle yerine getirme gayretinde ve arzusundayız.

Evrende her şey insan içindir. Çünkü insan düşünme yetisine sahip, tekâmül edebilen tek varlıktır. İnsanın eğitilmesi çok önemlidir. Cenab-ı Allah insanı yarattığı günden beri, onun öğrenmesini, yaradanı ve kâinatı bilmesini istemiştir. Bu sebeple peygamberler göndermiştir.

*Sevelim, sevilelim
Dünya kimsese kalmaz*

İnsanı eğitmek ve donatmak, kâinatı donatmak demektir. Biz her ferdi evrenin merkezi olarak görüyoruz. Bu sebeple her öğrenci bizim için aynı öneme sahiptir. Bir kişinin eğitilmesi ve donanımlı hale getirilmesi toplumun imar edilmesi demektir. Bu düşünceyle okulumuzda öğretimin dışında öğrencilerimizin kişisel gelişimlerini destekleyecek ve özel yeteneklerini keşfedip yönlendirecek sosyal faaliyetlere de ayrıca önem veriyoruz.

Bu sosyal faaliyetlerimiz içerisinde, öğrenci ve öğretmenlerimizin çalışmalarıyla zaman zaman okul dergileri de çıkarıyoruz. Bu öğretim yılında, bu dergide sizlerle yeniden buluşmaktan dolayı ayrıca mutluyuz. Bu tür faaliyetlerimizi geliştirmek, yaygınlaştırmak, dayanışma ve kaynaşma sağlayarak bütün öğrencilerimizi kucaklamak arzusundayız.

çabasına düşmüştür.

Bizim amacımız bu gelişmelerin ve değişmelerin farkında olan, daima değişen ve yenilenen, yerinde saymayan ilerleyen ama geleneklerine, inançlarına ve tarihi köklerine sarılan bir İmam Hatip Gençliği yetiştirmektir.

Belki menfaati gereği belki de cehaletten Batı hala, İslami terörün ve bağnazlığın kaynağı olarak görmekten vazgeçmemiştir.

Haçlı zihniyetinden gelen bu önyargıyı hala canlı tutmaktadır. Hâlbuki İslam'ın adı güven ve emniyettir, adalettir. Ama bu bağnaz bakış açısı hem tabiatı hem insan ruhunu kirletmiştir. Merhamet ve adaletin timsali olan Hz. Mevlana'ya bütün insanlığın ihtiyacı vardır.

Avrupa bu konuda önyargıdan kurtularak böyle bir cevheri keşfetmiş ve 2007 yılını 'Mevlana Yılı' ilan etmiştir. Bu sebeple geçtiğimiz yıl şehrimizde bizi gururlandıran Hz. Mevlana'nın adına ve büyüklüğüne yakışan pek çok etkinlikler gerçekleşmiştir. Bu dergimizde biz de Hz. Mevlana'ya ve onun evrensel düşüncelerine de yer verdik. Hz. Mevlana ki, kaynağını İslam'dan kardeşlik, barış ve sevgi, hoşgörü, öğretileriyle dünya var oldukça her insanın gönlüne akabilececek büyük bir deryadır. Uzaya mekikler ve uydular fırlatan, yüzlerce kilometre uzağı vurabilen füzeler icat eden insanlık, insanların gönlüne ulaşma yolunu kaybetmiştir. Mars'ta en ufak bir hayat belirtisi bulmak için çırpınan Batı Medeniyeti, dünyanın dört bir yanında masum çocukların hayatına kıymaktadır. Böylesi bir dünyada asırlar ötesinden gelen Hz. Mevlana'nın sesi insanlığın kulağında çınlamakta bir an olsun düşünmelerini sağlamaktadır.

Bizler o büyük zatın manevi evlatları ve mirasçıları olarak, onun misyonunu koruyup, yüceltmek, bütün dünyayla paylaşmak istiyoruz.

Konya İmam Hatip ve Anadolu İmam Hatip Lisesi, müdürü, öğretmeni ve bütün öğrencileriyle bütün görev ve sorumluluklarının bilincindedir. Amacımıza ulaşmak için daima ve birlikte çalışacağız.

Hepinize saygılarımı sunar, muvaffakiyetler dilerim.

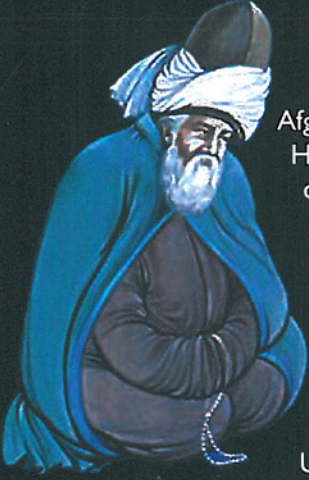
Biz biliyoruz ki, bir fert bir dünya demektir. Büyük kitleleri arkalarından sürükleyen insanlar yola çıktıklarında tek kişiydiler. Hz. Muhammed (sav) kendisine tebliğ görevi ve son peygamberlik verildiğinde yalnızdı. Mahatma Gandhi, Martin Luter, İbn-i Sina ve Gallie, inandıklarını savunurken ve anlatırken bir kişiydiler. Bugün büyük buluşların sahipleri, bir milletin özgürlüğüne kavuşmasını sağlayan devlet adamları, insanlara doğru yolu gösteren peygamberler, dünyanın ve insanlığın kaderini değiştirmişlerdir.

Biz bu düşünceyle okulumuza gelen her öğrenciyi, okulumuzun merkezi ve tek öğrencisiymiş gibi kabul ediyor ve önemsiyoruz. Dünyanın globalleştiği ve bu globalleşme adı altında sömürüldüğü, manevi ve milli değerlerin hızla tüketildiği günümüzde, 'Modernleşmeyi' ve 'Çağdaşlaşmayı' mutlaka milli ve manevi zemini oturtmak gerektiğinin bilincindeyiz. Bu amacı gerçekleştirmede İmam Hatip Liselerine önemli görevler yüklenmiştir. Bu görev; müspet ilimleri en iyi şekilde öğretmek; fen ve teknolojiyi takip etmek, yakalamak, kullanmak ve hatta katkıda bulunmaktır. Bunların yanında milli, manevi ve kültürel değerleri bilen, sahiplenen, koruyan, yücelten, dini doğru öğrenen ve öğreten nesiller yetiştirmektir. Böyle nesillere hem Türkiye'nin hem de dünyanın ihtiyacı vardır.

İletişimin hiçbir sınır tanımadığı günümüzde, teknolojik gelişmeler baş döndürücüdür. Ama ne yazık ki bu gelişmeler; aynı zamanda bir sömürge düzeni kurmayı, masum ve güçsüzü yok etmeyi, yeni enerji kaynaklarına ve doğal kaynaklara sahip olma yolunda, insan kaynağını onursuz ve vicdansızca harcamaktan geri kalmamıştır. Globalleşme adı altında manevi zemini hızla kaybeden Avrupa, bu zemini yeniden tesis etme

Hız. Mevlânâ Kimdir?

Mevlânâ 30 Eylül 1207 yılında bugün Afganistan sınırları içerisinde yer alan Horasan Ülkesi'nin Belh şehrinde doğmuştur. Mevlânâ'nın babası Belh Şehrinin ileri gelenlerinden olup, sağlığında "Bilginlerin Sultânı" (Sultânü'l-Ulema) unvanını almış olan Hüseyin Hatibî oğlu Bahâeddin Veled'dir. Annesi ise Belh Emiri Rükneddin'in kızı Mümine Hatun'dur. Sultânü'l-Ulemâ Bahaeddin Veled, bazı siyasi olaylar ve yaklaşmakta olan Moğol istilası nedeniyle Belh'den ayrılmak zorunda kalmıştır. Sultânü'l-Ulemâ 1212 veya 1213 yıllarında aile fertleri ve yakın dostları ile birlikte Belh'den ayrıldı.

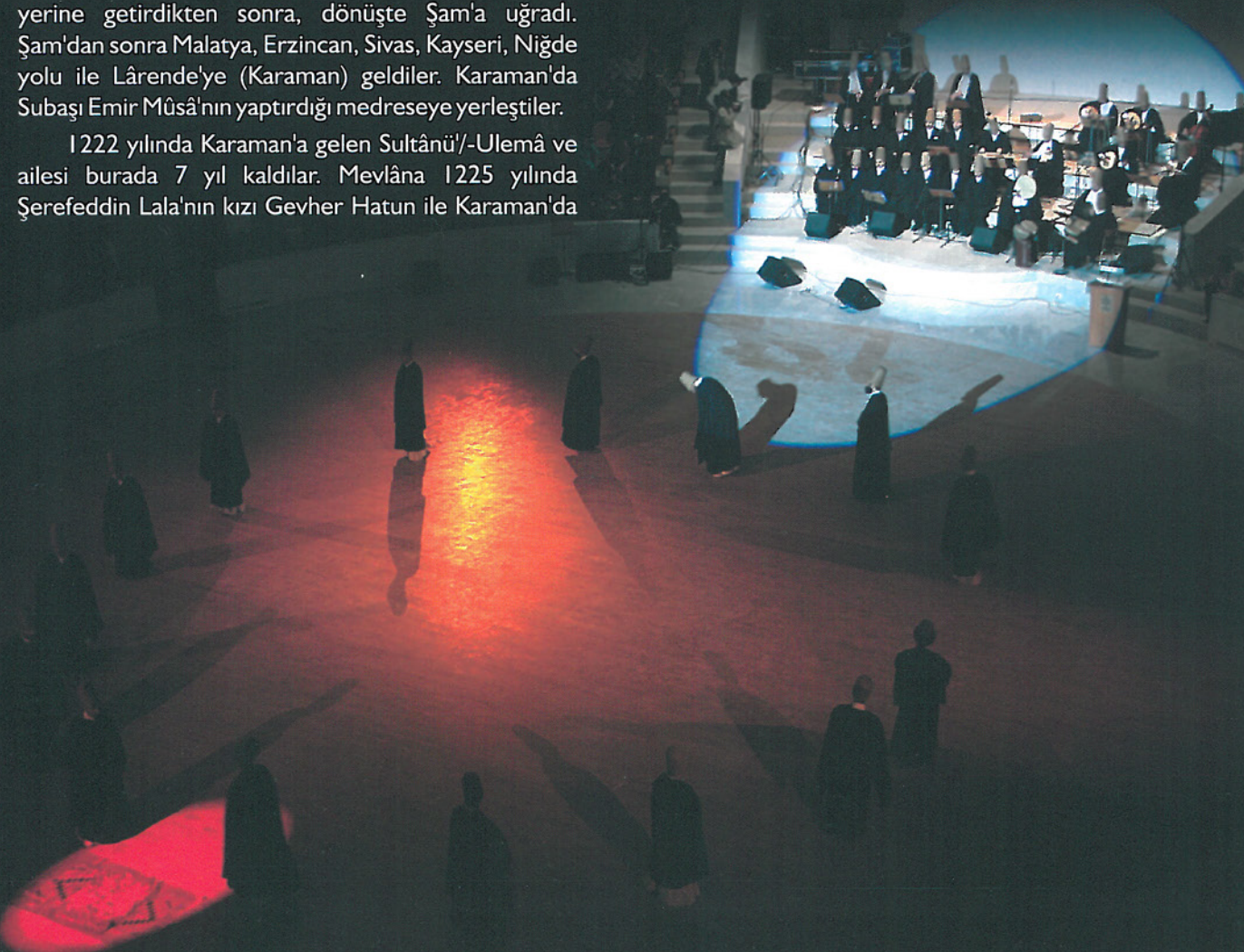
Sultânü'l-Ulemâ'nın ilk durağı Nişâbur olmuştur. Nişâbur şehrinde tanınmış mutasavvıf Ferîdüddin Attar ile de karşılaştılar. Mevlânâ burada küçük yaşına rağmen Ferîdüddin Attar'ın ilgisini çekmiş ve takdirlerini kazanmıştır.

Sultânü'l-Ulemâ Nişâbur'dan Bağdat'a ve daha sonra Kûfe yolu ile Kâ'be'ye hareket etti. Hac farîzasını yerine getirdikten sonra, dönüşte Şam'a uğradı. Şam'dan sonra Malatya, Erzincan, Sivas, Kayseri, Niğde yolu ile Lârende'ye (Karaman) geldiler. Karaman'da Subaşı Emir Mûsâ'nın yaptırdığı medreseye yerleştiler.

1222 yılında Karaman'a gelen Sultânü'l-Ulemâ ve ailesi burada 7 yıl kaldılar. Mevlânâ 1225 yılında Şerefeddin Lala'nın kızı Gevher Hatun ile Karaman'da

evlendi. Bu evlilikten Mevlânâ'nın Sultan Veled ve Alâeddin Çelebi adlı iki oğlu oldu. Yıllar sonra Gevher Hatun'u kaybeden Mevlânâ bir çocuklu dul olan Kerrâ Hatun ile ikinci evliliğini yaptı. Mevlânâ'nın bu evlilikten de Muzafferüddin ve Emir Âlim Çelebi adlı iki oğlu ile Melike Hatun adlı bir kızı dünyaya geldi.

Bu yıllarda Anadolu'nun büyük bir kısmı Selçuklu Devleti'nin egemenliği altında idi. Konya'da bu devletin baş şehri idi. Konya sanat eserleri ile donatılmış, ilim adamları ve sanatkarlarla dolup taşmıştı. Kısaca Selçuklu Devleti en parlak devrini yaşıyordu ve devletin hükümdarı Alâeddin Keykubâd idi. Alâeddin Keykubâd, Sultânü'l-Ulemâ Bahaeddin Veled'i Karaman'dan Konya'ya davet etti ve Konya'ya yerleşmesini istedi. Bahaeddin Veled Sultanın davetini kabul etti ve Konya'ya 3 Mayıs 1228 yılında ailesi ve dostları ile geldiler. Sultan Alâeddin kendilerini muhteşem bir törenle karşıladı ve Altunapa (İplikçi) Medresesi'ni ikametlerine tahsis ettiler.

Hız. Mevlânâ'nın Eserleri

MESNEVİ

"Mesnevî" denildiği zaman akla "Mevlânâ'nın Mesnevî'si" gelir. Mevlânâ Mesnevî'yi Çelebi Hüsameddin'in isteği üzerine yazmıştır. Kâtibi Hüsameddin Çelebi'nin söylediğine göre Mevlânâ, Mesnevî beyitlerini Meram'da gezerken, otururken, yürürken hatta semâ ederken söylemiş, Çelebi Hüsameddin de yazarmış.

Mesnevî'nin dili Farsça'dır. Halen Mevlânâ Müzesi'nde teşhirde bulunan 1278 tarihli, elde bulunan en eski Mesnevî nüshasına göre, beyit sayısı
2 5 6 1 8 d i r .

Mesnevî'nin vezni : Fâ i lâ tün- Fâ i lâ tün - Fâ i lün'dür

Mevlânâ; 6 büyük cilt olan Mesnevî'sinde, tasavvufi düşüncelerini, birbirine ulanmış hikayeler halinde anlatmaktadır.

DİVÂN-I KEBİR

Dîvân-ı Kebîr "Büyük Defter" veya "Büyük Dîvân" manasına gelir. Mevlânâ'nın çeşitli konularda söylediği şiirlerin tamamı bu divandadır. Dîvân-ı Kebîr'in dili Farsça olmakla beraber, Dîvân-ı Kebîr'de az sayıda Arapça, Türkçe ve Rumca şiir de yer almaktadır.

Dîvân-ı Kebîr 21 küçük dîvân (Bahir) ile Rubâî Dîvânı'nın bir araya getirilmesiyle oluşmuştur. Dîvân-ı Kebîr'in beyit adedi 40.000'i aşmaktadır. Mevlânâ, Dîvân-ı Kebîr'deki bazı şiirlerini "Şems" mahlası ile yazdığı için bu dîvâna, Dîvân-ı Şems de denilmektedir.

MEKTUBAT

Mevlânâ'nın başta Selçuklu Hükümdarlarına ve devrin ileri gelenlerine nasihat için, kendisinden sorulan ve halli istenilen dini ve ilmi konularda ise açıklayıcı bilgiler vermek için yazdığı 147 adet mektuptur. Mevlânâ bu mektuplarında, edebî mektup yazma kaidelerine uymamış, aynen konuştuğu gibi yazmıştır. Mektuplarında "kulunuz, bendeniz" gibi kelimelere hiç yer vermemiştir.

Hitaplarında mevki ve memuriyet adları müstesna, mektup yazdığı kişinin aklına, inancına ve yaptığı iyi işlere göre kendisine hangi hitap tarzı yaklaşıyorsa o sözlerle ve o vasıflarla hitap etmiştir.

FİHİ MÂ FİH

Fîhi Mâ Fîh, "Onun içindeki içindedir" manasına gelmektedir. Bu eser Mevlânâ'nın çeşitli meclislerde yaptığı sohbetlerin, oğlu Sultan Veled tarafından toplanması ile meydana gelmiştir. 61 bölümden oluşmaktadır. Bu bölümlerden bir kısmı, Selçuklu Veziri Süleyman Pervane'ye hitaben kaleme alınmıştır.

Eserde bazı siyasi olaylara da temas edilmesi yönünden, bu eser aynı zamanda tarihi bir kaynak olarak da kabul edilmektedir. Eserde cennet ve cehennem, dünya ve âhiret, mürşit ve mürîd, aşk ve semâ gibi konular işlenmiştir.

MECÂLİS-İ SEB'A

(Yedi Meclis) Mecâlis-i Seb'a, adından da anlaşılacağı üzere Mevlânâ'nın yedi meclisi'nin, yedi vaazı'nın not edilmesinden meydana gelmiştir. Mevlânâ'nın vaazları, Çelebi Hüsameddin veya oğlu Sultan Veled tarafından not edilmiş, ancak özüne dokunulmamak kaydı ile eklentiler yapılmıştır. Eserin düzenlemesi yapıldıktan sonra Mevlânâ'nın tashihinden geçmiş olması kuvvetle muhtemeldir.

Şiiri amaç değil, fikirlerini söylemede bir araç olarak kabul eden Mevlânâ, yedi meclisinde şerh ettiği Hadis'lerin konuları bakımından tasnifi şöyledir:

1. Doğru yoldan ayrılmış toplumların hangi yolla kurtulacağı
2. Akıl yolu ile gafletten uyanış
3. İnanç'taki kudret
4. Tövbe edip doğru yolu bulanların Allah'ın sevgili kulları olması
5. Bilginin değeri
6. Gaflete dalış
7. Aklın önemi

Bu yedi meclis'de, asıl şerh edilen hadislerle beraber, 41 Hadis daha geçmektedir. Mevlânâ tarafından seçilen her Hadis içtimaidir.

Mevlânâ yedi meclisinde her bölüme "Hamd ü sena" ve "Münacaat" ile başlamakta, açıklanacak konuları ve tasavvufi görüşlerini hikaye ve şiirlerle cazip hale getirmektedir. Bu yol Mesnevî'nin yazılışında da aynen kullanılmıştır.

Mesnevî'nin İlk 18 Beyti

1. **Bışnev in ney çün hikâyet mîkûned**
Ez cüdâyihâ şikâyet mîkûned
Dinle, bu ney neler hikâyet eder,
ayrılıklardan nasıl şikâyet eder.
2. **Kez neyistân tâ merâ bübrîdeend**
Ez nefîrem merd ü zen nâlîdeend
Beni kamışlıktan kestiklerinden beri feryâdımdan
erkek ve kadın müteessir olmakta ve inlemektedir.
3. **Sîne hâhem şerha şerha ez firâk**
Tâ bigûyem şerh-i derd-i iştîyâk
İştîyâk derdini şerhede bilmem için, ayrılık
acıyla şerha şerhâ olmuş bir kalb isterim.
4. **Herkesî kû dûr mand ez asl-ı hîş**
Bâz cüyed rûzgâr-ı vasl-ı hîş
Aslından vatanından uzaklaşmış olan kimse, orada
geçirmiş olduğu zamanı tekrar arar.
5. **Men beher cem'iyyetî nâlân şüdem**
Cüft-i bedhâlân ü hoşhâlân şüdem
Ben her cemiyette, her mecliste inledim durdum.
Kötü huylu olanlarla da, iyi huylu olanlarla da
düşüp kalktım.
6. **Herkesî ez zann-i hod şüd yâr-i men**
Vez derûn-i men necüst esrâr-i men
Herkes kendi anlayışına göre benim yârim oldu.
İçimdeki esrârı araştırmadı.
7. **Sırr-ı men ez nâle-i men dûr nîst**
Lîk çeşm-i gûşrâ an nûr nîst
Benim sırrım feryâdımdan uzak değildir. Lâkin her
gözde onu görececek nûr, her kulakda onu işitecek
kudret yoktur.
8. **Ten zi cân ü cân zi ten mestûr nîst**
Lîk kes râ dîd-i cân destûr nîst
Beden ruhdan, ruh bedenden gizli değildir. Lâkin
herkesin rûhu görmesine ruhsat yoktur.
9. **Âteşest in bang-i nây ü nîst bâd**
Her ki in âteş nedâred nîst bâd
Şu neyin sesi âteşdir; havâ değildir. Her kimde bu
âteş yoksa, o kimse yok olsun.
10. **Âteş-i iskest ke'nder ney fütâd**
Cûşîş-i iskest ke'nder mey fütâd
Neydeki âteş ile meydeki kabarış, hep aşk
eseridir.
11. **Ney harîf-i herki ez yârî bürîd**
Perdehâyeş perdehây-i mâ dirîd
Ney, yârinden ayrılmış olanın arkadaşıdır. Onun

makam perdeleri, bizim nûrânî ve zulmânî
perdelerimizi -yânî, vuslata mânî olan
perdelerimizi- yırtmıştır.

12. **Hem çü ney zehrî vü tiryâkî ki dîd**
Hem çü ney dem sâz ü müştâkî ki dîd
Ney gibi hem zehir, hem panzehir; hem demsâz,
hem müştâk bir şeyi kim görmüştür
13. **Ney hadîs-i râh-i pür mîkûned**
Kıssahây-i ışk-ı mecnûn mîkûned
Ney, kanlı bir yoldan bahseder, Mecnûnâne aşkları
hikâye eder.
14. **Mahrem-i in hûş cüz bîhûş nîst**
Mer zebânâ müştêrî cüz gûş nîst
Dile kulakdan başka müşteri olmadığı gibi,
mâneviyâtı idrâk etmeye de bîhûş olandan başka
mahrem yoktur
15. **Der gam-i mâ rûzhâ bîgâh şüd**
Rûzhâ bâ sûzhâ hemrâh şüd
Gamlı geçen günlerimiz uzadı ve sona ermesi
gecikti. O günler, mahrumiyetten ve ayrılıktan
hâssıl olan ateşlerle arkadaş oldu yânî, ateşlerle,
yanmalarla geçti .
16. **Rûzhâ ger reft gû rev bâk nîst**
Tû bimân ey ânki çün tû pâk nîst
Günler geçip gittiyse varsın geçsin. Ey pâk ve
mübârek olan insân-ı kâmil; hemen sen vâ ol!..
17. **Herki cüz mâhî zi âbeş sîr şüd**
Herki bîrûzîst rûzeş dîr şüd
Balıktan başkası onun suyuna kandı. Nasibsiz
olanın da rızıkı gecikti.
18. **Der neyâbed hâl-i puhte hîç hâm**
Pes sühan kûtâh bâyed vesselâm Ham ervâh
olanlar, pişkin ve yetişkin zevâtın hâlinden
anlamazlar. O halde sözü kısa kesmek gerekir
vesselâm.

MEVLÂNÂ'NIN YAŞAYAN KERAMETLERİ

ALİ GÜNDEM
MESLEK DERSLERİ ÖĞRETMENİ

Bilindiği gibi peygamberlerde zuhur eden olağan üstü olaylara mucize, Allah'ın veli kullarından zuhur eden olağanüstü olaylara keramet denir.

Allah'ın yüce velilerinden biri olan Mevlana hazretlerine ait yüzlerce keramet vardır. Bu kerametlerin bazıları hayatında meydana gelmiş , bazıları ise vefatından sonra devam etmektedir. Hayatından sonra devam eden, kerametlerinden bazıları şunlardır:

1) Genel olarak İslam tarihinde alim olarak bilinen değerli zatlar Mevlana diye anılırlar. Fakat ne zaman Mevlana kelimesi telaffuz edilse, hemen aklımıza Mevlana Celaleddin-i Rumi gelir.

2) Edebiyatta birinci ve ikinci mısrası aynı kafiye olan nazım şekillerine mesnevi adı verilir. Ne zaman mesnevi kelimesi telaffuz edilse hemen aklımıza Mevlana'nın ölümsüz eseri olan Mesnevi gelir.

3) Başta Hz. Peygamber Efendimiz (sav)'in ravzasında olduğu gibi büyük zatları kubbeli olan kabirlerine Kubbe-i Hadra (yeşil türbe) adı verilir. Fakat ne zaman "yeşil türbe" kelimesi telaffuz edilirse , hemen aklımıza Mevlana Hazretlerinin türbesi gelir. Hatta Mevlana Hazretleri hayatta iken türbesinin kubbesini yüksek yapmalarını vasiyet etmiştir. Kendisine sebebini sorduklarında; " Benim türbemin kubbesi çok uzaklardan görünsün! Zira benim türbemi görenler temiz bir itikat ile beni hatırına getirerek, Cenab-ı Allah'a dua ve niyazda bulunurlar. Ayrıca Allah'ı Tealadan rahmet ve mağrifet isterlerse , muhakkak dua ve niyazları kabul edilerek kendileri Allah'ın (C.C) rahmet ve mağfiretine mazhar olurlar" diye cevap vermiştir.

Kaynak:

Ariflerin Menkıbeleri , Murat Tarık Yüksek c.3, s. 190-220

Yedi kıta'da rastladık Mevlana'dan ize,
Bütün din mensupları huzurunda geldi dize.

'Hamdım, piştım, yandım' en güzel
sözlerinden biri,
'Ask, vecd, iştıyakla tuttu maneviyatı diri.

Ya o Şems'le birlikte yaptığı sohbeti canan,
Sende yanmak istersen eğer, ol Rabb'ini anan.

Baş döndüren o ifadelerle dolu 'Mesnevi'si,
Silmişti asırlarca kalpleri karartan isi.

Bütün insanlık deyip herkese bağrını açtı,
Her tarafa sevgi, hoşgörü tohumları saçtı.

'Gel' dedi kapıları kapatmadı hiçbir zaman,
Ümidi olmayan insanları halleri yaman.

Ömrü boyunca Rabbi'nin aşkıyla yandı tutuştu,
Sonunda ' Şeb-i Aruz 'deyip Allah'a kavuştu.

"Âşıklar ölmez ki" o aramızda dolaşıyor,
Kaç asır oldu insanlık her yıl onu anıyor.

Unutmayın hizmetten başka her şeyi yel alır,
Allah yolunda yapılan işler hep baki kalır.

Yüce olmak istiyorsan işte sana kutsi
Geçmişle avunup durma gel sen de MEVLANA
ol ..

Hız. Mevlâna'ya

Derya KARAÇAYIR

11/D 5296

Allah'a ulaşmanın yolunu, aşk ve gönülde buldun
Nasıl bir aşkımış ki ne usandın, ne de yoruldun
Mü'min, Hristiyan, Musevi ayırmaksızın herkesi aynı tuttun
Ne de olsa bilginler sultanının oğlusun

Şimdi okuyoruz seni ders kitaplarında
Aslında yaşayan bir efsanesin yanı başımızda
Şeref verdi bizlere, Konya'mıza kattığın hoşluğun,
Tasavvufu derin yaralar açtı yokluğun

Sen sevdin diye sevdik neyin buğulu sesini
İlk önce şeytandan arındırmakla başladın imanlı nefsin
Hiç boşa geçirmedin, her dakika ilim için tükettin nefesini
Senden öğrenip, büyüledik tasavvufun derinliğini

Bulamadık senin öğütlerin kadar özlü ve kısa yol
Dedin ki bizlere: "Ya olduğun gibi görün, ya da görüldüğün gibi ol!"
"Kusurları örtmede ise gece gibi ol. "
Ahiret saadetini isteyenleri bekliyor, nasihatlerindeki huzurlu yol

Konya'yı Konya yapan senin evin
Sen olmasan hiçbir değeri ve anlamı yok bu kentin
Hayatımızın rotası yaptık yedi öğüdünü
Bu şiir de ışık olsun göremeyenlere cömert gönlünü.

Sen Kimsin?

Sen, bana Rabbimin katında gönderilen meleksin, hediyesin.

Başını dik tut ki, en kederli anımda, bu hayattan yorulup gücümün tükendiğini sandığım anda, bitip yok olacağımı anladığım anda, sana bakıp azmi ve cesareti öğreneyim gözlerinden. Senin gözlerinle azmim, gücüm eskisinin iki katı olarak geri dönsün.

Sen, umutsuzluğa kapılmazsın, hata yapmazsın, yanlış düşünmezsin, kusursuzsun; hoşgörölü ve düşüncelisin. Sonsuz bir sevgi selisin. Sen hep beni seversin. Sevmeyi öğretirsin.

Sen hiç kimseye benzemezsin, benzememelisin. En sadık dostumsun, beni asla terk etmezsin. Benimle birlikte sevinir, benimle birlikte ağlarsın. İlk öğretmenim, her şeyim, canımsın; çünkü annesin! Annemsin!...

Hacer YUVAKAYA

11/D1 6417

Mevlana Özel

Mevlana'nın İbadet Hayatı

Konya'da medfun olan Mevlana, çeşitli yönleriyle bilinip bu amaçlarla ziyarete ve araştırmaya konu olmaktadır. Ülkemizden hacca giden hacıların bir abid olarak Mevlana'yı ziyaret edişleri göz önüne alındığında onun ibadet yönünün de bilinmesinin önemini ortaya koymaktadır.

Mevlana çocukluğundan itibaren iyi bir eğitim almıştır. Onun terbiyesi İslam terbiyesiydi. Bu temel eğitimini babasından almasıyla açıklanabilir. Daha sonra medreselerde İslami ilimleri tahsil etmiştir. Onun tahsil ettiği ilimler: Tefsir, Hadis, Fıkıh, Kur'an, Kıraat, Siyer, Akaid, Kelam gibi temel İslam bilimleridir.

Mevlana meşhur hocalardan özel dersler de almıştır. Şehabettin Suhreverdi ve İbni Arabî onlardan bazılarıdır.

Mevlana'yı abid bir şahsiyet yapan ilimlerden biri ise şüphesiz hal ildir. Hal ilmini Kayseri'de bulunan Burhaneddin Tirmizi'den alır. O, Mevlana'yı daha iyi yetiştirmesi için Halep'e gönderir. Mevlana oradan Şam'a geçip Mukaddemiyye medresesinde dört yıl ilim tahsil eder. İbni Arabî ve Sadreddin Konevi ile görüşmesi de bu vesileyle gerçekleşmiştir. Mevlana Arap dil ve edebiyatı alanında icazet alır. Sonra Kayseri'ye döner. Şeyh Burhaneddin gözetiminde Mevlana üç kere halvete çekilir. Şeyhi bu halvet sonrası Mevlana'ya icazet verir. Oğlunun ifadesine göre Mevlana, şeyhi Burhaneddin Tirmizi'nin vefatından sonra yalnız kalır ve beş yıl riyazat hayatı yaşar, bu arada kendisinden kerametler zuhur eder.

Şems'le karşılaşması 1244 yılındadır. Şems'le karşılaşmasından sonra camide vaaz etmeyi ve medresede ders vermeyi bırakır. Şems'le beraberliğinden rahatsız olup husumet besleyenler olmuştur. Şems'in ayrılışından sonra Mevlana eserlerini kaleme almaya başlamıştır.

Mevlana'da İbadet Hayatı

Mevlana'nın ömrünü ibadet, zikir, Allah'a hamd ve Rasulü'ne salât ve selam ile geçirdiği eserlerinden anlaşılmakta ve kaynaklarda nakledilmektedir.

Mevlana'nın oğlu Sultan Veled, babasının Rabbiyle baş başa kalmaktan çok hoşlandığını nakletmektedir. Mevlana'nın beş vakit namazı tıpkı Hazreti Peygamber'in namazı gibi iki saat sürerdi. Teheccüd namazı da süre olarak üç ile altı saat arasında değişirdi. Rabbine şükürü eda etmek için ayakları şişinceye kadar ibadetle meşgul olurdu.

Konya'nın soğuk kış günlerinden birinde Mevlana, Karatay Medresesi'ne gider orada sabah namazına kadar teheccüd namazı kılar, oğlu ise endişelenerek medreseye gider, babasını alını medresenin taş zeminine koymuş, için için ağlamakta, derin niyazlar etmekteyken görür. Oğlu babasının omzundan tutup kaldırmak ister, kaldıramaz, başı yere yapışmış gibidir... Sanki kandil ışığı altında hayretle Mevlana'nın gözyaşlarının donarak alını taşla yapıştığını görür. Hemen bir ibrikle ılık su getirir. Secde yerine dökerek buzları çözer ve 'Babacığım sabah namazı vakti geldi' diyerek

onu yavaşça ve hürmetle yerden kaldırır. Mevlana oğluna bu esnada 'Oğlum beni Rabbimden ayırdın' der.

Mevlana Mesnevi'de seher vaktinde gözyaşlarının kalbe hayat vermesini nisan yağmurlarına benzetir. Daha çok ağlayanlarının kalplerinin daha diri olacağını belirtir.

Kur'an-ı Kerim'i anlamak ona göre herhangi bir kitabı okuyup anlamaya benzemez. Mevlana'ya göre Kur'an'la hemhal olmak hatta Kur'an kesilmek Kur'anlaşmak gerekir. Mevlana 'Kur'an'ın anlamını Kur'an önünde kurban olmuş, benliğinden geçmiş, adeta ruhu Kur'an kesilmiş kişiden sor' der. Mesnevi c. 5, s. 3128-3129

Yine Kur'an'ı insanın anlayabilmesi için Kur'an'a kendisini teslim etmesi, her türlü peşin hükümden uzak, duru bir zihin ve kalple O'ndan geleni idrake hazır bir ruh haletiyle huzurunda beklemesi gerekir. Bunun sonucunda Kur'an kendi hazinelerini açar, o kişiye Kur'an'ın derinliklerini anlayabilecek bir meleke ihsan edilir, der. Mevlana'yı bu anlayışa getiren şüphesiz ki Hz. Peygamber'dir.

MEVLANA'NIN HZ. MUHAMMED A.S. HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ

Mevlana kendisine gelenlere, 'önderinin Hz. Muhammed olduğunu bil! Her şey ilk önce Hz. Muhammed'e gelmeden bize erişmez' cümlelerini hatırlatır. Fihi Ma Fih, s. 343.

Hız. Muhammed vahye muhatap olduğu için söyledikleri doğrudur ve sözlerine uymak, emirlerine teslim olmak gerekir. Çünkü O insanları şirkten, puta tapmaktan, cehaletten, zulümden kurtarıp, bunların yerine tevhid inancını, ilmi, hakkı ve adaleti tesis etmiştir. Bunun için O'na uyan can ebdiyen mutlu olur. Mevlana, Hız. Peygamber'in 'Ben zamane tufanına gemi gibiyim. Ben ve ashabım, Nuh'un gemisine benzeriz. Kim bu gemiye el atar, kim bu gemiye girerse kurtulur.' Mesnevi, c. 4, s. 44. hadisini naklederek ebedi kurtuluş için Hız. Muhammed (S.A.V.)'e uyma ve O'nun yolundan gitme gerekliliğini işlemiştir. Fakat Hız. Muhammed'in yolundan gitmek, O'nun gibi yüceliklere erişmek için aşk gerekir diyor. Divan c. 4, s. 278.

Mevlana, kendisi Hız. Muhammed'e tam bağlanmıştır. Bunu düşünceleri ve yaşayışıyla ortaya koymuştur. Mevlana'nın ana kaynağı Kur'an ve Hız. Peygamber'in Hadisi sünneti seniiyesidir. Hedefi ise bu iki kaynağa uygun hayat sürmektir.

Sonuç olarak Mevlana'yı aşağıdaki sözü daha güzel özetlemektedir. 'Canım tende oldukça Kur'an'ın kölesiyim. Ben, Allah'ın seçkin Peygamberi Hız. Muhammed'in yolunun toprağıyım. Her ki benden bunun dışında bir söz naklederse hem o sözden şikayetçi olurum, hem nakledenden.' Rubailer, c. 2, s. 216.

İBRAHİM KARATAŞ
Meslek Dersleri Öğretmeni

Ey Azizan!

Neslihan CERAN

10/Ç 6162

Kompozisyon Yarışması
Konya İl Birincisi

"Allah'tan geldik,
Allah'a gidiyoruz....

Allah'tan başka
kimsede kuvvet ve
kudret yoktur.
Muhammed Aleyhi's-
salatü ve 's-selam'ın
yürüyüşünden daha
iyi bir yürüyüş,
yolundan daha doğru
bir yol
görmedik." diyen, her
biri bir rahmet
abidesi, Rabbani
alim... (Sultanül
ulema ailesi... Bu
aileden bu aleme
doğan, aşk ve rahmet
ilim ve irfan güneşi
Hz. Mevlana...)

Rahmeten li'l- alemin olan sevgili
peygamberimizin feyziyle ve aşkıyla
kemale eren, rahmet madeni Hz.
Mevlana'yı yad ederken, onun güzel ve
ince ruhunu şad etmek niyetiyle, onun
şu sözünü edeben nakletmek isterim. "Ben sağ olduğum müddetçe Kur'an'ın
bendesiyim, Hz. Muhammed'in yolunun
tozuyum," ifadesi de onun Kur'anı-ı
Kerim ve sünnete bağlılığının delilidir.

Mevlana'yı tanımak ! Mevlana'ya
karşı vazifelerin en mühimidir. O zaman
vazifemizin gereği, o muazzam insanı
tanıyalım:

Hz. Mevlana 30 Eylül 1207'de
Horasan'ın Belh şehrinde doğmuştur.
Asil bir aileye mensup olan Mevlana'nın
annesi, Belh Emiri Rükneddin'in kızı
Mümine Hatundur. Babası, Sultanül-
Ulema (alimlerin sultanı) ünvanı ile
tanınmıştır. Muhammed Bahaddin
Veled'dir. 1225 tarihinde Mevlana i
itibarlı bir zat olan Semerkantlı Hoca
Şerafettin Lala'nın, huyu güzel, yüzü
güzel kızı Gevher Banu'yu Hatunu kabul
etmiştir.

Mevlana'nın şahsiyetini onun
mümtaz ve müstesna geçmişi, kusursuz
tahsili ve yararlı seyahatleri, ilk gençlik
günlerinde tanıma fırsatına eriştiği
büyük bilginler ve Salih insanlar gibi
zatlardan edindiği izlenimler ve
öğrendiği unutulmaz öğütler, özellikle
babası Sultanül Ulema Muhammed
Bahaeddin Veled başta olmak üzere
çevresindeki bazı kıymetli ilim, irfan ve
irşad sahiplerinin etkisiyle filizlenmiş,
sonra da bereketli meyvalar vermiş bir
ağaç misalidir, denilebilir.

Mevlana, manevi yolculuğunu
"Hamdım, piştım, yandım" sözünde
toplamıştır. Onun insana bakışı bile
bütün dünyayı kendisine çekmeye
yetmiştir. Mevlana insana günahkar da
olsa, kafir de olsa, engin bir görüşle ve
rahmet dolu bir nazarla bakmıştır.
Çünkü o, Kuran-ı Kerim'de buyrulan :
"Allah'ın rahmetinden ümidinizi
kesmeyiniz" (Zümer 53) mealindeki
ilahi müjdenin hakikatine ermiş. Bir
Allah dostudur. Onun içindir ki, bütün
insanlığa hoşkuntukla: "Ümitsizlik
semtine gitme; ümitler vardır. Karanlık
tarafa gitme; güneşler vardır" diye
haykırır. İlahi rahmet ve rahmani
ümitlere dopdolu olan Mevlana'nın hiç
kimseye hor bakmayacağı gayet tabidir.

İrfan ve sevgi güneşi Hz. Mevlana
17 aralık 1273 Pazar günü gürup
vakti, bütün pazarlığı ile, bütün
güzellikleriyle gülerек edebiyat
aleminin güllerine uçtu. Mevleviler o
geceye Şebi Arüs derler. zaten onun için
her zaman ölüm günü, düğün günü
olmuş benim ölümüm sevgi ile buluşma
zamanıdır diyerek ölümsüzlüğü
açıklamıştır.

Onu anlatırken bile titriyorum.
Konya diyarında ne zaman onun
huzuruna girsem benliğimden başka bir
mevcudiyetin beni sardığını hissederim
kaybolurum... Hele kışın bir akşam hiç
geçtiniz mi Mevlana müzesinin
önünden? O yeşil türbesinin önüne
süzülen kar tanelerini seyrettiniz mi? ve
seyrederken yüreğinizde çırpınan bir
kuş gibi kalbinizde bir kıpırtı hissettiniz
mi? Mevlana diyarına hiç gittiniz mi?

En Sevgililer Sevgilisine

MUHAMMET ÇETİNER
5808 - 10-I

Sana bu mektubu çok uzaklardan yazıyorum,
Zamanların ötesinden,
Kurşuni bir gökyüzünden,
Gurbet şiirinin hüznü doğurduğu yerden,
Zambakların en güzel açığı bahçelerden,
Sana bu mektubu kırlangıcın yüreğinden
yazıyorum,
Bilmiyorum yüzüm yok ama senden af diliyorum.

Sevgili,
Sen yoksun,
Şehri simsiyah bir kar bürüdü,
Ve ardından sessiz bir yağmur başladı,
Yağmur taneleri bir çığlık gibi düştü üzerimize,
Hüzünden bir türkü olmuştu gece,
Saatler uykularımın ölüm çanağı olmuştu,
sebepsiz bahanelerle
Gözlerimi kapayıp uyumak
Rüyamda bir güle aşık olmak haram olmuştu
bana
Dağılmış yıpranmıştı saçlarım,
Azarlanmış hor görülüyüştü anılarım,
Ben beni bende kaybetmiştim,
Ben sevgiyi bir nehir kenarında yitirmiştim,
Ölümü kıskandıran yürüyüşümle,
Ben acıyı kendime dost edinmiştim.

Sevgili,
Sen yoksun, bir an bir ah geçti içimden,
Ve birden bire sen geldin aklıma,
Aydınlık olmuşsun güneş doğmayan sabahlarıma,
Zamandan ve mekandan uzaklaşmıştı yorgun
bedenim,
Fakat bir kuş misali uçuyor da yürüyemiyordum,
En dibe batıyor da boğulmuyordum,
Çıldırılmış deli divane olmuşum.
Gözyaşı akmasa da sel olmasa da gözyaşlarım,
Hasretinle yanıyor ölürcesini seviyordum seni
sevgili.
Bir an utanmıştım senden sevgili,
Nedeni yoktu utançlığımın,
Sonucu yoktu şavaşırlarımın,
Bütün deniz kıyılarında seni beklemek vardı,
Bütün iskelelerde seni yaşamak, sessiz sakin.
Sonunda anladım sevgili,
Yorulan ben değil ayaklarımıydı,
Yazan ben değil siyah bir alin yazısıydı.

Sevgili,
Sen yoksun,

Düşünüyör da çıldırıyorum ,
Vefasız bedenime bakıyor da kahroluyorum,
Bir gül bile senin adını duyunca titriyorken,
Ben aciz ümmetin,
Senin yolunda bir gül olmaktan korkuyorum.

Şimdi anlıyorum sevgili,
Sahabelerini yıldızlarını düşünüyorum,
Seni görmeyip sana aşık olan ümmetine
imreniyorum,
Şefaatine nail olmasam da senden af diliyorum.

Sevgili,
Sen yoksun,
Seni hatırlatan naatların var camilerde,
Senin bakışın var masum çocukların gülüşünde,
Yüzü gülmeyen yetimlerin var kuytu köşelerde.
Sevgili,
Uğrunda şehit olan Ebu Nadir'lerin vardı,
İşkencelerle yağrulan Bilal-i Habeşi'lerin vardı,
Bedirde , Uhutta , Hendekte ,
"Ey Allah'ın Rasulü sen bize kendimizi denize
atmamızı
Emredersen , Hiç tereddüt etmeden atlarız"
Diyen Sad b. Ubade'lerin vardı,
Ya Muhammed (sav) ismin anılınca,
Hep bir ağızdan ,
"Sallallahü aleyhi vesellem"diyen,
Musab b. Emeyr'in vardı,
Seni görmese de sahaben olan Veysel Karani'lerin
vardı,
Anam babam sana feda olsun diyen, ashabi
güzinin vardı.

Sevgili,
Sen yoksun,
Sana tutkun kır çiçeğimiz ,
Ve sana meftun yüreğimiz,
Vurgun yemişiz sürgün yemişiz,
Yanmadan kavrulup küle dönmüşüz,
Gecenin ve gündüzün hamalıyız,
Bir gülün yağmur kokan yaprağında,
Sevdaliya aşık bedenleri gönül bahçesinden
etmişiz.

Sevgili,
Seni anınca söz üşür dil düşümlerin ima defteri,
Yalancı rüzgarlara tutunan bir yaprak gibi,
Koşarken düşen bir zafer müjdecisi gibi,
Namludan yeni çıkmış bir kurşun gibi,

Gözlerimin içinde yanan bir alev gibi,
Sel olmasa da gözyaşlarımız,
Topraktan ayrılırcasına haykırıyoruz sana sevgili,
Bıçağı biler gibi ,
Ekmeği böler gibi
Her dem seni anıyor ve her dem sana hasret
gidiyoruz sevgili,

Sevgili,
Sen yoksun,
Yıldızlarında yok,
Yolunun tozuna yüzünü süren ümmetinde yok,
Artık gel sevgili,
Bir gülü kıskandıran gülüşünle gel,
Bir şiire mısra ol gel,
Bedirde Uhutta Hendekte önder ol gel,
Kitabının sünnetinin dili ol gel
Veda tepelerinden üstümüze doğan bir ay ol gel,
Ümmetinin sevgilisi ol gel,
Bir yağmur gibi üstümüze yağda gel,
Gel artık sevgili,
Günahlarımıza şefaata ol gel.

Sevgili,
Sen yoksun,
Güneşin doğmasını bekler gibi,
Bekliyoruz seni ey sevgililer sevgilisi,
Çatlayan dudakların suya hasreti gibi ,
Özlüyoruz seni ey nebiler nebisi.

Sevgili,
Biliyorum seni anlatmaya yetmez şu mısralarım,
Seni yaşamaya, seni anlatmaya yetmez,
Ama şunu bilmeni isterim ki sevgili,
Benim sana olan sevdam,
Ne yıldızın aya bağlılığı,
Ne de sensizliğin sözlere hayranlığı,
Benim sana olan sevdam,
Şu karaladığım mısralarla kalbim arasında açan
bir gül misali.

Sevgili,
Sana bu mektubu çok uzaklardan yazıyorum,
Zamanların ötesinden,
Kurşuni bir gökyüzünden,
gurbet şiirinin hüznü doğurduğu yerden,
zambakların en güzel açığı bahçelerden,
sana bu mektubu bir kırlangıcın yüreğinden
yazıyorum,
Bilmiyorum yüzüm yok ama senden af diliyorum.

Mevlana Özel

Mesnevi İçin Ne Dediler?

“O mana cihanın eşsiz padişahının zatının değerini ispatlamak için Mesnevi kâfidir. O büyük varlığın vasfı ve üstünlüğü hakkında ben ne söyleyeyim? O peygamber değildir, fakat kitabı vardır.”

Abdurrahman Cami

“Ben rüyamda RASUL-İ EKREM'i gördüm. Elinde Mesnevi tutarak buyuruyordu ki: birçok manevi kitaplar tasnif edildi. Fakat bunların içinde Mesnevi gibi hiçbir kitap yazılmadı.”

İbn Kemal

“Mevlana bütün asırların yetiştirdiği mutasavvıf şairlerin en büyüğüdür.”

Prof. Dr. R. A. Nicholson

“Mesnevi derin sırlarla doludur. Tasavvufi hakikatleri onun kadar güzel anlatan kitap nadirdir. Mevlana hoş ifadeleri ile anlatılması güç olan tasavvufi konuları okuyucunun gönlüne duyurmaktır.”

F.Hadlan Davis

“Mevlana sadece büyük bir şair, eşiz bir mutasavvıf değildir. Aynı zamanda insan tabiatının derinlerine inmiş, insanın iç yüzünü keşfetmiştir.”

Erich Fromm

“Can konağını aramadıysan cansın;

Bir lokma ekmek arıyorsan, ekmeksin

Şu nükteyi biliyorsan,

İşi biliyorsun demek:

Neyi arıyorsan osun sen.”

Mevlana Celaleddin-i Rumi

Canında bir can var, o canı ara

Beden dağında bir mücevher var

O mücevheri ara...

A yürüyüp giden sofi gücün yeter

Ama dışarıda değil

Aradığını kendinde ara

Mevlana Celaleddin-i Rumi

İllâ Edep

Merve İPEK | I/EI

Sözlük anlamı olarak edep; haya, utanma, zerafet, nezaket, iyi ahlak, güzel terbiye, her türlü hatadan korunmayı bilme gibi anlamlara gelmektedir.

Edep, insanı insan yapan unsurdur. Edep, yeri geldiğinde nefse karşı savaş açmaktır. Yeri geldiğinde kendine dur diyebilmektir. Edep utanmadır, utanmayı bilmektir. Uygunsuz bir durum karşısında yüzün kızarabilmesidir. Bu nitelik de en çok bir bayana yakışır. Peygamberimiz (s.a.v) : “Hayâ güzeldir, kadında daha güzeldir.” buyuruyor.

Edep terbiyedir. Bir kul, bir insan gibi yaşamadır. Allah'a giden yoldur.

Süfyan : “Güzel edep Allah'ın gazabını söndürür.” demiştir.

Edep güzel ahlakı korumak , imanı sağlamlaştırmak için verilen bir mücadeledir. Hz.

Edep Yâ Hû

Betül YAZ | I/EI

Edep insanla özleşir adeta veya insan edeple birleşince insanlığını kazanır. Edep üç harften oluşur. Elif, dal, be. elif; elini, dal; dilini, be; belini koruyacaksınız. Elini, dilini ve benli koruyacaksınız yani. Edepsiz ilmi neyleyim şairinde dediği gibi;

“İlim meclisine girdik, ilmi kıldık talep

Meğer lazım imiş önce, illa edep illa edep”

Edep, insanın kendini bilmesi, haddini bilmesi, Rabb'ini bilmesidir. Çünkü insanlara göre sadece edeplenen, hareketlerini düzenleyen insan iki yüzlüdür. İnsanın ölçüsü insanlara göre davranmak

Ateşten Gömlek

Songül MUĞLU | I/EI

Edep; insanın kendini bilmesi, toplum içinde güzel davranışlar sergilemesidir. O öyle bir durumdur ki insana ve insan kişiliğine bal gibi bir tat verir. O, yolda yürüyen bir kişiye yoluna çıkan her taş gülümsemesini, o taşı sevgi pınarında eritmesini öğretendir.

Edep kişide öyle bir taştır ki onu takan kişi yükseliverir aniden, sonsuzluk yolunda sevgi abidesi olur toplum gözünde. Belki de her şeye hoşgörülle bakmak, hayata gülümsemektir. Ne kadar canı yansa da bir of bile demeden acıyı sinesinde sessizce

Mevlânâ : “Aklım kalbime iman nedir? diye sordu, kalbim ise aklımın kulağına eğilerek iman edepten ibarettir.” dedi.

Edep Müslümanlığın göstergesi, kulluğun simgesidir. Beladan korunmak için alınan bir tedbir, taşınan bir silahtır. Yunus Emre'nin şiirinde de dile getirdiği gibi;

“Edep bir tâc imiş nûr-u Hüdâ' dan

Giy o tâcı, emin ol her belâdan”

“Gittim ilim meclisine, kıldım ilimden talep

Dediler ilim geride, illa edep illa edep”

“Ehl-i diller arasında aradım kıldım talep

Her hüner makbul imiş, illa edep”

Her birimizin Allah'ın razı olacağı edep dolu bir hayat geçirmesi dileğiyle...

değildir.

Çünkü gerçek ölçüyü koyan O'dur. Hz. Ebu Bekirce ölçü gerekir. Nasıl mı? Vücudumu mümkün olsaydı elbiselerimden bile saklardım. “diyen Ebu Bekirce bir edep...Hz. Osman gibi bir hayâ... Zaten edep mayasını hayâdan almıyor mu? Bir gün melekler Hz. Osman'dan şikayetçi ve Mevlânâ'nın bakış açısıyla bakmak ve sonra her şeyi edep çerçevesiyle görmek...” Kur'an'ın her ayeti edepten bahseder.” nazarıyla dünyaya bakmak...

“Edep bir tâc imiş nûr-u Hüdâ' dan

Giy o tâcı emin ol her belâdan”

diyerek edebi Yunusca anlatır bize Yunus Emre. Doruğa ulaşmanın basamaklarını edeple fısıldar .

taşımaktır. Belki de edep iyilikle aydınlatmaktır yolunu. Sevgi diyarında iyilik yumağına bağlanmaktır.

Rabb'i seven kişinin dünyaya bakan penceresidir. Vuslata varmak için ilk adım, ilk yürüyüştür Rabb'e.

Edep sevmektir her şeyi. Her şeyi kalp gözüyle izlemek, acılarla yaşamasını öğrenmek ve sabırlı olmaktır, temiz yüreklilikle. Edep öyle bir binittir ki, binmesi bir o kadar zor, seyahati o derece harikulade. İşte o yolculuk sonunda vuslata ulaşıp dayanmaktır Rabb'e.

İşte böyledir edep. Bizim için ateşten gömlek giyen için serinlik yurdudur. Haydi biz de ateşten gömlekleri giyip serinleyelim ve edep yolunda ilerleyelim.

Siyah Damla

Kadriye SÖNMEZ

Hayat mücadelesi vermemiş aşk
Ölümün pençesinde bırakmamış ruhunu
Bir merhuma öldüğünü fısıldamak belki de...
Ölüm, korktuğumuz en kötü şey değil mi?
En korkunç film en kötü çılgılık
Beyzbol sopalarıyla kalbime kalbime vuruyorlar
Birilerine benzetiyorum birilerinin ellerini,
yalanlarını

Korkunç hayallerin mahkumu bir kalp
Kaçmak isterse kaçacak yeri yok
Bedeni olmadan yaşayamaz
Onu koruyan o
Çılgılıklarımı kimse duymuyor
Ya da ben bağırmasını bilmiyorum!
Yağmurlu bir havada toprağa düşen
Bir damla gibiyim
Hızla yere çakılıp nereye gittiğini bilmeyen
Toprağa düştüğünde bir canlı bulup
Hayat katmak isteyen
Düşleri kararan bir damla
Kime hayat katar?
Onun bir hayatı yok ki zaten
Siyah bir yağmur damlası
Nereden gelip nasıl düştüğünü bilmeyen
Hızla geliyor sonra da kayboluyor
Bu kadar basit
Hayallerde öyle uzaktan güzel görünen
Başına geldiğinde migrenini kaldıran

Biliyor musun?
Bende sana ait bir şeyler var
Yağmur damlalarının sayısı kadar
Birikmiş gözyaşlarım var

Konya Methiyesi

Rabia AFŞAR

10/EI 6908

Aşk u şevkle kurulmuştur binâsı Konya'nın
Anın için bâdı cennettir hevâsı Konya'nın
Hicr ile mahbûbunu kılmış müzeyyen âşıkı
Davet etmiş destine almış Hüdâsı, Konya'nın

Hor gezer âdemleri emmâ veli irfân olur
Hafızı gayet çeri, âlimleri ummân olur
Hasılı bir katre âbın nûş eden arslan olur
Galiba toprağın bu iktizâsı, Konya'nın

Açtı candan yâreyi gûş eyledik neyle kudûm
Biz anın dervişiyiz inkârımız yok bil-umûm
Şah-ı kutb-ul Ârifindir Hazret-i Mollâ-yı Rûm
Şüphesiz makbû-u Hak'tır evliyâsı, Konya'nın

Bülbül elhân eylemez bu belde vakt-ı seher
Zikr-i Mevlânâ'ya mâni olmuş ol mûrg meğır
Heft-i kişverde hezâran âşık "Ya Hû" çeker
Zümre-i nâdân değildir mübtelâsı, Konya'nın

Evliyasın eyleyim dersin eğer bir bir hesap
Eylesen icmal tafsilin olur bin cilt kitap
Sende eyle Bâb-ı Mevlânâ'ya durma intisâp
Ordadır âşıkların açık livâsı, Konya'nın

Konya'da Eflâtun misali vardır ricâl
Gösterir Âyine-i İskenderi'den hûb cemâl
Bulunur civâr-ı Mevlânâ'da erbâb-ı kemâl
Her şebîn, rûz eylemiş Şems'in ziyâsı, Konya'nın

Kış olunca donanır ahabbâ ile vahdet-hâneler
Kurulup bazar-ı aşk mamûr olur kâşâneler
Şem'i aşkın yakar pervâz eder pervâneler
Yaz olunca var Meram üzre safâsı Konya'nın

KONYALI ÂŞIK ŞEM'İ

HİKMETLİ SÖZLER

ÖĞRENDİM

"İlimsiz ibadette, tefekkürsüz Kur'an tilavetinde hayır yoktur."

Hz. Ali(R.A)

"Hürriyet, Allah-u Teala'dan başka hiçbir sebebe, bağlanmamaktır. Umum işlerde sebeplere değil, sebepleri yaratana dayanmak kulun ilk kurtuluş kapısıdır."

Gavs Abdulhakim El-Hüseyni (KS)

"Eğer tövbesiz olarak, gafletle dünyadan ayrılıp ahirete gidersek, halimiz çok perişan olur. Onun için tek çaremiz; Allah-u Zül-Celalin merhamet kapısına varmak, tövbe etmek ve devamlı ağlamaktır; çünkü ağlamak insanı, cehennem ateşinden muhafaza edecek bir kalkandır."

Şeyda Muhammed Konevi(KS)

"Zaman gösterdi ki; cennet ucuz değil, cehennem dahi lüzumsuz değil! "

Bediüzzaman Said-i Nursi (KS)

"Bir sözü söyleyeceğin zaman düşün. Söylemediğin zaman mes'ul olacaksan söyle. Aksi halde sus!

İmam-ı Gazali(KS)

"Mizana, ilk konan şey güzel ahlaktır."

Taberani

Hayat , gal ve gilden ibaretmiş,
Alnıma çizilen yazgıdan öğrendim.
Her şey bomboş, yaşanan tiyatroymuş,
Ustaca sergilenen rolden öğrendim.
Nafile olan Hakk ile savaş imiş,
Art arda gelen silleden öğrendim.
Nefsine uyan bir süfli imiş,
Beni uyandıran andan öğrendim.
Bülbülün güle,gülün bülbüle aşkı araz imiş,
Bir cevher-i ilahiden öğrendim.
Hileci kendini tok gösterirmiş,
Sergilediği harislikten öğrendim.
Allah'tan uzak gönül bir virane imiş,
Arzulanan malihülyadan öğrendim.
Yeşillik ve çiçekler ilkbaharla açarmış,
Sesten etkilenen bağdan öğrendim.
Günahkar bir kul affolunurmuş,
Ümmetim diyen peygamberden öğrendim.
Fani , dertlere mihnetlere uğrarmış,
Cennet-i alayı verenden öğrendim.
Derdime deva padişahlar padişahı imiş,
Beni dertlere gark eden kuldan öğrendim.

BEHİYE CEYLAN GÜLEROĞLU
MÜDÜR YARDIMCISI

"Ol Mahiler ki Derya İçredir Deryayı Bilmezler..."

Sayın Müdürüm;

Konya İmam Hatip ve Anadolu İmam Hatip Lisesi'nden Yeni Ufuk Dergisi'nin görevli ekibi olarak geldik. Dergimizin "Mevlana ve Hoşgörü" sayısında İl Kültür Müdürü olarak sizin de görüşlerinizin bulunması bizim için önemli idi. Röportaj teklifimizi kabul ettiğiniz için öncelikle çok teşekkür ederiz.

1- İçinde bulunduğumuz yıl UNESCO tarafından "Mevlana Yılı" olarak kabul edilmişti. Bugün yılın son gününde ve son saatlerindeyiz. Sizce bu yıl Mevlana Yılı ilan edilmesi dolayısıyla beklediğiniz şekilde geçti mi?

Diğer yıllardan farklı olmak üzere Hz. Mevlana'yı anmaya ve anlamaya yönelik faaliyetler, hem Konya'da hem Türkiye'de ve de yurt dışında daha farklı ve daha kapsamlı yapılmaya çalışıldı. Gönüllü kuruluşlar ve devlet kurumları tarafından yapılan etkinliklere baktığımızda, uluslararası katılımlar olsun bu yılki etkinliklerde çeşitlilikler fazla idi. Peki daha başka şeyler yapılamaz mıydı? Elbette ki yapılabilirdi, ama elimizde imkanlar var ve bu imkanlarla üretebildiklerimiz var. Geçen yıllara nispetle daha geniş ve daha anlamlı daha etraflı çalışmalar yapıldı.

Gelecek yıl bunların devamını da neler yapmalıyız sonra ki yıl neler yapılabilir? Şimdi bu sorular üzerinde

çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

2- Mevlana'nın "Şeb-i Arus" olarak gördüğü 17 Aralık gününde özel programlar düzenlenmektedir. Bu programlara halkımızın ve yabancı misafirlerin ilgisi nasıldır?

Bu yıl Şeb-i Arus'ta alışılmış programın dışında bir düzenleme yapılmaya çalışıldı. Bakanımızda özel ilgi gösterdi. Diğer günlerde olmayan haliyle Ahmet ÖZHAN beyin konserinden önce farklı üç değişik icranın birleştirildiği müzik programları sunuldu. Ahmet Bey'in konseri akabinde Tuğrul Bey'in "Mesnevi'den Seçmeler" diyebileceğimiz küçük sohbeti ve sema gösterisi yapıldı. Gösterinin uzunluğu tabi her sene olduğu gibi bu senede zaman zaman şikayet konusu olabiliyor. Ama protokol konuşmalarının, farklı müzik etkinliklerinin peş peşe geldiği bir programda uzunluktan kaçamıyorsunuz. Gelecek seneye yönelik programın formatıyla yönelik bir takım düşüncelerimiz var çalışmalarımız var. Bunu bakanlığa bir rapor halinde sunacağız.

3- Mevlana Müzesi'ni ziyaret edenlerin buradaki mistik havayı tam olarak teneffüs edebilmeleri için, fiziksel ortamın daha mükemmel hale getirilmesi yönünde çalışmalar yapılması gerekli midir? Eğer bu düzenlemeler gerekli ise İl Kültür Müdürlüğü olarak siz herhangi bir

kurumla işbirliği yapmakta mısınız?

Gelenlerin edindiklerine dair çok açık olarak oradaki örnekler görüyoruz, yaşayanlardan dinliyoruz. Mesela sema gösterilerini seyrettikten sonra insanların dünyasının değiştiğini fark ediyoruz. Ziyaretçiler bunları açıkça ifade ediyorlar. Ya da türbeyi ziyaret ettikten sonra içeriye girerken ile dışarı çıkarken adamın gönül dünyasında bir şeyler değişiyor. Zaman zaman bunları bizlerle ve oradaki görevlilerle paylaşıyorlar. Orayı ziyaret eden herkes hakikaten içeri girişi ile dışarı çıkışı arasında fark var. Sıtkı şiiirinde söylüyor ya "Her giren cahil girer dergahına, her çıkan dâna çıkar. Farklı giriyor ama gönüllerin de bir şeyler bir sıcaklık hissederek çıktığı aşkar.

Müzenin fiziki şartları belli. Bu müzeye aynı anda 20-25 kişilik grup alabiliyoruz. Bize deniliyor ki rehberlik hizmeti daha iyi sunulmalı. Mesela her gruba biz rehber veremiyoruz. Dışarıdan gelen gruplar kendi rehberleri ile geliyorlar. Bunun dışında dışarıda yoğun bir kalabalık var. Biz beş grubu alıyoruz, altıncı bir grupta girmek istiyor mesela. Dışarıso soğuk. Yani bir şekilde izdiham oluyor.

Elimizde şöyle bir imkan yok ki müzenin duvarlarını 5-10 metre genişletelim de türbe daha geniş mekan haline gelsin. Fiziki şartlar belli. Giriş ve çıkış kapıları ayrıldı. Yapabileceğimiz şeyler sınırlı. Daha iyisi belki rehber sayısını artırabiliriz.

4- Batılılar, Hz. Mevlana'nın felsefesini öğrenmek ve öğretmek için çeşitli dernekler kurmaktadırlar. Bu derneklerin gerçekleştirdikleri faaliyetlerin olumlu veya olumsuz yönleri sizce nelerdir?

Japonlar pek çok dernek kuruyor ve bakın binlerce siteleri var. Ayrıca Mevlana'yla ilgili yayınlar yapıyorlar. Herkes arzu ettiği tipte bir Mevlana üretmeye çalışıyor. Artık Mevlana bir rant kapısı olarak düşünölmeye başlanıyor. Bunun mutlaka önüne geçilmelidir. Önemli olan Hz. Mevlana'nın inanç sistemi, anlayışı ve insanlara bakışı açısidir. Yani Mevlana'nın dinler üstü bir varlık

olması yada efendim sadece hümanist bir yaklaşımla insanları sevir olmasi kabul edilemez yaklaşımdır bizim açımızdan. Mevlana'nın kendisini başkalarına nasıl göstermek istediğini hedef alan bir yaklaşımın doğru olacağını düşünüyoruz.

5- Türk halkının gönlünde yer etmiş bu büyük mutasavvıfın İranlılar tarafından sahiplenilmesini nasıl değerlendiriyorsunuz? Bu konuda tedbirler alındı mı ve ne gibi tedbirler alınabilir?

Sahiplenme demeyelim de sadece İranlılar değil başkaları da tabi Hazreti Mevlana ali ilgili bir sahiplenme yada bir faydalanma ondan istifade etme gibi bir anlayışa sahipler şüphesiz. İranlılar eserlerin Farsça yazılmış olmasını daha çok öne çıkararak bu kanaatleri ifade ediyorlar. Hz. Mevlana bizim toplumumuzda bizim insanımız olarak hakikaten değerleri çok iyi yansıtan ve bu gün insanların en çok belki ihtiyaç duydukları şeyleri sekiz asır geriden ve hiç canlılığından bir şey kaybetmeden söyleme gücü kazanmış bir şahsiyet. O'nun eserleri hala çevrilmiş oldukları dillerde en çok okunan kitaplar arasında yer alıyorsa, o hala vefatının üzerinden 734 yıl geçtiği halde insanları eserleriyle irşat vazifesini yürütebiliyorsa bunda bir hikmet var demektir. Ama kendinden sekiz yüz yıl sonraya ses bırakabilen insanların sayısı fevkalade az. Ve bu her toplumda böyle.

6- Yapılan araştırmalara göre Konya halkının da Hz. Mevlana'yı tam olarak tanımadığı anlaşılmaktadır. Bu bağlamda İl Kültür Müdürlüğü olarak yaptığınız veya yapılabilecek çalışmalar var mıdır?

Güzel bir şiir var ya, "ol mahiler ki derya içredir deryayı bilmezler". Biraz bizim durumumuz buna benziyor ama bu bize mahsus bir keyfiyet değil. Dünyanın neresinde önemli insanlar yaşamışlarsa bu önemli insanlara en yakın duran çevreye bakın araştırın o çevre tarafından yeterince tanınmamaktadır. Mevlevilik öğretiminin nasıl gerçekleştiği, baştan sona bir sema gösterisi nedir türünden CD'ler, broşürler, kitaplar

hazırlanıyor, konferanslar, sempozyumlar yapılıyor. Ama bizim bir noksanımız var. Biz okuyan bir toplum değiliz. Efendim yazan bir toplum hiç değiliz. Ben üniversitede bunlarla ilgili çok uğraşıyorum. Ben size sorsam içimizde haftalık okuduğu kitap sayısı iki olan var mıdır? İşte acı gerçek budur.

Ben üniversitedeki görevimin de avantajıyla oradaki öğrencilerinin okuma alışkanlığı üzerine iki yıl süren bir çalışma yaptım. Haftada iki hafta fiş dağıttım. Son iki hafta içinde okuduğunuz kitabın ismini yazın diye. Bunları günlerce titizlikle inceledim. Sonuç ne biliyor musunuz? Bir üniversite öğrencisi bir ayda 0.8 kitap okuyor. Bir kitap okumuyor yani. Tablo vahim kötü filan değil vahim ben böyle özetliyorum.

Ben hafızasında yirmi beşten fazla şiir olan varsa elini kaldırsın diyorum öğrencilerime. Hiç kalktığını görmedim şimdiye kadar. Yirmi, on beş, on diyerek azaltıyoruz üçe beşe düşüyor. Merhum Mehmet Akif'in sadece hafızasında on bin beyitten fazla şiir varmış.

7- Hz. Mevlana'yı hayat felsefesi yüzyıllar geçmesine rağmen canlılığını korumaktadır. Sizce insanlar üzerinde bu etkinin devamlılığını sağlayan faktörler nelerdir?

Çok açıktır aslında. Hz. Mevlana Mesnevi'sinde Kuran'ı tefsir ettiğini ifade etmiştir. Mesnevi bir Kuran tefsiridir. Şimdi Kuran'ın evrensel mesajı en son ve en mükemmel tarzda ifade ettiğine göre Hz Mevlana'nın eseri de O'nun bir açılımı olduğuna göre bundan tabi bir şey olamaz..Hazreti Mevlana nın çok önemli çok güzel çok zarif bir sözünde diyor ki "akıl aydınlık kandile benzer elbette ki yirmi kandilin aydınlığı bir kandilden daha fazladır". Sekiz yüz yıl öncesinden söylenmiş bu sözü, bundan sekiz yüzyıl sonra insanlar yine anlamlı bulacaklar.

8- Son dönemlerde gördüğümüz uluslararası nitelikteki "Aşkî Kanatları" gibi programlar sürekli hale getirilebilir mi?

Bir programını iyi hazırlar, iyi sunar ve tanıtımını iyi yaparsanız elbette bundan güzel sonuçlar elde

edersiniz. Ayrıca programın geleneksel hale gelmesi de son derece önemlidir. Hem geliştirilerek hem de niteliği artırılarak yapılmalıdır. Bunun için Konya'da uygun zemin var. Bizim sadece akıl birliğine ihtiyacımız var.

9- Her mekanda Sema gösterisi yapılması ve semalarda kadının rol almasını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Asla doğru bulmuyorum ve gelenekte böyle bir şey hiç yok. Sema yapacak kişilerin, icracıların, ister neyzen ister semazen olsun hiç önemli değil, mutlaka ciddi bir eğitimden geçirilmesi ve bir sertifika almaları gereklidir. Sema yapılacak zaman diliminin iyi belirlenmesi, sema yapılacak mekanında belli kriterlere uygun olması lazımdır. Çünkü sema sıradan bir gösteri değildir. Bunların düzene girmesi hususunda çalışmalar var.

10- Son olarak özellikle biz gençlere vermek istediğiniz mesajlarınız var mı?

Hz. Şems'in bu konuda yaşadığı çok güzel bir hadise var. Bir toplantıda bulunuyor. Ciddi bir müzakere ortamı. Falan şöyle dedi, filan ulemanın kanaati budur, filan mesayih bu konuda şunları ifade etmiştir diye vs.. uzayıp gidiyor. Hz. Şems dinliyor ondan sonra parlıyor "durun" diyor. "Ne vakte kadar o öyle dedi, bu böyle dedi deyip duracaksınız? Siz ne söylüyorsunuz siz ne diyorsunuz bu konuda?

Yani biz ne diyoruz acaba? Kendi kanaatimiz nedir? Kendi kanaatimizi oluşturabilmemiz için okumamız lazım. Mevlana konusunda olduğu gibi her konuda çok okumamız lazım Mesnevi'yi okuduğumuzda bugün kendi hayatımıza aktaracağımız önümüzü aydınlatacak pek çok şey bulacaksınız. Mesnevi elbette hikayeler kitabıdır.

Kuranda bir hikayeler kitabıdır bakıldığında. Sivrisinekten bile misal verilmiştir. Her okuduğunuzda yeni şeyde daha farklı bir lezzet bulacaksınız.

Sayın müdürüm, değerli vaktinizi bizlere ayırdığınız için teşekkür ederiz.

Röportaj

Firdes DİĞRAK - Merve BUĞDAY
Nurullah ARSLAN - Muhammed ÇETİNER

Okulumuzdan...

Mısırlı Türkoloji Profesörleri Okulumuzda

Milli Eğitim Bakanı Sayın Hüseyin Çelik'in Fahri Türk Elçisi gibi görevlendirdiği ve yakından ilgilenip Türkiye'ye davet ettiği Mısırlı Türkologlar Konya'yı ve okulumuzu da ziyaret ettiler.

Ezher Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünde görev yapan Prof. Dr. Abdülaziz Muhammed Avadullah, Ayn-ı Şima Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı öğretim görevlisi Prof. Dr. Macide Mahluf, Kahire Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Doğu Dilleri Bölümünden Dr. Samia Muhammed Celal, ziyaretleri sırasında Türkiye'deki kardeşlerini, Türk Dilini ve Kültürünü yakından tanıma fırsatı bulduklarını ifade ettiler. Kendilerini eğitim alanında Türk Dili ve Edebiyatına adanmış bu değerli bilim adamları, gittikleri her yerde Türk Elçisi gibi görev yaptıklarını söylediler.

Değerli Türkolog profesörler Türkiye'yi ve okulumuzu ziyaretleri esnasında gördükleri ilgi, alaka, sevgi ve cömertlikten son derece etkilendiklerini, kültürel yakınlık hissettikleri bu kardeş ülkenin insanlarına ayrıca kalbi bir yakınlık da duyduklarını dile getirdiler.

Ziyaret sonrasında, kardeş iki ülke halkının korunması, aralarındaki güzel ilişkilerin artması ve ilerlemesi dua ve niyazlarıyla aramızdan ayrıldılar.

Yabancı Misafirlerimiz

Okulumuzu her yıl iki kez, Hollanda'dan gelen eğitimciler ziyaret etmektedirler.

Bu ekip, Hollanda'da yaşayan ve orada eğitim hayatını sürdüren Türk öğrencilerin karşılaştığı sorunları çözebilmek amacıyla her yıl Türkiye'de belli eğitim kurumlarını ziyaret ederek, eğitim sistemimizi, sosyal yapımızı, kültürel dokumuzu, çevre faktörünü tanımayı amaçlamaktadırlar.

Din Öğretimi Genel Müdürü İrfan Aycan Bey Okulumuzda!

2007 yılında okulumuzu Din İşleri Genel Müdürü Sayın İrfan Aycan Beyefendi ziyaret etmiş, çeşitli incelemelerde bulunmuştur. Okulumuzda sürdürülen her türlü faaliyeti memnuniyet verici bulmuş, iyi temenni ve izlenimlerini dile getirmiştir.

Comenius Projesi Hazırlık Ziyareti

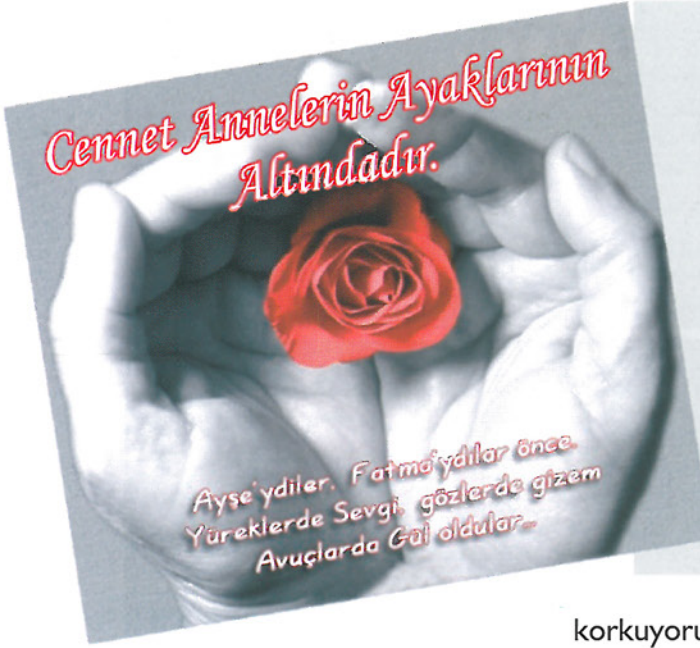
Hayat boyu öğrenme programları, Comenius Projelerinde 2007 yılından beri okulumuzda ciddi ve titiz bir proje çalışması sürdürülmektedir. Bu projede bizimle ortak olarak çalışacak olan partnerlerimiz bu yıl okulumuza hazırlık ziyaretinde bulundular.

Comenius Projesi hazırlık ziyareti olarak okulumuza gelen Alman, Çek Cumhuriyeti ve İtalyan eğitimciler son derece titiz ve yoğun çalışma yaptılar. Üç gün boyunca proje çalışmalarının yanında, ilimizin tarihi, turistik yerlerini ziyaret ederek, öğrencilerimizin hazırlamış oldukları programları izlemişlerdir. Kültürel etkinliklerimizi tanıma, yöresel yemeklerimizi tatma imkanı bulan misafirlerimiz hayranlıklarını her fırsatta dile getirmişlerdir. Bu hazırlık ziyaretinde sıcak ve samimi dostluklar kurulmuş olup, proje ortaklarımız memnuniyetlerini tekrar tekrar dile getirerek, gözyaşlarıyla ayrılmışlardır.

Düşündüröenler

Sıdıka YILMAZ
11/D1

Dilimdeki şarkıya sinirlenirken, uzun bir müddet dalmışım. Uyandığımda şafak sökmek üzere... Gözümü açmak istemiyorum, tâ ki güneş tekrar batıncaya kadar. Gündüzleri sevmiyorum, belki yalnız geçen veya geçecek olan gündüzleri... Bu yüzden gözlerimi tekrar kapatıyorum. Kapatmakla kalmayıp, bu dünyadan bir kez daha uzaklaşmak istiyorum. Rüyalarımın beni alıp götürmesini, düşünmekten korktuğum düşüncelerimden uzaklaştırmasını umut ediyorum; ama bu kez başaramıyorum. Yine aynı düşünce beynimi tırmalıyor. Bu düşler çıkmazında yine de bir şey düşünüyorum; acaba düşünmekten neden kaçıyorum? Belki düşünmekten değil de... Bilmiyorum acaba neden? Kapılıp gitmekten, benliğimi kaybetmekten mi

Soğuk, ürpertici bir tren yolculuğu... Saat 22.30... Yine yalnızlığın doruğunda bir gece. Dilimde anlam veremediğim, manasız bir şarkı...

korkuyorum? Ya da sadece bir düşünceden mi kaçıyorum? Onu mu düşünmek istemiyorum? Saniyeler akıp gidiyor, fakat dakikalar bir türlü geçmek bilmiyor. Neden sonra gözlerimi açıyor, dışarıya bakıyorum. Ve manzara karşısında hayretler içerisindeyim. Uzun uzun sıralanmış kavaklar, sanki basket maçını kazanmış dev adamların sevinçten halay çekişini andırıyor. Ya o meşelerin üzerinde birbirlerine serenat yapan bülbüller... Ya o yavrusuna yiyecek veren anne... "Anne" mi dedim? Yo hayır "anne" demedim. Evet evet, demedim. Neyse, kendimle iddialaşmayı bırakıp artık zevk almadığım doğaya sırtımı dönüyorum. Bu sırada içeri, şekerden çürümüş dişleri yüzlerinde acemi bir gülümsemeyle biri kız, diğeri erkek, iki çocuk giriyor. Erkek olanı titrek bir ses:

— Amca annemizi kaybettik, buradan geçen bir kadın gördünüz mü? diyordu.

Sesinde belli belirsiz bir acındırma, bir masumluk çizgisi çizmeye çalışır gibiydi. Küçük kız ise o anda cebinde, vişneçürüğü renginde işlenmiş güllü mendiliyle soğuktan kızarmış burnunu siliyordu. Bakışlarından silkinip kendime geliyor ve onlara, karşımdaki yeri işaret ederek oturmalarını söylüyorum. Hemen oturmuyorlar. Biraz ısrardan sonra ikna oluyorlar ve oturuyorlar. Aç olabileceklerini düşünemiyorum, ta ki karınlarından motor gürültüsünü andıran sesleri duyuncaya kadar... Param olsa da onlara yiyecek bir şeyler alsam... Ama yok ne yazık ki! Hem galiba ben de açım. Neden sonra konuşmaya başlıyoruz. İlk soruyu ben soruyorum:

— Annenizi nerede kaybettiniz?

Bakışları tedirgindi. Böyle bir soru beklemiyor gibiydiler. Ama başka ne sorulabilirdi ki? Biraz düşündükten sonra büyük olan:

—Şey... En son bize yiyecek bir şeyler aramaya gitmişti. İki gündür bir şey yiyemiyoruz da...

Anladığım kadarıyla konuyu yemeğe bağlamaya çalışıyorlardı. Ama ben

ısrarlıydım.

—Ne kadar oldu gideli?

Sinirlenmiş gibiydi.

—Hatırlamıyorum. Eğer siz de para varsa, yani var mı? Karnımızı doyuracağız da...

Bunu beklemiyordum. En azından utana sıkıla ister sanıyordum. Ayağa kalktılar. Galiba cevap vermeyişime sinirlendiler. Bu kez küçük kız:

—Paran yoksa bizi oyalama, dedi.

Hızlı bir şekilde kapıyı çarpıp çıktılar.

Onlar gittikten sonra düşündüm, düşündüm. Aslında ne düşünmem gerektiğini düşündüm. Kendimle oynadığım bu düşünce oyunu sırasında güneş batıyordu. Gökyüzünü kara bulutlar kaplamıştı. Kırışmış bir yüzde beliren çizgileri andıran şimşekler, bulutları gökyüzünde tutmaya çalışıyordu. İnsanın kanını donduran uğultu rüzgâr sesler yağmaya başlayan yağmurla birlikte etrafa korku salıyordu. Raylardan gelen sesler de, rüzgârdan geri kalmıyordu. Koskoca trende de Allah'ın bir kulu konuşmuyordu. Sanki boş bir trende seyahat eder gibiyim. Bir süre sonra, kulağıma yan vagondan tartışma sesleri geldi. Ya da bir azar. Daha önce duyduğumu sandığım bir ses:

—Amca biz, biz bir şey yapmadık. Biz annemizi arıyorduk, diyordu. Evet, bu daha önce odaya giren çocuklardan erkek olanın sesiydi, Kapının önünden geçenlerden duyduğum kadarıyla, çocuklar odanın birinden para çalarken yakalanmışlardı.

Acaba onları, yalnız olmaları, başlarına şefkatle okşayacak bir annenin olmaması mı itmişti bu duruma?

Ben de onlar gibi yalnızdım. Belki benim de aradığım annemdi. Evet, annem olabilirdi. Ben de annemi çok küçükken kaybetmiştim. Ama ben annemi trende değil bir gece ısınmak için girdiğim yatağında kaybetmiştim.

Belki bu zamana kadar düşündüğüm, arayıp da bulamadığım düşüncem bu olabilirdi. Evet buydu. Annemi düşünmek! Ya da...

YÂR

Betül ÇETİN
An.10-C

Yâr, nerelerdesin yine,
Yoksa sen de mi unuttun, yâr, beni?
Alem, yer, gök unutturamamıştı oysa seni.
Yoksa sen de mi unuttun yâr beni?

Gecelerce ağladım senin için,
Gözlerim her yerde seni aradı.
“Yalan!” de ne olur “Unutmadım!” de
Yoksa sen de mi unuttun yâr beni?

Haberini aldım eşten dosttan.
Dediler, senin yâr unutmuş seni,
Yok, dedim, unutmaz beni,
Yoksa sen de mi unuttun yâr beni?

Anam, babam, kardeşim, akrabam,
Unuturdu elbet bir gün beni,
Ya sen yar ya sen niye unuttun beni.
Yoksa sen de mi unuttun yâr beni?

Gülüm, çiçeğim, tek aşkım, derdin ya,
Gözüme bakıp, sevdalım, derdin ya.
Nerdesin yar şimdi de desen ya,
Yoksa sen de mi unuttun yâr beni?

Artık yarım başkasıdır, demişsin.
İnanmadım yâr, inanmadım
Yoksa sen de mi unuttun yâr beni?
Yoksa sen de mi bıraktın yâr beni?

Stratejik Planlama

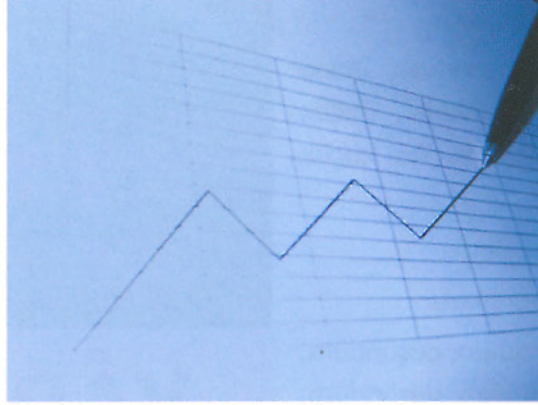
Hatice AZİZOĞLU
Müdür Yardımcısı

Stratejik planlama dünyada 1960'lı yıllarda hızlı değişen, önceden tahmin edilemeyen ve kontrol edilemeyen çevre koşulları ile başa çıkabilmenin bir yolu olarak gündeme gelmiştir. Kısa sürede stratejik planlama, organizasyonlar için uzun vadeli planlamanın durağan sürecine karşıt hızla değişen şartlara ayak uydurabilecek dinamik bir çıkış yolu olmuştur. Stratejik planlama, organizasyonun misyonu ile bütünleşmesini, iç ve dış etmenlerin açığa çıkarılmasını sağlayan ve değişen dünyadaki fırsatların değerlendirilmesinde organizasyonlara avantaj kazandıran bir yapı durumuna gelmiştir.

Stratejik planlama, kuruluşların mevcut durum, misyon ve temel ilkelerinden hareketle geleceğe dair bir vizyon oluşturmaları, bu vizyona uygun hedefler saptamaları ve ölçülebilir göstergeler geliştirerek, başarıyı izleme ve değerlendirmeleri sürecini ifade eden katılımcı ve esnek bir planlama yaklaşımıdır.

Stratejik Planlama Yaklaşımı: Stratejik planlama yaklaşımına göre; geçmiş deneyimlerimiz ve bilgi birikimlerimiz ile kazandığımız öngörüşümüz, vizyonumuzdur. Vizyonumuzu bugün, etkili bir şekilde kullanarak yapacağımız planlama, geleceği oluşturacaktır.

Stratejik planlama, uzak ufukları içine alan bir planlama süreci olduğu halde uzun vadeli bir plan değildir. Kurumların gelişim hedeflerine ulaşması için

Stratejik planlama ile;

- Kuruluşların vizyonu hem içte hem de dışta geniş bir kitle tarafından paylaşıp kabul görür,

- Kuruluşların misyonu açıklık kazanır,

- Hizmet verilen hedef kitlenin özellikleri belirlenir,

- Kuruluşların yapısındaki güçlü ve zayıf yönler açığa çıkar,

- Kuruluşun iç kaynakları tespit edilir,

- Değişen şartlara bağlı olarak ortaya çıkacak fırsatlar önceden dikkate alındığı için en iyi şekilde değerlendirilir,

- Planlamaya hem içerden hem de dışarıdan katılım sağlanacağı için planlanan çalışmaların kabul görmesi ve uygulamadaki başarısı artar,

- Gelecekte meydana çıkacak muhtemel gelişimlere uygun stratejiler geliştirebilir,

- Yapılan çalışmalar sürekli olarak değerlendirilip, sonuçları geleceğe yönelik çalışmalarda dikkate alınacağı için gelişimin sürekliliği garanti altına alınır.

izlenecek hareket yönüne bir açıklık kazandırır. Ayrıca, kurumların zayıf yönlerinin tespit edilerek bunların giderilmesine, güçlü olduğu yönlerinin tespit edilerek bunların değerlendirilmesine imkan tanır.

Ülkemizde 5018 sayılı Kanunda öngörülen ve stratejik plan hazırlamakla yükümlü kamu idarelerinin ve stratejik planlama sürecine ilişkin takvimin tespiti ile stratejik planların kalkınma planı ve programlarla ilişkilendirilmesine yönelik usul ve esasların belirlenmesi amacıyla hazırlanan 'Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin' yayımlanmasını müteakiben, Milli Eğitim Bakanlığı 2006/55 Sayılı Genelge ile stratejik planlama sürecini başlatmıştır.

Stratejik Plan, okulun gelişim hedeflerini belirleyen, bu hedeflere ulaşmada izlenecek stratejileri ortaya koyan ve okula vizyon kazandıran bir plandır. Bu özellikleri ile stratejik plan, yapılacak çalışmalara yön verecek, önceliklerin tespitine yardımcı olacak ve okulun sürekli gelişimini garanti altına

alacaktır. Ayrıca, stratejik plan içerisinde okulun ilkeleri, okulun değer yargıları, okulun misyonu, okulun vizyonu ve değerlendirme ölçütleri bulunacağı için okul gelişiminden amaçlananlar da açığa kavuşacaktır. Bütün bu özellikleri ile okulun stratejik planı adeta okulun anayasası gibi bir işlev görecektir. Nasıl yasalar Anayasa çerçevesinde ona ters

düşmeyecek şekilde hazırlanıyor ise okul gelişim planına alınacak çalışmalar da gelişim hedefine ulaşmaya yönelik olmalıdır.

Bill Cook, herhangi bir eğitim kurumu için yapılan stratejik planın aşağıdaki unsurları kapsaması gerektiğini ve bunlardan herhangi birisinin eksikliğinin stratejik planın stratejik olmasına engel teşkil edeceğini belirtmektedir.

Bu unsurlar:

- **Değerler, İnançlar:** Stratejik planın temelini oluşturur ve okulla ilgili tüm toplum kesiminin (veliler, öğrenciler, öğretmenler, yöneticiler ve diğer gruplar) katılımıyla toplumun okula ilişkin değerleri ve inançları belirlenir.

- **Vizyon ve Misyon:** Okul sisteminin gelecekte nerede ve ne şekilde olacağına karar vermesi işlemidir. Misyon ise, vizyona göre daha somut ve ölçülebilir özelliğe sahiptir.

- **Politikalar:** Stratejik planın sınırlarının ne olacağını belirleyen ilkelerdir

- **Örgütsel Analiz:** Amacı, organizasyonun sahip olduğu güçlü ve zayıf yönlerinin, fırsatların ve tehditlerin neler olduğunu belirlemek olan iç analizin, organizasyonun şu an için sahip olduğu kaynakları ve riskleri belirlemek için yapılması zorunludur.

- **Çevre Analizi:** Organizasyonun içinde bulunduğu çevreyi tanımaya yönelik olan çevre analizi, çevre ve ilişkide bulunan muhtemel faktörler hakkında doğru ve tutarlı bilgi toplama işlemlerini kapsar. Çevre analizi, rakip konumunda olan organizasyonları tanımaya ilişkin bilgi toplamayı da içerir.

- **Amaçlar:** Organizasyonun faaliyetlerine yön verecek amaçların gözden geçirilmesi veya bazı durumlarda yeni amaçların geliştirilmesidir.

- **Stratejiler:** Stratejik planı stratejik yapan stratejilerdir. Amaçlara nasıl ulaşılacağını stratejiler belirler.

- **Eylem Planları:** Belirlenen stratejilerin uygulamaya nasıl geçirileceğinin belirlendiği yerdir. Eylem planında yer alan herhangi bir eylem mutlaka daha önceden belirlenmiş olan stratejilerle ilgili olmalıdır. Her bir stratejinin uygulamaya geçirilebilmesi için belirli sayıda eyleme ihtiyaç duyulacaktır. Her bir strateji için uygun eylem sayısı, 10-12 eylem civarında olmalıdır.

Eylem planları, belirlenen stratejilerin uygulamaya geçirilmesine yönelik olarak parasal kaynakların ayrıntılı olarak belirlenmesini ve eylemler için zaman tablosunun yapılmasını da kapsar.

David ve Ellison, fazla kalabalık bir planın, noksan bir plan kadar sınıf uygulamalarını etkileyeceğini; eğitim ortamının daha kompleks bir hale getirildiğinde

veya okuldan beklentiler arttığında, çözümün, uzun süreli ve daha detaylı okul planları hazırlamakla giderilemeyeceğini ifade etmektedirler.

Ölçülemeyen hiçbir şey tanınmaz ve geliştirilemez ilkesinden hareketle; Topluma profesyonel hizmet veren eğitim kurumlarının, her işlerinde olduğu gibi hazırlayacakları stratejik planlarının da ölçülebilir olması gerekliliği vardır.

Stratejik planların ölçülebilir olmasının yanında mutlaka izlenip değerlendirilmesi gerekmektedir. Eğer plan ölçülmez ve değerlendirilmez ise etki düzeyi görülemez. Dolayısıyla harcanan madde ve insan kaynaklarının kamuya dönüşümü görülemez. Sonuca ulaşabilmek için yapılan stratejik planlamanın devamlılık göstermesi, vizyon, misyon ve değerler ışığında kabul edilen davranış yada hayat tarzını ifade etmesi, kısa ve orta vadeli bütçe ve faaliyet planlarının birbirine bağlanması gerekmektedir.

Her ne kadar okullar aynı sistemin birer parçaları olsalar da, her okul, içinde bulunduğu çevre şartlarındaki farklılıklar ve değişen öğrenci ihtiyaçları nedeniyle diğerinden farklıdır. Bütün bu farklılıklar nedeniyle gelişim hedefleri değişik olabilmekle birlikte okul gelişim hedefleri, Milli Eğitimin Genel Amaçları çerçevesinde okuldaki Eğitim- Öğretim kalitesinin artışına yönelik olması gerekir.

Stratejik Plan, okulun gelişim hedeflerini, okul gelişiminde izlenecek yaklaşımı ortaya koyacak, okula vizyon kazandıracak, yapılan çalışmalara yön verecek, önceliklerin tespitine yardımcı olacak ve okulun sürekli gelişimini garanti altına alacaktır. Ayrıca Stratejik plan içerisinde okulun ilkeleri, yargıları, misyonu, vizyonu ve değer ölçütleri bulunduğundan, okulların gelişiminde beklenenler stratejik plan ile açığa kavuşacaktır.

Sonuç:

Okullar kendi bünyelerinde Stratejik planlama faaliyetlerini, 1999 yılından beri Toplam Kalite Yönetimi ve Planlı Okul Gelişim Modeli çalışmaları çerçevesinde yapmaktadırlar. Ancak, Stratejik planlamayla ilgili çalışmalara yön verecek, bilimsel nitelik kazandıracak iyi yetişmiş uzman kişilere ihtiyaç vardır.

Stratejik Planlama sürecinde yapılan çalışmaların bir yayınlı bütün paydaşlarına sunulması kurum kültürü ve kurum kimliği oluşumunda birliği sağlayacaktır.

Kaynakça

- MEB, (1999), 'Okul Gelişim Modeli', Planlı Okul Gelişimi, Earged, Ankara.
- 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu (10/12/2003).
- Milli Eğitim Bakanlığı, 2006/55 Nolu Genelge.
- Aksu, M. (2002), Eğitimde Stratejik Planlama ve Toplam Kalite Yönetimi, Ankara, Anı Yayınları.

Öğrencilerimiz Mantık, Matematik Ve Akıl Oyunları Sempozyumunda

Konya İmam Hatip Lisesi ve Anadolu İmam Hatip Lisesi öğrencileri gerek Konya ili içerisinde gerekse Türkiye genelinde yapılan bütün yarışmalara katılarak önemli başarılar elde etmektedirler.

Ankara TOB Üniversitesinin düzenlediği 'Mantık, Matematik ve Akıl Oyunları Sempozyumu'na

And. 11-A sınıfından Sadullah Selam, And. 10-E sınıfından da Selman Akıl ve Mahmut Aydın isimli öğrencilerimiz, matematik öğretmenimiz Galip Koçak rehberliğinde, okulumuzu temsil etmişlerdir. Türkiye çapında, Fen Liseleri, Anadolu Liseleri, Kolejler ve Özel Okulların katıldığı bu yarışmada yarı finale kalarak önemli bir başarı göstermişlerdir.

Türkiye Çapında Dereceye Giren Ödüllü Öğrencilerimiz

Bir Grup Öğrencimizin KTO Ziyareti

Gönlümüzü ve Ağzımızı Tatlandıran Aşure Günlerimiz

Okulumuzda her yıl muharrem ayında 'Aşure Günü' düzenlenmektedir. Okulumuzun yemekhanesinde. Aşçılarımız tarafından pişirilen aşure bütün öğrencilerimize, öğretmenlerimize, kısmeti olan ve okulumuza gelen bütün misafirlerimize dağıtılır. Böylece müthiş bir kaynaşma ve paylaşma sağlanır. Öğrencilerimiz hem farklı bir gün yaşayarak mutlu olurlar, hem de böylesi önemli geleneğimizi ve kültürümüzü bizzat yaşayarak öğrenirler. Bizler inanıyoruz ki, sosyal dayanışmayı ve toplumun bütünleşmesini sağlayan bu güzellikleri öğrencilerimiz de yaşatacak ve gelecek nesillere taşıyacaktır.

Ayrıca bu yıl 'Aşure Günü'nde Comenius projesi, hazırlık ziyareti sebebiyle okulumuzda bulunan Avrupalı misafirlerimiz de aşuremizi tatmışlardır. Aşuremizi çok beğenen misafirlerimiz kültürümüze olan hayranlıklarını dile getirmişlerdir.

Divanü Lügati't Türk ve Türkçe

Gülsüm ALTUNAY

Kaşgarlı Mahmut tarafından 25 Ocak 1072'de yazılmaya başlanmış ve 10 Şubat 1074'de bitirilmiştir. Abbasi Halifesi El-Kaim döneminde yazılmış, Halife Muktadi Bi'llah'a sunulmuştur. Bu kitap Araplara Türkçeyi öğretmek ve Türkçenin de Arapça kadar önemli bir dil olduğunu kanıtlamak için yazılmıştır.

Türkçenin neden öğrenilmesi gerektiğini şöyle anlatır:

"Ant içerek söylüyorum, ben Buhara'nın sözüne güvenilir imamlarından birinden ve başkaca Nişaburlu bir imamdan işittim. İkisi de senetler ile bildiriyorlar ki, Yalvacımız (Peygamber), kıyamet belgelerine, ahir zaman karışıklıkların ve Oğuz Türklerinin ortaya çıkacaklarını söylediği sırada Türk dilini öğreniniz, çünkü onlar için uzun sürecek bir egemenlik vardır, buyurmuştu. Bu söz (hadis) doğru ise sorguları kendilerinin üzerine olsun. Türk dilini öğrenmek çok gerekli bir iş olur. Bu doğru değil ise akıl bunu emreder. Tanrı devlet güneşini Türk burçlarını yükseltmiş ve onların mülkleri üzerinde felekleri döndürmüştür. Tanrı onlara Türk adını vermiş ve yeryüzüne ilbay kılmış, hakanları onlardan çıkartmıştır. Dünya uluslarının yularların onlar eline vermiş, herkese üstün kılmıştır.

Onlarla birlikte çalışanları aziz kılmış ve Türkler onların her dileklerini ulaştırmış, kötülüklerin şerrinden korumuştur. Onlara hedef

olmaktan korunabilmek için, akli olana düşen şey, onların yolunu tutmak, derdini dinletebilmek, gönüllerini alabilmek için dilleriyle konuşmaktır."

Türk adı altında da şu bilgileri verir:

"Bir ad olarak Türk adını Tanrı vermiştir, dedik. Çünkü bize Kaşgarlı Halefoğlu Şeyh Hüseyin ona da İbn'ul Gurki denilen kimse İbn'ud-Dünya demekle tanılan Şeyh Ebu Bekr il-Müfid ül-Cürcani'nin ahir zaman üzerine yazmış olduğu kitabında Ulu Yalvac'a tanık varan bir hadis yazmıştır. Hadis şöyledir, 'Yüce Tanrı! Benim bir ordum vardır. Ona Türk adını verdim. Onları doğruya yerleştirdim. Bir ulusa kızsarsam Türkleri o ulus üzerine musallat kılarım.' diyor. İşte bu, Türkler için bütün insanlara karşı bir üstünlüktür. Çünkü Tanrı onlara ad vermeyi kendi üzerine almıştır. Onları yeryüzünün en yüksek yerinde, havası en temiz ülkelerine yerleştirmiş ve onlara 'kendi ordum' demiştir. Bununla beraber Türkler güzellik, sevimlilik, tatlılık, edep, büyükleri ağırlamak, sözünü yerine getirmek, sadelik, övünmemek, yiğitlik, mertlik gibi övülmeye değer sayısız iyiliklerle görülmektedirler."

ADALETİN TORUNU

Ayhan YÜCEL
Tarih Öğretmeni

II. Halife Hz. Ömer, gece Medine'de gezerken bir evden gelen sesleri işitmiştir. Sattıkları süte annesinin su karıştırmasına sinirlenen bir kızın sesidir bu. "Halifenin süte su katılmasını yasakladığını" savunmaktadır. Hz. Ömer hemen oğlu Asım'a bundan bahsedip bu kızla nikahlanmasını istemiştir. Böylece hayırlı bir neslinin olacağını söylemiştir. Asım babasının dediğini yapıp o kızla evlenmiştir. İşte bu kızdı doğacak Ümmü dünyaya gelir. Dürüst kadının kızıyla da Abdülaziz evlenir ve onunda 680'de Ömer b. Abdülaziz adlı oğlu olmuştur.

Ömer'in babası Abdülaziz, uzun sürer Mısır valiliği yapmıştır. Ömer, hayatının büyük bir kısmını Medine'de geçirmiş, iyi bir tahsil ve terbiye almış, babasının ölümüne kadar orada kalmıştır (714). Babasının ölümüyle Halife Abdülmelik O'nu Dimeşk'a getirtip kızı Fatimâ ile evlendirmiştir.

Dönemin Emevi halifelerinden Abdülmelik bin Mervan, oğlu Mesleme ile yeğeni Ömer bin Abdülaziz'i İstanbul'a sefere gönderince, Sinop ve Kastamonu'yu fethedip İstanbul surlarına dayanmışlardır. Bizans'tan tavizler sağlayıp Karaköy'de cami (bugünkü Arap Camii) yaptırma hakkını almışlardır. Ömer halife olduğunda da, kendisinin 3. Müslümanların 5. seferini yapmıştır. Bu seferler sonunda Müslümanlar Galata'yı ele geçirmişlerdir.

Ömer bin Abdülaziz, alim bir kişidir ve tüm hocaları O'na pek bir şey öğretmediklerini ve tersine O'dan öğrendiklerini söylemiştir. İmam Muhammed Bakır, Ömer bin Abdülaziz için "Her kavmin bir necibi vardır. Ümeye oğullarının necibi ise Ömer bin Abdülaziz'dir. Allah O'nu kıyamet gününde tek başına bir ümmet olarak diriltecektir" şeklinde övgüyle söz etmiştir.

Ömer halife olunca hilafet atları hizmet için getirilmiş ama O, binmemiştir. Hilafet otağındakileri de rahatsız etmemiştir. Ömer, önceki halifelerin tersine -anne tarafından dedesi Hz. Ömer'in yolundan- yani adalet yolundan gidince, bu uygulamalarından rahatsız olan akrabaları ve haleflikten atılma korkusu yaşayan Yezit Ömer'i zehirlesin diye adam tutmuştur.

Ömer Bin Abdülaziz'in Valilik Yılları

Ömer bin Abdülaziz, halife Velid tarafından 706 yılında Hicaz valiliğine tayin edilmiş, bunu üzerine doğup büyüdüğü şehre gelerek yerleşmiştir. Genellikle keyfi bir hüküm süren valilerin aksine, şehre geldiğinde hadis bilen on dindar kimseden oluşan bir meclis kurmuştur. Bütün önemli işleri burada görüşüp karara bağladıktan sonra uygulamıştır. Bu on kişiye, memurları kontrol etme yetkisi de vermiştir.

Medine O'nun adil idaresiyle, Türk yurtlarının valisi Haccac'ın zulmünden kaçanların sığınağı haline gelmiştir. Bu yüzden Haccac'la arası açılmış, Haccac'ın isteğiyle Ömer, Hicaz valiliğinden alınmıştır (711-712). Ömer itibarını kaybetmemiş Abdülmelik b. Mervan tarafından halife olarak vasiyet edilmiştir.

Ömer Bin Abdülaziz'in Halifelik Yılları

Halife vasiyeti Vezir Recâ tarafından açıklanınca, başta Ömer bin Abdülaziz olmak üzere herkes şaşırmıştır. Ömer bin Abdülaziz'in adı hilafet fermanında okunduğunda "Vallahi, ben bu işi asla Allah'tan istememiştim" demiştir. Vezir Recâ'nın desteği ile biat alınmıştır. Halifenin vasiyeti ortaya çıkınca Abdülmelik'in iki oğlu Yezid ve Hişam itiraz etmişlerdir.

Ömer halife seçildiğinde, büyük hukukçu Salim-us-Süddî ile aralarında şu konuşma geçmiştir:

Ömer : Hilafetim, seni sevindirdi mi, üzdü mü?

Süddî : Halk için sevindim; ama senin adına üzüldüm.

Ömer : Nefsimin helakından korkuyorum."

Süddî : Korkuyorsan çok iyi. Ben korkmamandan endişeliydim.

Ömer : Bana bir öğüt ver!"

Süddî : **Unutma; Hz. Adem, bir günah için Cennet'ten çıkarıldı.**

Ömer Bin Abdülaziz'in İlk Hutbesi

"Ey Nâs!. Kuşkusuz Kur'an'dan sonra Kitap, Muhammed (S.A.V.)'den sonra peygamber yoktur. Bilesiniz ki, ben hakim değil infaz ediciyim. Kanun koyucu değil tâbiyim. Ben sizin hiçbirinizden daha hayırlı değilim; üstelik içinizde yükü en ağır olan kişiyim. Şurasını iyi biliniz ki, Allah'a isyan hususunda kula itaat edilmez."

Makama halkın isteğiyle değil vasiyetle seçildiği için sevinememiştir. Üzüntüsünü minberde iken halka söyleyince halk "biz seni seçiyoruz" demiştir. Böylece halkın seçimiyle iş başına gelmiştir artık.

ÖMER BİN ABDÜLAZİZ'İN "EHLİ BEYT'E YAPILAN HAKARETİ DURDURMASI

İslam dünyasında ve çoğu kaynakta "Beşinci Halife ve II. Ömer" diye anılmıştır. Ömer bin Abdülaziz'in çok önemli uygulamalarından birisi de Ümeyeoğullarının yani Emevilerin, minberde "Hz. Ali'ye yani Peygamber Efendimiz (SAV)'in kızı Fatıma-tül Zehra tarafından nesline hakaret etme ve sövdürme" adetine son vermesidir. Tüm şehirlere mektup yazarak bunun kaldırılmasını emretmiştir. Ömer'e bunu fark ettiren çeşitli hadiselerin rivayetleri vardır.

Ömer, Medine'ye vali tayin edildiğinde orada alim bir zat olan Ubeydullah b. Abdullah b. Utbe b. Mes'ut bulunmakta idi. Emevilerin Hz. Ali hakkında söylediğinin benzerini Ömer'inde söylediğini Ubeydullah'a bildirmişlerdir.

Ubeydullah'la Vali Ömer arasında şu olay gerçekleşmiştir:

Ubeydullah: Allah kendilerinden razı olduğu halde Bedir ve Biatü'r-Rıdvan ehline gazaplanmayı ne zaman öğrendin?

Ömer : "Böyle bir şey yapmadım"

Ubeydullah: "Peki, Ali hakkında bana ulaşanlar nedir?"

Ömer : (utanarak) "Allah affeylesin senden de özür dilerim"

Bu olaydan sonra o güne kadar uygulanan adeti terk etmiş ve hutbede "Ehli Beyt"e hakaretin yerine Nahl Suresi 90. Ayetin okunmasını emretmiştir. "Şüphesiz ki Allah, adaletli davranmayı, iyilikte bulunmayı ve akrabalara yardım etmeyi emreder. Fuhşu, kötülüğü ve zulmü yasaklar. Allah sizlere düşünüp yapmanız için öğüt verir".

Ömer'in bu uygulamasıyla ilgili kendisinden rivayet edildiğine göre "Hutbede Ehli Beyt'e hakaret edilirken,

H. Ali'nin" (R.A) adının zikredildiği yere gelince Ömer'in babası Abdülaziz kekeler ve dili tutulmuş. Ömer, babasına niçin öyle yaptığını sorduğunda şu cevabı almıştır:

"Oğulcağım! Bilesin ki, Ali bin Ebü Talip hakkında bizim bildiklerimizi halkımız bilse, bizden ayrılıp O'nun çocuklarına tâbi olurlar." Ömer halife olunca H. Ali'ye lanetlemeyi kaldırarak **Nahl Suresi 90. ayetin** okunmasını sağlamıştır. Böyle uygulamalarıdır ki, Ömer bin Abdülaziz'i II. Ömer ve Beşinci Halife unvanına kavuşturmuştur.

Devlet Adamlığına Düşmanını Bile Hayran Bıraktı

"Bir insanın, yoksulluğu dolayısıyla, dini bir yaşantıyı seçmesi, dünyadan el-etek çekmesi çok kolaydır. Çünkü zor terkedeceği bir dünya malı sahipliği yoktur. Fakat bu halife gibi, dünyanın en büyük devletinin yöneticisi için aynı şeyleri söylemek mümkün değil. O'nun elindeki hazinelere rağmen, bunların hiçbirine aldırmaı, sıradan bir fakirin yaşantısına sahip çıkmasına hayran olmamak doğrusu elden gelmiyor" sözleri Ömer vefat ettikten sonra, O'nun hayranı olan Roma imparatoru tarafından söylenmiştir.

ÖMER BİN ABDÜLAZİZ'İN FARKLI UYGULAMALARI

Ömer halife olunca ne selefleri (daha öncesinde) ne de halefleri gibi sıradan bir Emevi halifesi olmamış, tam tersine "Dört Halife Dönemi"ni yaşamış ve yaşatmıştır. Dünya zevklerini öven şairler, O'nun zamanında değer görmemiştir.

Valileri değiştirip yerine yenilerini getirmiş, böylece zulümleri durdurmuştur. Emevi halifelerinden adaletiyle ün salmış Ömer bin Abdülaziz, bu özelliğini dedesi H. Ömer'den almış olmalıdır herhalde. Kendisine hediye edilen iki sepet elmanın bile nereden ve nasıl geldiğini araştıran titizliğiyle, adını tarihe **II. Ömer** olarak yazdırtmıştır. Bu unvan "**H. Ömer'in adaletine sahip ikinci hükümdar**" anlamında kullanılmıştır.

Emevilerin hukuk dışı olarak el koyduğu, H. Ali ve Talha'nın mallarını varislerine geri vermiştir. Kayınbiraderi Velid'in hediye ettiği yüzüğü "Ümeyyeoğullarının gasp edip dağıttığı hediyelerdendir" diye Beytül-Mâl'a geri göndermiştir. Zulme uğrayanlar bir bir halifeye gelip uğradıkları haksızlıkları ispat edince, yol masraflarını bile Beytül-Mâl'dan ödetmiştir.

Ömer, halife olunca İstanbul'u kuşatan Mesleme'ye kış kötü geçtiğinden geri dönme emri vermiştir. Maveraünnehir'de de Kuteybe'nin askerî hareketini durdurmuştur. Mesleme'nin 717'de İstanbul'u kuşatmaya

Cam üzerine minare şeklinde Çifte "ve hüve ala kulli şeyin kadir"

gitmesi üzerine, Hazarlar Ermeni ve Azerbaycan bölgesine girmişlerdir. Müslümanları esir alması ve katletmesi sebebiyle Halife Ömer, Hatim b. Nu'man'ı Hazarlara karşı göndermiştir. Hatim, Hazarlar'ı mağlup etmiştir. Ömer'in asker göndermesindeki gaye, fetihten ziyade Hazarlar'a gözdağı vererek bu gibi akınların tekrarını önlemektir. Endülüs'teki (İspanya) birlikler de, Preneler'i geçip Fransa içlerine kadar ilerleyip bol miktarda ganimet ele geçirmişlerdir. Narbonne'un zapt edilişi Halife Ömer zamanında olmuştur.

Halife Ömer bin Abdülaziz, İslamiyet'i yaymayı fetihlerle değil daha ziyade barışçı heyetlerle düşünmüş ve bu şekilde uygulamaları olmuştur. Ayrıca bir mektubunda valiye

"H. Muhammed'in İslam'a davet edici olup, bir vergi memuru olarak gönderilmediğini; Müslümanlardan zekat

alınır cizye değil"

diyerek İslam'a davetin nasıl olacağını

perçinlemiştir.

Daha önce fethedilmiş olmasına rağmen Türk yurtlarındaki hükümdarlar, Haccac'ın Müslüman olsalar bile onlardan vergi alması neticesinde İslâm'a pek yanaşmamışlardır. Horasan valisi Cerrah bin Abdullah, Horasanlı Türklerin Müslümanmış gibi göründüklerini ve sünnetsizliklerini ileri sürerek cizye almıştır. Halife Ömer, valiye yazdığı mektupta "H. Muhammed'in İslam'a davet edici olup bir sünnet memuru olarak gönderilmediğini" söyleyince Horasanda cizye alınmaktan vazgeçilmiştir. Hatta kafilere karşı savaşmış Horasanlı Türkleri, Arap savaşçıları gibi vergiden muaf tutturmuş hem de Türklere maaş verdirtmiştir.

Yezid b. Muhalleb, övünmek için Cürcan'daki ganimeti fazla bildirmiş, beşte birini devlete ödemesi istenince de ödememiştir. Ömer, uygulamalarından dolayı sevmediği Yezid'i hapsedirmiştir. Aynı şekilde Basra, Cezîre, Sind ve Endülüs'teki valileri de değiştirip güvendiği dürüst kişileri görevlendirmiştir.

Güvendiği kişileri de tam serbest bırakmamıştır. Her işte kendisini sorumlu hissetmiştir. Amacı, iktidarın güçlenmesi değil, adaleti hakim kılmak olmuştur. Adaletin temsilcisi kadılar, O'nun zamanında müstakil ve iyi mevkilere kavuşturulmuştur. Ömer bin Abdülaziz'in zamanında zekat müessesesi öyle düzenli işlemiştir ki, zenginler fakir bulamaz olmuş, Beytül-mal zekat kabul etmeye mecbur kalmıştır.

Halife Ömer, büyük bir kültür faaliyetine girişmiştir. İslâm dünyasında Peygamberimiz (SAV)'in hadislerinin toplanması O'nun emriyle olmuştur. Daha önceleri dağınık bir şekilde bulunan hadislerin toplanması için ilk defa valilerine emirler yazan O'dur. Halife Ömer, H. Peygamber (SAV)'e o kadar düşkündür ki, çöldeki insanlara da hadisleri öğretsin diye görevliler göndermiştir. Peygamberimiz (SAV)'in hadislerinin her yerde öğrenilmesini sağlamıştır. Hadis öğrenme ve ilim için kendini vakfedenlere 100 dirhem bağlattırmıştır.

H. Ebu Bekir zamanında, Peygamberimiz (SAV)'in Fedek Arazisi Beytül-Mâl'a alınmış ve zamanla Emevilerin

eline geçmiştir. Halife Ömer bu hurmalığı Peygamberimiz (SAV)'in kızı Fatıma'ya geri verdirtmiştir. Hz. Fatıma "Eğer Ömer yaşasaydı biz hiçbir şeye muhtaç olmazdık" demiştir.

Ömer, haksızlıklardan şikayetçi olan Semerkantlılar için valiye yazdığı mektupta, "Kuteybe onları topraklarından çıkartmış, mektubum sana geldiği zaman onları Kadı'nın huzuruna götür. Davaları görülünce, eğer halk lehine hüküm verirse, onları Kuteybe'nin çıkarttığı eski yerlerine oturt" demiştir. Kadı, Semerkantlıların eski yerlerine dönmelerini kararlaştırdı, vali onlara eski yerlerini vermiştir.

Haricilerin dinden döndükleri ve asileştikleri haberi gelince Ömer, "ordu değil ikna ile yaklaşın" emri vermiştir. Irak valisine şu mektubu yazmıştır:

"Onları tahrik etme, eğer kan döker ve yeryüzünde fesat çıkarılırsa o zaman böyle yapmalarına mani olmak için harekete geç. Dini bakımdan akıllı bir adam bul, onlara gönder. Onunla beraber bir askerde gönder. Benim sana emrettiklerimi sende ona emret" demiştir. Bir mektupta asilerin liderine yazınca, haricilerden iki kişi halifeyle münazara için görevlendirilmiştir. Münazara sonunda elçilerden biri Ömer'in adaletine şahit olup O'nun yanında kalmış ve kendisine ikramda bulunulmuştur.

Halife Ömer, eşi Fatıma'dan ziynet eşyalarını Beyt'ül-Mal'a vermesini isteyince O'da hemen kabul etmiştir. Ömer bin Abdülaziz ölünce Fatıma'nın kardeşi Yezit, ziynet eşyalarını geri vermiş, fakat Fatıma kabul etmeyince Yezit ziynet eşyalarını kendi ailesine vermiştir.

Ömer bin Abdülaziz, ülkesindeki Kitap Ehli olan Gayr-i Müslimlere, yeni ibadet yerleri açmamaları kaydıyla eski ibadethanelerinde onları serbest bırakmıştır.

Ömer, alıştıkları üzere Beytül Mal'den eşya isteyin akrabalarına karşı çıkmıştır. Ömer'in halası bu durumdan O'na zarar verirler diye kaygılanmış ve kendisini aracı tutan Emevilere "Ömer b.Hattab'ın neslinden kız alırsanız böyle olur O'da adalette Ömer'e çekmiş" demiştir. "Ölümü sıkça an! Geçimde daralırsan, seni rahatlatır; bolluk içerisindeysen de seni daraltır" sözü O'nun kişiliğinin özetidir adeta.

Hak ve adalet için farklı uygulamaları olan Ömer'in halefi Yezit, kendisinin haleflikten çıkarılması korkusunu taşıdığı için Ömer'i zehirlemesi için adam görevlendirmişti. Bir süre sonra Ömer bin Abdülaziz rahatsızlanmıştır. Ölüm döşeğindeyken kayınbiraderi Mesleme ziyaretine gelmiş ve Ömer bin Abdülaziz'in sırtındaki kirli gömleği görünce "Halifenin esvabını yıkayınız" demiştir. Sonra geldiğinde yine kirli görünce "emrettiğim halde neden yıkanmadı" deyince, kardeşi Fatıma "Vallahi başka gömleği yok, çıkarınca onu giydirip bunu yıkayayım" demiştir. Halife Ömer hep mütevazı bir yaşam sürmüştür.

Ömer (R.A) 20 gün hasta kaldıktan sonra 9 Şubat 720'de, halife seçimini istişare sistemine çeviremeden vefat etmiş ve Halep yakınında Deyr Sim'an'a defnedilmiştir.

Abbassiler iktidara geldiklerinde, kızgın oldukları tüm Emevileri kinle öldürürken ve ölülerinde mezarlarını bile yıkarken, Ömer bin Abdülaziz'in kabrine dokunmamaları, O'nun o devirde bile sahip olduğu itibarı göstermiştir.

Yezit halife olunca sesi hoş Sellamame ve güzel yüzlü Habbabe'le Dünya zevklerine dalmıştır. Ömer'in tüm uygulamalarına son vermiştir. Cariyesi Habbabe'nin ölümünden bir hafta sonra Yezit'te ölmüştür.

HASRET

Betül ÇETİN
Anadolu 10/C

Hasret içine oturur ya insanın,
Ve ihtiyacın olduğunda bazen,
Olmaz ya sevdiğin yanında.
Beklersin ya hatırlayan olur mu diye,
Hasret zor be kardeşim.

Yalnızlık koyar ya insana,
Yalnızlık saplanır ya kalbe ok gibi.
Acır ya kalbinde bir yerler.
Hasret zor be kardeşim.

Boynunu büküp yol gözlemek,
Hep ümitle yaşayıp hayal etmek,
Gelmeyecek birini bile bile beklemek,
Hasret zor be kardeşim.

Ulaşırsın bir zaman sonra emeline,
Çok durmaz, sen de bilirsin aslında,
Ümit dersin, geçersin sonra.
Hasret zor be kardeşim.

Zaman la birlikte sen de geçersin o tünelden.
Kara saçlarına sanki un dökülmüş gibi.
İşildayan gözlerin sanki eskimiş.
Hasret zorluğu kalbine işlemiş bir yara gibi.
Dersin: "Yeter artık kardeşim, yeter!
Bıktım hasretlikten."
Hasret zor be kardeşim.

ŞİİR VE HAYAT

DİLAY DANIŞ

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ÖĞRETMENİ

Bilinmezlere açtığınızda gözünüzü, gözünüz bilmediklerini gördüğünde başarsınız yaşamaya...

Uzun ince bir yolda gidersiniz, sonra nice gündüz nice geceler daha...

Yol, yollara dönüşür; Birden çok hayat, birden çok renk çıkar karşınıza

Bir nehir olur akar, engelleyemezsiniz akışı ta ki bu bilemediğiniz diyardan yine olabilirliğini hayal edebildiğiniz bir mekana bilet verilene dek elinize. Tuhaftır, ne akışını değiştirmek mümkündür hayatın nede son yolculuğun biletinden vazgeçmek...

Şakacı kahramanlar! Siz! Öyle cesurca bakmayın gözlerime Belliki her halinizle insansınız.Çünkü ruh taşıyor, yüreğinizi aklınıza kardeş ediyorsunuz ve siz dünya üzerindeki yaşam sempozişine 26:45 doğu meridyenlerinden katılıyorsunuz. Anadoludan "Anadoluca" sesler gönderiyorsunuz karşılık beklemeksizin...

Beklentisiz her sunum en cömert teşekkürlere gebe bu alemde.İlahi irade imdada yetiştirdi bakın.Güzel duygularınıza karşılık tertemiz şiirler söyleyebilmeyi ikram etti size. Ve bana şiirlerle yolculuk yapma şansı veriyor bir kez daha...

Her renkden duyguyu şiirlerle katmaya yetisi

kazandırıyor yaşam size.Farklı saatlerde farklı boyutlarından ses ediyor gönlünüzün derinliklerine insan taraflarına...

"Mevlevi Sofrası" oluyor, kimi zaman mevlanaca çağrı yapıyor:

"Gel ne olursan ol yine gel;umutsuzluk dergahı değildir bizim dergahımız" diyor

Umuda yolculuğa başlıyorsunuz ve birden çile şairi sözü alıyor:

"Seni korkutacak geçtiğin yollar

Arkandan gelecek hep ayak sesin

Sarıp vücudunu hayali kollar

Enseni yakacak ateş nefesin"

diyerek çileli yolculuğa hazır ol mesajını veriyor

Aşk çilenin sesini duyar da durur mu?Alır sazi eline türlü türlü şaşırtmacalarla karşınıza geçer.Mavi gözlü bir dev olur, minnacık bir kadın sever"Hikmet" li bir söz eder şair:

"Şimdi anlıyorum ki mavi gözlü dev

Dev gibi sevgilere

Mezar bile olamaz

Bahçesinde ebruli hanım eli açan ev"

"Can" dan gelen muralar karşık kafanızı dağıtmaya yeter cinstendir oysa:

"Ve her şeyi öğrendiğin kadar bilirsin

Bunu da öğren sevdiğin kadar sevilirsin!"

Peki ya "mutlu aşk yoktur" dizelerini nasıl susturursunuz içinizde?

Deliye sormuşlar: Aşk nedir?Deli kahkaha atarak öyle bi cevap vermiş ki: "Ben neden deli oldum?"

İçiniz yanar bu duyduklarınızdan, bir dağ esintisi, Bir serinlik isterken siz, toprağı altın belleye Bir Anadolu insanı gelir gözlerinizin önüne, gören gönlüyle.Toprak, su kadar aziz,ekmek kadar mübarektir Veysel için.

"Bütün kusurlarım toprak gizliyor

Merhem çalıp yaralarım düzlüyor

Kolun açmış yollarımı gözlüyor

Benim sadık yarım kara topraktır"

diyerek ateşi toprakla söndürür,şifa yollarını hatırlatır size.Gönlü şairlere verdiniz ya; sözlerine uyar gidersiniz

Ağır ağır çıkarken merdivenleri, suların sarardığını görürsünüzde bu çok üzmez sizi.Oysa güzel insanlar asil atlarına binip gitmiş yüreğinizi de beraberlerinde götürmüşlerdir.Anneniz babanız, kardeşiniz, dostunuz....

Gözünüz bakakaldığında arkalarından size düşen yine sarı sayfalardeki şiirlerle konuşmaktır

"Annem benden çok çekti, ama sanıyorum bundan hoşlanıyor diyor bir yazar.Bu defa o asil annenize sesleniyorsunuz şairle bir:

"Anneciğim bilmem farkında mısınız

Söylenmemiş en mübarek, en aziz

Duygularla çepeçevre, çaresiz

Sana yöneldiğimin farkında mısınız

Gönlünüzde olan böylesi kanatlanınca birden,bir dosta rastlarsınız bir yerlerde ansızın hayat yolculuğunda. Dost; yüreğinize girip çıkanların arasında, ayak izini bırakan tek varlık.Kimi zaman en ağır yaraları alsak ta onlardan "dost gülü "koyarız hançerin adını vefasız olmamak için.Bir güzel şiir de onlara göndeririz.

"Sanırdım gündüzdü onlarda gece

İçimde ümitti dost bildiklerim

Ne zaman yıkılıp yere düştüysem

Bırakıp da gitti dost bildiklerim"

Bir sokak kenarına ilişir gözünüz.İbrahim'ce sesi geliyordur şairin, canı yanmıştır.Cevahir'ine oyuncak araba alamayan kara bıyıklı baba Süleyman'ın haline.

"Baba,bana bir oyuncak araba alsana!

Alsana be Süleyman..."

Canına,can parçana bir oyuncak araba alamayacaksan eğer;yuh olsun sana!!!"

Ağlayan gözleriyle cevabı yine bir şair söyletir Cevahir e,

"Hayatta ben en çok babamı sevdim."

Mutlu olursunuz; hazmı her ne kadar zor olsa da bu sofrada ki ikramların selam edersiniz sofranın hizmetçilerine, "Hocamızın çamuru, elbisemizin süsüdür" diyen atalarımız gibi."Sen ki gönüllerde yaşayan sevda masalı oldun / Sen,yalnız sen öğretmenim" dersiniz bir öğrencinin dilinden.Ve atalarımız, atalarımıza selam edersiniz değer ürettikleri için

"Hepinize sevgilerle coşkulu selamlar

Şehitlerimiz bile sizi selamlar

İçtiğiniz ıstıraplar size kıymızdır

Bu acılar mazimize selamımızdır"

Mevlana'yla çağrıldık sofraya, daldık hayat denizine

Anadolu soluduk şiirlerle Dedim ya zordu hazmı sofradakilerin Bir aydınlık gerekti bize sözlerimizi bitirirken.Yunus çağırdı bizi:

"Gelin dostlar bir olalım

İşi kolay kılalım

Sevelim sevillelim

Bu dünya kimseye kalmaz"

Ve çağrıya uyup gittik Gördük ki; "Yaratılanı Yaranandan ötürü" seviyor o.

Asırlar öncesinden evrensel bir ruh üflüyor zamana kim bilir kolay kılınmayacak işlerden, sevgisizlikten haberdardı o.Ne dersiniz?...

Yunus dünyadan gider oldu. Sözlerimde biter oldu.Kalakaldım.Mevlana'yla selam verdim, Yunusça bir sevgi gönderiyorum size...

"Miskin Yunus(Dilay)söyler sözün

Yaş doldurmuş iki gözün

Bizi bilmeyen ne bilsin

Bilenlere selam olsun"

Teknoloji ve Biz

Okulumuz öğrencilerinin çağın nimeti olan teknolojiye bakış açıları ve onu kullanma düzeyleri yapılan anketle tespit edilmeye çalışılmıştır. Uygulanmış olduğumuz anket, oransal anlamda gerçeğe çok yakın değerleri tespit etmemizi sağlayacak titizlik gösterilerek hazırlanmıştır.

Okul yerleşkemizde bulunan her üç bloğun % 10'una anket uygulanmıştır. Aynı zamanda hem kız öğrencilerin hem de erkek öğrencilerin % 10'unun görüşüne başvurulmuştur. Aşağıda verilen anket sonucunda verilen tüm cevaplar %'lik değerleri ile birlikte verilmiş olup, böylece tespit edilen sonuç hakkında yargıya varılması kolaylaştırılmak istenmiştir.

2006-2007 Eğitim-Öğretim Yılı'nda okulumuzda öğrenim gören toplam 2780 öğrenciden 277 öğrenciye sorularımız yöneltilmiş ve alınan cevaplar aşağıdaki gibi olmuştur. Anketimize katılarak sorularımıza cevap veren herkese buradan teşekkür ediyoruz.

Bilim ve Teknoloji İlgi Gurubu "Teknoloji Anketi"

1. Bilgisayarınız var mı?

- a) Var (% 34) b) Yok (% 67)

2. Cep telefonunuz var mı?

- a) Var (% 81) b) Yok (% 19)

3. Hayatınızdaki en önemli elektronik araç hangisidir?

- a) Bilgisayar (% 23) b) Cep telefonu (% 67)
c) Mp3 çalar (% 7) d) Flash Disk (% 1)

4. Bilgisayar kullanımı sizce kolay mıdır?

- a) Çok kolay (% 22) b) Kolay (% 66)
c) Zor (% 10) d) Çok zor (% 2)

5. Teknolojinin gelişimi hayatı nasıl etkilemiştir?

- a) Tamamen olumlu (% 14) b) Tamamen olumsuz (% 3)
c) Çoğunlukla olumsuz (% 30) d) Çoğunlukla olumlu (% 52)

6. İnternete ne kadar önem veriyorsunuz?

- a) Hiç (% 11) b) Çok az (% 20) c) Az (% 32)
d) Çok (% 20) e) Çok fazla (% 7)

7. İnterneti hangine sıklıkta kullanıyorsunuz?

- a) Her gün (% 8) b) Gerekliğinde (% 57)
c) Nadir (% 19) e) Hiç kullanmıyorum (% 16)

8. İnterneti bilinçli olarak kullandığınızı inanıyor musunuz?

- a) Bilinçli kullanıyorum (% 78)
b) Bilinçli kullanmıyorum (% 22)

9. Msn, Mynet veya Skype adresiniz var mı?

- a) Evet var (% 49) b) Hayır yok (% 51)

10. Chat'in sizde alışkanlık yaptığını düşünüyor musunuz?

- a) Evet (% 28) b) Hayır (% 72)

11. Sanal ortama neden girme ihtiyacı duyuyorsunuz?

- a) Araştırma için (% 54) b) Sohbet için (% 18)
c) Vakit geçirmek için (% 20) d) Oyun için (% 8)

12. Elektronik eşya mağazalarından ne almayı istersiniz?

- a) Bilgisayar (% 53) b) Cep telefonu (% 20)
c) Televizyon (% 3) d) Kamera (% 24)

13. Bilgisayarınızı en çok hangi amaçla kullanıyorsunuz?

- a) Sohbet (% 15) b) Oyun (% 12)
c) Bilgi amaçlı (% 49) d) Ders amaçlı (% 23)

14. Teknolojik araçlar sizi hangi yönde daha çok etkiliyor?

- a) Olumlu (% 9) b) Olumsuz (% 2) c) Her iki yönde (% 79)

15. Ülkemizin bilim ve teknoloji alanda üretim yapamamasının nedeni ne olabilir?

- a) Eğitimin iyi olmaması (% 24)

- b) Ekonominin bozuk olması (% 16)

- c) Üniversitelerin bilimsel anlamda yetersiz olması (% 19)

- d) Bilimsel araştırmalara yeterli kaynak ayrılmaması (% 29) e) Diğer (% 13)

16. Dijital fot. makineleri fotoğrafçılık sanatını etkiledi mi?

- a) Olumsuz etkiledi (% 44) b) Olumlu etkiledi (% 56)

17. Teknolojik araçlarda hangisini tercih ediyorsunuz?

- a) Yerli malı (% 49) b) Yabancı (% 51)

18. Size hangisinin kullanımı rahat ve kolaydır?

- a) Masaüstü Bilgisayar (% 54) b) Dizüstü Bilgi. (% 34) c) Cep Bilgisayarı (% 12)

19. İnternet'in sosyal getirileri üzerine araştırma yapan www'nin tasarımcısı İngiliz bilim adamı, "İnternet'in bilgi kirliliği ve düşmanca fikirlerin yayılmasına imkan sağladı ve bunları perçinledi" demiştir. Sizce haklı mıdır?

- a) Çok haklı (% 29) b) Kısmen (% 64)
c) Kesinlikle haksız (% 8)

20. İnternetteki bilgiler sizce güvenli midir?

- a) Evet (% 64) b) Hayır (% 36)

21. Okullardaki bilgisayar laboratuvarlarını gelişen teknolojiye uygun buluyor musunuz?

- a) Buluyorum (% 37) b) Bulmuyorum (% 63)

22. Okulunuzda bulunan Bilgi-Teknoloji Sınıfları'ndaki bilgisayarın sayılarını yeterli buluyor musunuz?

- a) Yetersiz (% 89) b) Yeterli (% 10)

23. En hızlı ilerleyen sektör sizce hangisidir?

- a) Bilgisayar (% 32) b) Elektronik alet (% 43)
c) Beyaz eşya (% 6) d) Otomobil (% 19)

24. Bilgisayar kullanımında "Microsoft Word" ve gibi Office programlarını gerekli buluyor musunuz?

- a) Gerekli buluyorum (% 75) b) Gereksiz buluyorum (% 25)

25. Bilgisayar kullanmaya başlama yaşı kaç olmalıdır?

- a) 1 yaşında (% 3) b) Ana sınıfında (% 17)
c) 5 sınıfta (% 34) d) Daha geç (% 46)

26. İdeolojiler İnternet ortamında yayılmalı mıdır?

- a) Evet yayılmalı (% 37) b) Hayır yayılmamalı (% 63)

27. Ermenilerin asılsız iddialarını yayan yapan sitelerin sayısının 17 000, buna karşılık gerçekleri savunan sitelerin sayısının ise 400 civarında olduğunu biliyor muydunuz?

- a) Biliyordum (% 11) b) Bilmiyordum (% 89)

28. Tüm devlet işlerinin internette yapılması gerekli midir?

- a) Evet gereklidir (% 31) b) Hayır değildir (% 69)

29. Devlet işlerinin internette yapılması hangi duyguyu uyandırıyor?

- a) Güven (% 21) b) Olumlu (% 17)
c) Kaygı verici (% 38) d) Güvensiz (% 24)

30. Kişisel bilgilerimizin birçoğunun, devlet sistemlerinden alındığını biliyor musunuz?

- a) Evet biliyorum (% 46) b) Hayır bilmiyorum (% 54)

Bilim ve Teknoloji İlgi Gurubu Öğrencileri

Ayşenur GÜROĞLU

Mine ÇELİK

Rabia Seyide GENCER

Danışmanlar

Necip YUMAK

Galip KOÇAK

Anket Sorumlusu

Ayhan YÜCEL

Dikkat !

Evde Tehlike Var

Mehmet ALTUNTAŞ

Eskiden evlerdeki en büyük tehlike, çok uyumak, yapacağı işi zamanında yapmamak ve zamanı boşa geçirmekten ibaretti. Belki de, kötü bir komşunun da tehlikeli olabileceği de akla gelirdi. Ancak, zaman değişti. Tehlike okuldan, çarşıdan, pazardan, caddeden, sinemadan evimize oluk oluk akmaya başladı. Artık evimizde başköşeyi işgal eden iletişim araçları bizim için bir tehlike kaynağı oldu.

İnsanımız kalabalıklar içinde yalnız, sesler içinde sağır ve renkler içinde de kör hale geldi.

Biz bu yazımızda tehlikenin ne kadar büyük olduğunu ortaya koyarak, alınması gereken tavrı dile getireceğiz.

Yazımızın birinci bölümünde ana hatlarıyla (detayını konunun uzmanlarına bırakarak) inancımız açısından konuyu değerlendireceğiz; ikinci bölümde de iletişim araçlarının verdiği zararlarının boyutlarını gündeme getirmeye çalışacağız.

I.a) İnancımızın Asıl Amacı Beş Temel Esası Korumaktır.

“Dini, hayatı, akli, nesli ve malı korumak” inancımızın temel ilkelerindendir. İletişimin arttığı ve teknolojinin yaygınlaştığı günümüzde insanın önce kendisi açısından sonra da sorumluluğunu taşıdığı kişiler açısından bu temel ilkeler konusunda ne yaptığını bilmesi gerekmektedir.

Özellikle evlerimizdeki iletişim araçlarından dalga dalga yayılan bilgi ve görüntü kirliliği karşısında inancımızın ve imanımızın tehlikede olup olmadığına, hayatımızın zarar görüp görmediğine, aklımızın yanlış etkilenip etkilenmediğine, neslimizin dejenere olup olmadığına ve paramızın boşa gidip gitmediğini düşünmek zorundayız.

I.b) Vesileler Maksatlarının Hükmünü Alır.

İnancımıza göre iyiliğe neden olan şey iyi, kötülüğe neden olan şey kötüdür. Medya ve teknolojiyi bu açıdan değerlendirmek zorundayız. Bu araçları iyi ve doğru yönde kullanırsak faydalı, kötü ve yanlış yönde kullanırsak zararlıdır.

I.c) Kötülüğe Engel Olmak İnancımızın Bir Emridir.

Dinimize göre kötülüğün önüne geçmek temel bir ilkedir. Kötülüğü engel olmada dile getirilen “el ile düzeltme” genel anlamda yönetim ile ilgili olsa da fertlere bakan tarafıyla da herkesin sorumluluk alanına girmektedir.

I.d) İnancımız Kötü Şeylere Bakmayı Yasklamıştır.

İnancımız da harama bakmak yasaklanmıştır. Bakılması yasak olan şeylerin internet, televizyon, video, cd, dvd gibi iletişim araçlarından izlenmesi de bu kapsam içine girer ve men edilmiştir.

I.e) Hayat Ve Ömür İsfraf Edilmemelidir.

İnsanlar kendilerine Allah tarafından ihsan edilen hayatını gereği kullarıp kullanmadığından sorguya çekilecektir. Bundan

dolayı hayat ve ömür sermayesi iyi değerlendirilmelidir.

I.f) Boş Şeyleri Terk Etmek İyi Bir İnancın Özelliğidir.

“İnancımızda yer alan temel ölçülerden biri de kişinin dünya için ve ahiret için kendisine faydası olmayan şeyleri terk etmesidir.

Boş işlerle uğraşan kimse, kendisini ilgilendiren, ailesini ilgilendiren hayati konularla uğraşmaya vakit bulamaz. Unutmayalım ki, sermayemiz olan ömür pek azdır ve yapılması gerekli olan işler ise pek çoktur.”(1)

I.g) Gerçek Bir İnancın İlahi Emanete İhanet Etmez.

Yüce yaratıcının verdiği nimetlerin bir emanet olduğunu bilmek ve bu nimetlerden de hesaba çekileceğimizi hatırdan çıkarmamak gerekmektedir. Diğer taraftan bu emanetler eğer kullanma kılavuzuna göre kullanılmazsa bundan kullanıcının da büyük zararlar görmesi kaçınılmazdır.

“Burada üst sorumluluğu taşıyanlarda dikkatli olmalıdır. Yapılan yanlışlıklardan onlarında sorumlu olduğu unutulmamalıdır. Mesela bir evdeki televizyondan zararlı yayınları izleyen genç kadar onun annesi ve babası da sorumludur.”(2)

II. İletişim Araçlarının Zararları:

Günümüz insanının hayatında olmazsa olmaz olarak kabul edilen iletişim araçlarından oluk oluk akan kirliliğin, zihinleri köreltmesini, körpe dimağları dumura uğratmasını, kalpleri karartmasını ve ruhları kontrol altın altına almasını da yukarıda değindiğimiz gibi biraz ayrıntılı olarak dile getireceğiz.

a) Gazete ve Dergiler

Gazete ve dergiler iyi yönde de kötü yönde de kullanılabilirler. Buradaki temel ölçü inancımız ortaya koyduğu genel ahlak kurallarıdır. Bu konuda bize düşen ahlak dışılığı teşvik eden ve inkar düşüncesini besleyen yayınlardan uzak durmaktır.

Özellikle gazete ve dergilerin gençleri parlak ve renkli görüntüleriyle etkiledikleri ve gençleri istedikleri istikamete yönlendirdikleri görülmektedir.

b) Radyo

Radyolar, dini ve milli değerlerimizi temel alan bir yayın yaptığı zaman faydalıdır. Ahlaki değerlere zıt yayınlar yaptığı

ise zararlıdır.

c) Cep telefonu

Gelelim günümüzde bir fetiş, gösteriş, statü ve üstünlük olarak görülen cep telefonuna.(!) Basında "cep telefonunun bağımlılık yaptığı" haberleri yer almaktadır.(3)

Bazı kişilerin cep telefonunu bir "güvenlik battaniyesi" olarak gördükleri araştırmalarda ortaya çıkmıştır. Çok fazla cep telefonu kullananların, cep telefonlarından ayrıldıklarında anksiyete, sürekli yorgunluk ve panik gibi psikolojik sorunlarla karşı karşıya kaldıkları bilim adamlarınca tespit edilmiştir. Cep telefonu bağımlılığını bazı kişiler iyice abartılarak "cep telefonsuz yapamam" noktasına getirmektedir.

İçmeye ayrılmayan fakir, işsiz kimseler borç harç en pahalısından bir cep telefonu almaktadırlar. Bu durum her yıl milyarlarca doların dışarıya akmasına neden olmakta ve millî servet israf edilmektedir.

Cep telefonu gençlerin elinde daha çok oyun oynama ve faydasız içerikli mesajları iletmek ve karşı cinsle buluşma zemini oluşturmaya yarayan bir araç olarak kullanılmaktadır.

Yapılan araştırmalarda cep telefonun insan sağlığına zararları ortaya konmuştur.

Bu konuda ölçümüz gerekli ise işimiz görecektir bir cep telefonu almaktadır. Yeri geldiği için aktarmak istiyorum. Bir uluslar arası toplantıda karşılaştığım Alman okul müdürünün elinde

modası geçmiş, hantal ve takoz diye tabir edilen bir cep telefonunu görünce hayretten ağızım bir karışık kalmıştı. Bu durum karşısında Alman şu açıklamayı yapmak zorunda kaldı: "Cep telefonu niçin gereklidir?" İki şey için gereklidir. Birincisi, aradığım kişiye ulaşmak. İkincisi, beni arayanların bana ulaşabilmeleri."

Cep telefonu kullanmak zorundaysak bunu da insanların haklarına saygı göstererek ve onları rahatsız etmeden yapmalıyız.

d) Televizyon

Faydalı bilgilerin öğretildiği, bizi biz yapan değerlerin işlendiği, tarih bilincinin aşıldığı televizyonlara hava ve su kadar ihtiyaç vardır. Ahlak dışı ilişkilerin teşvik edildiği, seyircilerin zaafına göre programların yapıldığı televizyon ise oldukça zararlıdır.

Günün büyük bir bölümünü televizyon karşısında geçiren çocuklar televizyon bağımlısı haline gelmektedir. Uzmanlara göre dil ve sosyal gelişimin temelini atıldığı en önemli dönem olan ilk üç yılı televizyon başında geçiren çocuklar daha geç konuşuyor ve dış dünya ile iletişim sorunları yaşamaktadır.

Tüketim ekonomisinin dizginleri elinde olanlar, televizyonlar

aracılığı ile oluşturdukları popüler kimlikle, çocukların ilgisini çekerek büyük karlar elde etmektedir. Televizyonun ve bilgisayarın büyüsel etkisi çocukların denetimini ailesinden ve toplumdan alıp popüler kimliğe vermektedir. Böylece, suç eğilimli, saldırgan, bencil, mutsuz, doyumsuz, yalnız çocuklar ortaya çıkmaktadır.

Bu konuda Prof. Dr. Nevzat Tarhan'ın görüşlerine kulak verelim : "Çocuğun öğrendiği her şey kendi dünyasında iyi veya kötü olarak girer ve ileriki yıllarda yansıma olarak karşımıza çıkar. O nedenle, çocuk ekran karşısında çok iyi vakit geçiriyor, ben de rahat ediyorum, düşüncesi bir tehlikedir. Anne babalar çocuğa zaman ayırarak kültür değerlerimizi, inanç sistemimizi ona öğretmeli. Popüler kimlikle özdeşleşmenin sakıncalarını çocuğa anlatmalı."(4)

Bu noktada ölçü seyredilen yayınları ve kanalları iyi seçmek, yayın içeriği kötü olan kanallara ve filmlere filtre uygulamak, boş vakitleri değerlendirmek için hem dinlendiren hem de fayda veren spor, sohbet v.b. faaliyetler yapılmalıdır.

e) İnternet

İnternet konusunda dikkat edilmesi gereken zararlar şunlar olarak sayılabilir:

1.İnsanı şiddete sevk eden popüler oyunlar. Bunlara karşı dikkat edilmelidir.

2.Sohbet. İnternet ortamında kişiler kimliklerin gizli tutarak sorumsuz davranışlar sergilemekte, bu durumda insan ilişkilerinin zayıflamasına ve kişiliklerin bozulmasına neden olmaktadır.

3.İllegal akımlar: Yasadışı akımlar, bahis şirketleri ve kumarhaneler v.b. birçok kuruluş gençleri zehirlemektedir.

4.Pornografik içerikler: Pornografik içerikli siteler gençlerin ve çocukların kimlik ve kişiliklerini bozmakta ve onların yanlış yapmasına neden olmaktadır.

5.İnternet bağımlılığı: "İnsanların günlük yaşantısını internet başında geçireceği zaman için değiştirmesi" internet bağımlılığı olarak tanımlanmıştır. En uç noktada ise yemek ve uyku gibi tabii ihtiyaçlarından vazgeçmek veya ertelemek bulunmaktadır.(5)

İnternet bağımlılığı bir hastalık haline gelmiştir. Çin'de genç nüfusun % 14'ünün internet bağımlısı olduğu tespit edilmiş ve tedavi süreci başlatılmıştır. Yine Amerika'da internet kullanıcılarının 10 'da 6'sının alkolizm ve uyuşturucu bağımlılığı kadar yıkıcı internet bağımlısı olduğu ortaya konmuştur.

İnternet bağımlılığı, bireyin toplumdan yalıtılması, yalnızlık hissi ve depresyona yol açmaktadır.

Bilgisayara virüs bulaşması kadar, saf gönüllere yabancı unsurların girmesi de tehlikelidir.

Çözüm olarak Allah'ın lütfu olan bu nimetleri n sorumluluk duygusu taşıyan yöneticilere ve kullanıcılara sahip olmasıdır.

III.SONUÇ:

Hayat boşluk kabul etmez. İyi bir insanın kalbine, aklına ve hafızasına hiçbir yabancı unsur girmemelidir.İnsanın sahip olduğu nimetlerden sorguya çekileceği de unutulmamalıdır.Bunun için de iki kıymetli nimeti de iyi değerlendirmelidir.Sağlık ve boş vakit.

Dipnotlar:

1.Evdeki Tehlike.Doç.Dr.İsmail Köksal.Yeni Ümit ,Sayı 78 .2007

2. Evdeki Tehlike.Doç.Dr.İsmail Köksal.Yeni Ümit ,Sayı 78 .2007

3.www.yenisafak.com.tr.06.05.2006

4.www.temizekran.blogcu.com.

5.www.wikipedia.org.de

YAĞMUR DUASI VE NAMAZ

Dr. İsmail BİLGİLİ

Yüce Rabbimiz her şeyi yaratandır. Yer, gök ve içinde her ne varsa hepsi O'na aittir. O her şeyin gerçek ve tek sahibidir. Yeri, göğü ve içindekileri bizim için yaratmış, emrimize ve istifademize sunmuştur. Biz de saymakla bitiremeyeceğimiz bu nimetleri, gerçek sahibini unutmadan kullanmalı, O'na gerekli hürmet ve kulluğumuzu her halimizle ifade etmeliyiz. Zira nimetin artarak devamı için şükretmemiz gereklidir.

Yüce Rabbimiz, bazen verdiği nimetlerin bir kısmında eksiltme yaparak kendisine daha samimi ibadet etmemizi, rızkın sadece O'ndan olduğunu bilmek suretiyle günahlarımızdan arınmamızı ister. Bu sebeple mesela, yağmurun az yağdığı, kuraklık tehlikesinin baş gösterdiği zamanlarda bizim yağmur duasına çıkmamızı, o esnada yağmur duası namazı kılmamızı arzu eder. Yüce Rabbimiz Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyurmaktadır:

“Andolsun ki sizi biraz korku, açlık, mallardan, canlardan ve ürünlerden biraz azalma (fakirlik) ile imtihan eder, deneriz. (Bu durum karşısında) sabırlı davrananları müjdele.”

Nimeti verenin ve daraltanın Cenabı Hak olduğunu bilmemiz gerekir.

“De ki: Suyunuz çekilecek olsa, söyleyin bakalım size kim bir akarsu getirebilir.”

“Söyleyin bana şimdi içtiğiniz suyu buluttan

onu siz mi indirdiniz, yoksa onu indiren biz miyiz? Dileseydik onu tuzlu su yapardık. Şükretmeniz gerekmez mi?”

İnsanların yaratana unutup günahları yaygınlaştırması sebebiyle bazen yağmurlar azalmakta ve yeraltı suları da çekilerek su ihtiyacı ortaya çıkmaktadır. Başımıza gelen musibetlere kendimizin sebep olduğunu unutmadan böyle durumlarda Allah'a yalvarmalı, günahlarımızdan tövbe ve istiğfar etmeliyiz.

Arapçada **“istiska”** denilen ihtiyaç zamanında Allah'tan su isteme geleneği Kur'anı Kerim ve hadisi şeriflerle sabittir. Cenabı Hak Kur'an-ı Kerim'de kendisini unutup günahlara dalan Nuh ve Hud peygamberlerin halkına şöyle hitap ettiğini bildirmektedir: **“Rabbinizden bağışlanma dileyin. Çünkü O, çok bağışlayandır. O'ndan af dileyin ki, üzerinize gökten bol bol yağmur indirsın. Mallarınızı ve oğullarınızı çoğaltsın, size bahçeler ihsan etsin, sizin için ırmaklar akıtsın. Size ne oluyor ki, Allah'a karşı daha itaatkâr, boyun eğen olmuyorsunuz?”**

“Ey kavmim! Rabbinizden bağışlanma dileyin, sonra da O'na tövbe ederek dönün ki, üzerinize yağmuru bol bol göndersin. Böylece gücünüze güç katsın. Günahkârlar olarak Allah'tan yüz çevirmeyin.”

Yağmur duası İslam'dan önce Araplarda da vardı.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v)'in çocukluğunda bizzat kendisi vesile kılınarak yağmur duası yapılmış. Bunlardan biri sütanneye verildiği bebeklik döneminde, Beni Sa'd topraklarında gerçekleşmiş. Kuraklık zamanında Beni Sa'd yurdunun halkı toplanıp yağmur duası ediyorlar fakat bir türlü bulutlar toplanıp yağmur yağmıyormuş. Henüz kundakta olan Peygamberimizin üzerinde mucize bulutu fark eden Hristiyan rahip, Peygamberimizi eline alarak yağmur duası etmiş, hemen arkasından da yağmur sağanak bir şekilde yağmaya başlamış.

Bir diğer olay da Peygamberimiz, amcası Ebu Talib'in yanında iken olmuş. Mekkeliler kıtlık sebebiyle Ebu Talip'ten yağmur duası istemişler. Ebu Talip de henüz çocuk yaşta olan peygamberimizi ve beraberinde diğer çocukları da alarak Kâbe'nin yanına gitmiş. Parmağı ile Peygamberimize dokununca aniden gökyüzünde bulutlar toplanmış ve öyle bir yağmur yağmış ki, her taraf bolluk içinde kalmış.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.v)'in peygamberlik dönemi ile ondan sonraki Raşid halifeler döneminde de yağmur duasına çıkılmış, kılınan namaz ve arkasından okunan hutbede yapılan dualarla bol ve bereketli yağmurlar yağmış.

Asrısaadette insanlar Hz. Peygamber (s.a.v)'e kıtlık sebebiyle şikâyetle bulunup yağmur duası yapmasını istemişler. Bunun üzerine Hz. Peygamber (s.a.v) bir minber kurulmasını emretmiş. Namazgâha bir minber kurulmuş. Hangi gün yağmur duasına çıkılacağı duyurulmuş. O gün Hz. Peygamber (s.a.v)

güneş doğarken namazgâha çıkmış, minberin üzerine oturarak tekbir almış. Sonra cemaate şöyle seslenmiş:

“Siz memleketinizin kuraklığından ve yağmurun zamanında yağmadığından şikâyet ettiniz. Hâlbuki Allah Teala kendisine dua etmenizi size emretmiş, duanızı kabul buyuracağını da söz vermişti.” Hz. Peygamber (s.a.v) sonra şu duayı okumuş:

“Hamd âlemlerin Rabbi, rahman, rahim ve kıyamet gününün sahibi olan Allah'a mahsustur. Allah'tan başka ilah yoktur. O, dilediğini yapar. Ya Rabbi! Allah sensin; sende başka ilah yoktur. Sen ganisin, biz fakiriz. Bizim üzerimize yağmuru indir; indirdiğini de bize kuvvet ve kudret kıl.”

Hz. Peygamber (s.a.v) sonra ellerini kaldırmış. Elleri kaldıra, kaldıra nihayet koltuklarının beyazı görünmüş. Sonra sırtını cemaate döndürüp cübbesini çevirmiş. Hala ellerini kaldırıyormuş. Sonra cemaate dönmüş ve minberden inerek iki rekât namaz kılmış. Hemen ardından Allah bir bulut yaratmış. Derken gök gürlemiş ve şimşek çakmış. Öyle bir yağmur yağmış ki Hz. Peygamber (s.a.v) henüz mescidine dönmeden seller akıyormuş. Hz. Peygamber (s.a.v) insanların yağmurdan gizlenmek için koştuğunu görünce gülmeye başlamış. Hatta gülmekten yan dişleri görünmüş. Sonra şöyle buyurmuş:

“Şehadet ederim ki Allah her şeye kadir, ben de O'nun kulu ve elçisiyim.”

Enes bin Malik'ten rivayet edildiğine göre Cuma günü mescide bir adam girmiş. O esnada Hz. Peygamber (s.a.v) ayakta hutbe okuyormuş. Adam

Hız. Peygamber (s.a.v)'in karşısına dikilerek: "Ey Allah'ın peygamberi! Mallar perişan oldu. Yollar kesildi. Dua et de Allah bize yağmur versin" demiş. Bunun üzerine Hz. Peygamber (s.a.v) ellerini kaldırdı ve şöyle dua etmiş: "Allahım! Bize yağmur ver. Allahım! Bize yağmur ver. Allahım! Bize yağmur ver."

Gökyüzünde herhangi bir bulut yokken derken dağın arkasından kalkan şeklinde bir bulut belirmiş. Bu bulut gökyüzünün ortasına gelince yayılmış. Sonra yağmur yağmış. Bir hafta güneş görünmemiş. Ertesi Cuma mescidin kapısından yine bir adam girmiş. Hz. Peygamber (s.a.v) ayakta hutbe okuyormuş. Adam Hz. Peygamber (s.a.v)'in karşısına dikilerek;

"Ey Allah'ın peygamberi Mallar perişan oldu. Yollar kesildi. Dua et de Allah bizden yağmuru dindirsin!" demiş. Bunun üzerine Hz. Peygamber (s.a.v) ellerini kaldırıp şöyle dua etmiş;

"Ey Allahım! Üzerimize değil; etrafımıza yağdır. Allahım dağlara, tepelere, vadi içlerine ve ormanlara..."

Duadan sonra yağmur dinmiş, mescitten güneşle çıkmış.

Sevgili Peygamberimizin uygulamalarından hareketle yağmur duası ve namazının tatbiki için şunları söyleyebiliriz:

Yağmur duası ve namazı şehir merkezinin dışında açık arazide gencinden yaşlısına, bebeğinden ihtiyarına ve hatta hayvanlara varıncaya kadar herkesin katılımı sağlanarak bayram namazı vaktinde eda edilir.

Yağmur duası yapılacak yere gitmeden önce günahlardan tövbe edilir, insanlar birbirleriyle helalleşir, dargınlar barışır, yapılan haksızlıklara son verilir, sadakalar verilerek ihtiyaç sahibi fakirlerin gönülleri hoşnut edilir. Mümkünse o gün oruç tutulur.

Yağmur duasının yapılacağı yere eski elbiseler içinde, boynu bükük, mahcubiyet ve perişanlık görüntüsü ile yürüyerek gidilir.

Yağmur duası edilecek yere ulaşıncaya cemaatle iki rekât namaz kılınır. İmam namazdan sonra ayağa kalkar ve cemaate karşı bir konuşma yapar. İnsanları Allah'a ibadete günahlardan arınmaya ve haklarını birbirlerine helal etmeye çağırır.

İmam hutbeden sonra ayakta iken yüzünü kibleye döner, cübbesini veya ceketini ters çevirip sağ kolunu soluna, sol kolunu da sağına giyer. Cemaat ise imamın arkasında oturarak kibleye yönelmiş olarak durur. İmam ellerini, avuç içleri aşağıya gelecek şekilde omuz hizasına kadar kaldırır ve Peygamberimizden nakledilen dua örnekleriyle birlikte samimi ve içten gelen duygularıyla yüksek

sesle dua etmeye başlar. Cemaat da yapılan bu duaya oturdukları yerden yüksek sesle âmin der.

İmam,

اللَّهُمَّ اغْثَا اللَّهُمَّ اغْثَا اللَّهُمَّ اغْثَا

"Allahumme! Eğisnâ. Allahumme! Eğisnâ. Allahumme! Eğisnâ." Allahım! Bize yağmur ver. Allahım! Bize yağmur ver. Allahım! Bize yağmur ver, diyerek dua etmeye başlar.

Duaya başlamadan hemen önce hayvanlar yavrularından, bebeler analarından ayrılır ve onların acıklı bağrışmalarına dua ve âmin sesleri karışır. Müezzinler de yüksek sesle cemaatin duygularını harekete geçirecek makamda "âmin" kelimesini uzatarak okur. O esnada ağlamalar, bağrışmalar ve gözyaşları birbirine karışır. Bu şekilde duaya devam edilir. Dua sonunda yağmur yağmazsa üç gün ardı ardına yağmur duasına çıkılır. Yağmur yağmaya başlayınca Cenabı Hakk'a şükredilerek şöyle dua edilir:

اللَّهُمَّ صَيِّبًا نَافِعًا **"Allahumme sayyiben nâfian."**

Ya Rabbi! Bunu hakkımızda faydalı bir yağmur kıl.

Gereğinden fazla yağınca da;

اللَّهُمَّ حَوْلْنَا وَلَا عَلَيْنَا

"Allahumme havlenâ ve lâ aleynâ" Ya Rabbi! Bunu zarar vermeyecek çevremize yağdır. Bizim üzerimize yağdırma, diye dua edilir.

Peygamberimizden bize ulaşan bazı yağmur duası rivayetleri bulunmaktadır. Bunlardan biri şu şekildedir: **"Allahumme! Eskinâ ğaysen muğîsen henîen merîen ğadekan mücellilen seyhan âmmen tabekan. Allahumme! Eskine'l ğayse ve lâ tec'alnâ mine'l kânitîn. Allahumme! İnne bil biladi vel ibadi vel halki minel levai vaddanki mâlâ neşkû illâ ileyk. Allahumme! Enbit lenâ ezzer'a ve edirre lenaddar'a ve eskina min berekatis'sema ve enbit lenâ min berekâtîl'arz. Allahumme! İnna nestağfiruke inneke kunte ğaffârâ fe ersili'semâe aleynâ midrârâ."**

Ya Rab! Bize bol yararlı, her tarafa akıp giden, her tarafı sulayan umumi bir yağmur ihsan et. Ya Rab! Bizi yağmurla suvar. Bizi, ümitlerini kesmiş kimselerden eyleme. Kullarda, beldelerde ve yaratılmış şeylerde öyle darlık vardır ki senden başkasına arz edemeyiz. Ya Rab! Bizim için ekinleri bitir, bizim için memeleri sütle doldur, bizi göğün bereketinden suvar, bize yeryüzünün bereketinden yetiştir. Ey Rabbimiz! Biz senden mağfiret isteriz. Şüphesiz sen çok mağfiret edicisin. Artık bize gökyüzünden bol bol yağmurlar yağdır.

Yüce Rabbimizden bolluk ve bereket dolu bir hayat dilerim.

NAMAZ NEDİR?

Dr.İsmail BİLGİLİ

· İnsan dua ile huzur bulur, ruhen yücelir. Namaz da dua etmek, hayır dileğinde bulunmaktır.

· “Onlara dua et. Çünkü senin onlara dua etmen onlar için bir rahatlık ve huzurdur.”

· Namaz, gerekli hazırlıkları yaptıktan sonra tekbir ile başlayıp selam ile tamamlanan; ayakta durmak, eğilmek, yere kapanmak ve oturmak gibi özel hareket ve sözlerden oluşan ibadettir.

· Namaz, Yüce Rabbimiz tarafından Hz. Adem'den itibaren insanlığa öğretilen bir ibadettir.

· Namaz, Sevgili Peygamberimiz (s.a.v)'in hicretten iki yıl önce Yüce Rabbimizin huzuruna çıktığı Miraç gecesinde, bizlere farz kılınan bir ibadettir.

· Namaz, Yüce Rabbimizin özel davetiyle günde beş kez huzuruna kabul edildiğimiz bir ibadettir.

· Namaz, Yüce Rabbimizin bize ne kadar çok değer verdiğini gösteren bir ibadettir.

· Namaz, yaratılanların en üstünü olduğumuzu hissederek Allah'a kulluk bilincimizi canlı tuttuğumuz bir ibadettir.

· Namaz, maddi ve manevi temizliğimizi sağlayan bir ibadettir.

· Namaz, sabretmeyi ve disiplin alışkanlığı kazanmamızı sağlayan bir ibadettir.

· Namaz dinin direğidir. Dinimizi namaz kılarak ayakta tutabiliriz.

· Namaz, kalbimizi ve kabrimizi aydınlatan bir

nur, ruhumuzun gıdasıdır.

· Namaz, mahşer yerinde hesabımızı kolaylaştıracak, cennete çabucak girmemizi sağlayacak bir ibadettir.

· Namaz, imanımızın görüntüsü, dışa yansıyan kısmıdır.

· Namaz, ırk, renk, dil, makam, mal, mülk ayırımı yapmaksızın bütün insanları Allah'ın huzurunda eşit kılan bir ibadettir.

· Namaz, cennetin anahtarı, sırat köprüsünün güvencesidir.

· Namaz, stres ve sıkıntıları gideren, hasta gönüllere şifa veren bir ibadettir.

· Namaz, kılanı şerefli ve üstün yapan bir ibadettir.

· Namaz, kâinattaki bütün varlıkların ibadet şekillerini toplayan öz bir ibadettir.

· Namaz, Allah'tan başka ilah edinenlere karşı bir başkaldırı ve şerefli bir duruştur.

· Namaz, zamanı hatırlatan, hayatımızı programlayan bir ibadettir.

· Namaz, Yüce Rabbimizin bizlere verdiği en büyük emanettir. Emanete riayet gerekir.

· Namaz, bizleri temizlemeyen, kötü ve çirkin davranışlardan uzaklaştıran bir ibadettir.

· Namaz, yüce sevgiliyle görüşme, Ona yükselme, Onunla birlikte olmadır.

Hacı Veyiszade Mustafa Kurucu Efendi

Abdurrahman AKDENİZ
Meslek Dersleri Öğretmeni

Hacı Veyiszade Mustafa Kurucu Efendi, Konya'nın Karatay ilçesi'ne bağlı Yarma Bucağı Şatır Koyu'nda Hacı Veyis Efendi'nin iki oğlundan büyüğüdür. Hacı Veyiszade unvanıyla meşhur olup, son devir bilginlerimizin büyüklerindendir. R.135/M.1889 yılında Konya'nın Seditler mahallesinde doğmuş, annesi Fatma hanımdır.

Hacı Veyiszade 'nin babası Veyis Efendi'de tanınmış din âlimler 'inden biridir. 1863 yılında Şatır 'da doğmuştur. Babasının ismi Hacı Mustafa Efendi' dir. İlk tahsilini köyünde tamamladıktan sonra Konya 'ya gelmiş, Aladağlı Hacı Ahmet Efendi'den icazet olarak ve yüzlerce talebe yetiştirdikten sonra 1953 senesinde, 77 yaşındayken vefat etmiştir.

Hacı Mustafa Kurucu Efendi ilk tahsilini babasından görmüş, Seditler Sıbyan Mektebi'nde okumuş, babasının da hafızlık hocası olan Bekir Hoca Efendi'den hıfzını tamamladıktan sonra bir takım Konya âlimlerinden fıkıh, tefsir, hadis, ahlak, hikmet ve İslam tarihi okuyarak icazet almıştır. İlginç bir tevafukla hafızlık hocası Bekir Efendi'nin ilk talebesi babası Veyis Efendi, son talebesi de kendisi olmuştur.

Hacı Veyiszade, Konya' da kurulan İslah-ı Medaris müderrisinden Şeyh- zade Ziya Efendi'den Arapça, cebir ve feraiz tahsil etmiş, Sultan Hatibi Mesnevi-han Sıdkı Dede'den Farsça öğrenmiş, tasavvufi ilimler üzerinde durmuş, keskin zekâ ve anlayışıyla kısa zamanda kendini yetiştirerek tanınmış din bilginlerinden biri haline gelmiştir. Arapça ve Farsçayı çok iyi bilen Hacı Veyiszade, hocası Ziya Efendi'nin babası Şeyh Mehmet Bahaddin Efendi'ye intisap etmiş, birtakım batını bilgilere büyük saygı ve bağlılık göstermiştir.

KONYA... Hacı Veyiszade burada doğdu, burada, yaşadı ve yine bu kutlu şehirde vefat ederek edebi istirahatgâhına tevdi edildi. Konya'daki bütün hayır eserlerinde onun imzası var. İmam Hatip Okul' unun, Kur'an kurslarının, Yüksek İslam Enstitüsü'nün banisi, halkın manevi önderi, Müslim veya gayr-i Müslim bütün insanların sevgisini kazanmış bir Hak dostu.

Onu yakından tanıyanların ortak kanaatine göre, Konya' da hayır adına ne varsa o kurmuş" Kurucu" soyadını da buradan almıştır.

1951 yılında İmam Hatip Okulu' nun temel atma merasiminde Hacı Veyiszade Mustafa Kurucu Efendi hayatının en mutlu günlerinden birini yaşıyor. Çünkü ona göre bu okullar, memleketin gerçek imar ve inşası için hayatı önem taşıyacaktır.

Öğrencilerinden merhum İsmail Kaya şöyle anlatıyor:

Merhum hocamın Konya'nın bütün hayatında emeği vardır. Hastanenin inşasına katkısı büyüktür. İmam Hatip Okulu, İslam Enstitüsü hemen hemen onun gayreti ile gerçekleştirilmiştir. Temeli atılan cami, Kuran Kursu inşaatlarına canla başla koşar, kendi imkânlarını seferber ettiği gibi yazın sıcağına, kışın soğuşuna, yağmura çamura aldırılmaz köy köy, ev ev dolaşır, bu hayırlı teşebbüsün bir an önce bitirilmesine gayret gösterirdi.

Bir gün derste ağlayarak bize şöyle bir şey anlattı:

Köyün birinde orta yaşlı bir kadın yardım olarak yarım çuval buğday getirdi ve İmam Hatip Okulu inşasına sarf edilmek üzere kabul edilmesini istedi. Köyün muhtarı; " Hocam" dedi, bu kâdın dul ve kimsesizdir. Onun bunun işinde çalışarak geçinir. Bu getirdiği de çalışarak kazandığı bir çuval buğdayın yarısıdır. Hoca

Efendi kadına:"Kızım senin sadakan iyi niyetin sebebiyle Hak indığında makbul oldu. Senin buğdayını almış sayalım. Sen yine bu buğdayı götür de kendin ye. " dedi. Bunun üzerine kadın ağlayarak "Hocam, fakirliğimle zaten kulların yanında kıymetsizim. Sadakamı kabul etmemekle Hakk'ın yanında mı hor ve hakiriz?

İşte bizim içinde okuduğumuz kutlu müessese böyle fedakârlıkla yapılmıştır. Hoca Efendi'nin de dediği gibi kıymet bilerek onlara yaraşır bir şekilde okumalı ve adam olmalıyız.

Hacı Veyiszade Mustafa Kurucu Efendi, İmam-Hatip Okulu'nda her derse girişinde öğrencileriyle beraber şu duayı okurdu:

"Bildığım ve bilmediğim bütün nimetlerin tamamı için, bildiğim ve bilmediğim bütün mahlûkatlarının tamamı adedince, bildiğim ve bilmediğim bütün hamd şekillerinin tamamıyla, Allah'a hamd olsun.Bütün nimetleri tamamlayan, mükemmele ulaştıran İslam nimeti için Allah'a hamd olsun. Bizi Muhammed (s.a.v) ümmetinden kılan Allah'a hamd olsun"

Hacı Veyiszade Mustafa Kurucu Efendi hayatının son birkaç yılı içinde şeker hastalığı sebebiyle tedavi görmüş, zaman zaman çok sevdiği talebelerinden de ayrılmak zorunda kalmıştır. Kendisine sıkıntı veren bu rahatsızlıklarına rağmen yüzünde tebessüm eksik olmayan Hoca Efendi ziyaretinde gelenlere de gülerek ve sevgiyle karşılar" Rabbim, Allah'ım, Ma'bud-u Zışanım, hamdolsun ki hastalığımı 'şeker' verdi. " diyerek şaka yapardı.

Konya'nın Türkiye'nin ve İslam âleminin büyük din adamlarından; edebin, ahlakın ve İslam faziletinin örnek mümessillerinden büyük veli, Hacı Veyiszade Hacı Mustafa Kurucu Hoca'mızı, 5 Şubat 1960 Cuma günü saat 11.50 'de kaybettik.

Merhumun cenazesi 6 Şubat 1960 Cumartesi günü Konya'nın en büyük camilerinden Kapu Camii'nde kılınan, cenaze namazını müteakiben 50.00 kişinin elleri üstünde Üçler Mezarlığı'na defnolundu.

ISINIYORUZ

NACİYE SARI
REHBER ÖĞRETMEN

Küresel ısınma, son zamanlarda medyada ,yazılı basında ve bilim camiasında adından sıkça bahsedilen bir terim haline geldi.

Nedir? Küresel Isınma.

Küresel ısınma ,dünya atmosferi ve okyanuslarının ortalama sıcaklıklarında belirlenen artış için kullanılan bir terimdir.

Dünyamızın iklim sistemi insani etkiler, güneş hareketleri, sera gazları vb. nedenlerden etkilenmektedir. Bilimsel çoğunluk sera gazlarının son zamanlardaki sıcaklık artışının başlıca nedeni olduğunu belirtmektedir.

Su buharı, karbondioksit ve metan sera etkisi yapan gazlar ya da sera gazları olarak bilinirler. Bunların yanı sıra azot oksit (N₂O) ve kloroflorokarbonlar (CFC) da sera etkisi yapar. Ancak bunların atmosferdeki oranları çok küçüktür.

Aslında sera etkisi dünyada yaşamın devam edebilmesi için gereken sıcaklığı sağlayan doğal bir süreçtir. Sera etkisi olmasaydı yeryüzünde ortalama sıcaklık Mars'taki gibi -18°C dolayında olurdu. Şiddetli bir sera etkisi de Dünya'yı Venüs gibi çok sıcak bir gezegen yapabiliirdi.

Bazı bilim adamları insanlar tarafından fazla miktarda sera gazının atmosfere verilmesiyle bu karmaşık dengenin bozulduğunu ve küresel ısınmaya neden olduğu görüşünü savunmaktadır.

Dünyanın olduğundan daha sıcak olmasının yalnızca insan için değil tüm canlı türleri için yaşamsal bir önemi vardır.

20. yüzyılda sera gazlarının atmosferdeki oranları sürekli artmıştır ve hala da artmaktadır. Dünya'nın atmosferine karbondioksit (CO₂) ve metan (CH₄) eklenmesi dünya yüzeyinin sıcaklığını yükseltmektedir. Sera etkisini arttıran gazların büyük bir bölümünü, insanlar üretmektedir. Bunların başında da karbondioksit gelir. Günümüzde atmosferdeki karbondioksit miktarı son 200000 yılın en üst düzeyindedir.

Fosil yakıtların kullanılması, ormanların yok edilmesi gibi sebepler dünyamız üzerinde doğal bir örtü oluşturan su buharı, karbondioksit ve metan gazının atmosferdeki normal değerlerinin çok üzerine çıkmasına neden olmuştur. İnsanların çeşitli faaliyetlerinin küresel ısınmaya katkısı şöyledir:

- Enerji kullanımı %49,
- Endüstrileşme %24,
- Ormansızlaşma %14
- Tarım %13'tür

Karbon, ağaç dokularında depolanır. Kayalardan sonra karalardaki en büyük karbon deposu ormanlardır.

Yirminci yüzyıl boyunca insanlar tarafından çok hızlı bir biçimde atmosfere karbon dioksit geri verilmiştir; hala da verilmektedir. Diğer taraftan atmosferdeki karbondioksit oranını düşürecek ormanlar da hızla yok edilmektedir. Bitkilerin, hayvanların ve toprağın soluması ,fosil yakıtların tüketimi ,ormansızlaştırma ve okyanus-atmosfer etkileşimi yüzünden her yıl atmosfere yaklaşık 7 milyar ton karbon dioksit salınmaktadır.

Bugün dünyanın en soğuk bölgesi Antarktika'dır. Avustralya'nın iki katı büyüklüğündeki bu kıtanın % 98'i buzla kaplıdır. Antarktika'nın günümüzde bu denli soğuk olmasının temel nedeni kıtayı kaplayan buz tabakasının gelen güneş ışınlarının %80-85'ini geri yansıtmasıdır. Dünyadaki buzların % 90'ı Antarktika'da bulunur ve bu buzlar dünyadaki temiz suların % 70'ini içerir. Bu yapıyla, Antarktika'nın dünya iklimi içinde önemli bir yeri vardır. Bu kıta, dünya iklim sisteminin soğutucu birimidir. Soğutma etkisinin dünya rüzgar desenlerinin oluşumunda önemli bir yeri vardır.

Yirminci yüzyılda denizlerin düzeyi 10-25 cm kadar yükseldi ve günümüzde de her yıl yaklaşık 2 mm yükseliyor.

Atmosferdeki CO₂ artışı dünyanın yüzeyini ısıtmakta ve kutuplara yakın buzların erimesine yol açmaktadır. Yükselmenin buzların ve buzulların erimesi yüzünden olduğu sanılmak tadır. Buzulların erime hızı son yıllarda giderek artan önemli bir gerçektir. Örneğin Yeni Zelanda'daki buzullar yalnızca yirmi yılda kütlelerinin dörtte birini yitirdiler, İspanya'da 1980'de yirmi yedi olan buzul sayısı bugün on üçe düşmüş durumda. Peru Andları'ndaki Qori Kalis buzulu, 1963-78 yılları arasında, yılda dört metre kadar geri çekilirken, 1995'te buzulun yıllık geri çekilme hızı otuz metreye ulaşmıştır. Bilim adamlarına göre buzullardaki bu erime küresel bir sıcaklık artışını göstermektedir.

Sıcaklığın en hızlı arttığı dönem de son yirmi yıllık dönem olarak belirlenmiştir.

YAŞANABİLECEK SIKINTILAR :

1. The Observer gazetesinin Şubat 2004'te yayımladığı Pentagon'a ait Küresel Isınma Raporu'na göre önümüzdeki 20 yıl içerisinde Avrupa'da birçok kıyı kenti

sular altında kalacaktır.

2. Artan sıcaklıklar ve olası etkileri (+2.4 derece) : Su sıkıntısı başlayacak Kuzey Amerika'da kum fırtınaları tarımcılığı yok edecek. Deniz seviyeleri yükselecek. Peru'da 10 milyon kişi su sıkıntısı çekecek. Mercan kayalıkları yok olacak. Gezegendeki canlı türlerinin yüzde 30'u yok olma tehlikesiyle karşılaşacak.

3. (+ 5.4 derece) : Denizler 5 m. yükselecek Deniz seviyesi ortalaması 70 metre olacak. Dünyanın yiyecek stokları tükenecek. + 6.4 derece: Göçler başlayacak Yüz milyonlarca insan uygun iklim koşullarında yaşamak umuduyla göç yollarında düşecek. (Birleşmiş Milletler raporu, Fransa'nın başkenti Paris'te yapılan Hükümetler arası İklim Değişiklikleri Paneli'nde açıklandı)

4. Bir başka tarımsal araştırma örgütü International Maize and Wheat Improvement Center (Cimmyt) ve International Rice Research Institute (Irri), gelişmekte olan ülkelerdeki milyonlarca insanın kitlesel açlık tehlikesiyle yüz yüze olacağını vurguluyor. Pirinç üretimi 50 yıl içinde yarı yarıya düşecek, doyurulması gereken nüfus ise artacak. Pirincin Hint kültüründeki yeri düşünülürse, kitlesel açlığın önlenmesi için yeni tip sığağa dayanıklı tohumların laboratuvar ortamında üretilmesi şart.

5. Küresel ısınma ve iklim değişimi; seller, kuraklık, insan, hayvanlar ve tarım kuşaklarının yer değiştirmesi, kutuplardaki buzulların erimesi ve deniz su seviyelerinin yükselmesi gibi dünya üzerindeki tüm canlı yaşamı için birçok tehlike oluşturuyor.

6. Küresel ısınmanın tarım üzerinde temel etkisi, yağmur rejiminin değişmesi ve yeryüzüne düşen yağmur miktarının azalması olacak. Bazı bölgeler daha fazla yağmur alabilecek, ancak değişimler o bölgenin yapısını zorlayacağı için tarımsal mahsul üzerinde olumsuz etki yaratacak. Sıcaklıkların artması, bitkilerin can damarı fotosentez işlemini yavaşlatıyor. Bu durumda bitkinin büyümesi yavaşlıyor

7. Deniz düzeyinin yükselmesi, kıyılardaki toprak kaybının yanında bir başka önemli sorun daha yaratacak: Kıyılara yakın temiz su kaynaklarının denizle birleşmesi.

Temiz su sorunu, 21. yüzyılda, sıcak dünyanın belki de en önemli sorunu olacak.

8. Yazla kış, geceyle gündüz arasındaki sıcaklık farkının azalması, bütün dünyadaki rüzgar desenlerini etkileyecek; belki de fırtınaların sıklığı, şiddeti ve rotaları değişecek. Küresel ısınma, insan sağlığı açısından yeni durumlar oluşturacak. Temmuz 1995'te ABD'nin Şikago kentinde aşırı sıcaklar yüzünden 465 kişi yaşamını yitirmişti. Sıcaklık artışı nedeniyle bu tür olaylar yüzünden her yıl binlerce kişinin yaşamını yitirmesi bekleniyor.

9. Sıcaklıkla birlikte salgın hastalıklarında artması bekleniyor.

10. Küresel ısınmanın etkisi, hava sıcaklıklarının dünyanın her yerinde artması biçimde olmayacak bu ısınma, dünya iklim sisteminde köklü değişimlere yol açacak .Yani 21. yüzyılın ortalarında dünyamız daha sıcak, daha nemli ve bol yağışlı olacak.

11. Yeni iklim desenleri, çiftçilerin bir bölümünü, ettikleri tarım bitkilerini değiştirmeye zorlayacak.

12. Küresel ısınmanın bir başka önemli etkisi de iklim kuşaklarının kayması olabilir. Örneğin bilim adamları yağmur kuşağının kuzeye doğru genişlemesini bekliyorlar.

13. Isınan bir dünyada iklimsel aşırılıkların da yaygınlaşacağını, yani kuraklık, orman ve çayır yangını, taşkın ve sıcaklık dalgası gibi olaylarda bir patlama yaşanacağını gösteriyor. Doğal olarak tüm bunlar, hayvan ve bitkilerin doğal yaşam alanlarında değişikliklere yol açacak. Birçok hayvan türünün beslenme düzeni sarsılacak, yaşam alanları daralacak ve büyük göçler yaşanabilecek. Yeni koşullara uyum sağlayamayan çok sayıda bitki, böcek ve kuş türü ortadan kalkacak.

Dünya ikliminin önümüzdeki yüz yıllık dönemde yeniden dengeye kavuşabilmesi için atmosferdeki karbondioksit miktarının yeniden normal seviyeye düşmesi gerekiyor.

Yaşanabilir bir dünya için hepimize önemli görevler düşüyor.

KAYNAKLAR:

-Şubat 2007 tarihli BM Raporu

-TUBİTAK Bilim ve Teknik, Temmuz 2000 - Çağlar

Kültürel Çatışmadan Küresel Uzlaşmaya

Nagihan Can
İngilizce Öğretmeni

Türkiye, Avrupa Birliği'ne aday bir ülke olarak milli ve manevi değerlerinden ödün vermeden Avrupa ile bütünleşme sürecini yaşamaktadır. Bu süreç, her alanda olduğu gibi eğitim alanında da etkisini göstermekte; kültürlerarası diyalogu sağlayarak Avrupa ülkelerinin birbirlerinin eğitim sistemlerini tanımaları ve eğitimin daha nitelikli hale getirilmesi için çeşitli faaliyetler yürütülmektedir.

Comenius, eğitim alanında AB'nin Life Long Learning(Yaşam Boyu Öğrenim) faaliyet programının bir alt faaliyetidir. Okul eğitimine hitap eden Comenius'un hedefi; eğitimde niteliği geliştirmek, Avrupa boyutunu güçlendirmek, dil öğrenimini ve kültürlerarası bilincin oluşmasını teşvik etmektir. Comenius üç farklı kısma bölünmektedir. Comenius1, yüksek öğrenim seviyesine kadar genel, mesleki ve teknik eğitim vermekte olan her türlü kurum arasındaki işbirliğini sağlamaktadır. Comenius2, her türlü eğitim elemanının mesleki gelişimine hitap etmektedir. Comenius3 ise, proje ya da kurum

olarak Comenius1 ve Comenius2'ye katılanlar arasında bağlantı kuracak olan iletişim ağlarını oluşturmayı amaçlamaktadır.

Okulumuzun hazırlamış olduğu projenin de içinde yer aldığı Comenius1, Life Long Learning programına katılan AB ve AB üyeliği için başvurmuş olan ülkelerin okullarından oluşan okul ortaklıklarına dayanmaktadır. Comenius1 kapsamı içinde okul projeleri, okul gelişim projeleri ve dil projeleri bulunmaktadır. Bu projeler öğretmen ve öğrencilere, Avrupa'daki eğitim sistemlerini ve uygulamalarını tanıma, yeni yabancı diller öğrenme, farklı kültürler ve düşünce biçimleriyle tanışarak ufuklarını genişletme imkanı sunmaktadır. 2004 yılından beri Life Long Learning programının bir üyesi olan ülkemizde de yukarıda sayılan imkanları en iyi şekilde değerlendirmek için, eğitim kurumları tarafından çeşitli projeler hazırlanmaktadır.

Biz de Konya İHL ve Anadolu İHL olarak, Hz. Mevlana'nın hoşgörüsü felsefesinden yola çıkarak ve temelinde evrensel hoşgörünün yer aldığı bir

okul projesi hazırladık. 'Kültürel Çatışmadan Küresel Uzlaşmaya' adlı projemiz, Avrupa ülkelerinden beklediğimiz ilgiyi gördü ve Çek Cumhuriyeti, Hollanda, İtalya, Almanya ve Polonya'dan çeşitli ortaöğretim kurumlarıyla birlikte Şubat 2008'de proje başvurusunu gerçekleştireceğiz. Başvurudan önce, Çek Cumhuriyeti ve Almanya'dan gelecek olan ortaklarımızla birlikte 21-24 Ocak tarihleri arasında okulumuzda hazırlık toplantısı yapacağız. Projemiz kabul edilip yürürlüğe girdiği takdirde iki yıl boyunca planlanan faaliyetleri hayata geçirmek için ortaklarımızla sürekli iletişim halinde bulunulacak ve karşılıklı ziyaretler düzenlenecektir. Bu sürede öğrencilerimiz projenin her aşamasında aktif olarak yer alarak projenin sunduğu imkanlardan yararlanacaklardır.

Projemiz; farklı kültür, inanç ve etnik kökenden gelen katılımcı ülkelerin öğretmen ve öğrencilerini önyargılardan uzak bir hoşgörü anlayışıyla bütünleştirmek için hazırlanmıştır. Genel olarak bu proje ile, katılımcı ülkelerin birbirlerini tanımaları ve kültürel farklılıkları bir çatışma nedeni yerine, dünyamızı zenginleştiren güzellikler olarak algılamaları amaçlanmaktadır.

Projemizin anahtar kelimeleri olan evrensel hoşgörü ve kültürlerarası diyalogtan yola çıkarak belirlediğimiz alt amaçları şu şekilde sıralayabiliriz:

Kültürel farklılıklara saygı göstermek,

Farklı kültürlerdeki evrensel değerleri ortaya çıkarmak (Müzik, resim, el sanatları, tiyatro, sinema, edebiyat vb.),

Kişisel farklılıkları kabul ederek herkesin eşit olduğu fikrini benimsemek,

Kültürel farklılıkların dünyamızı zenginleştirdiğini fark etmek,

Öğrencilerimizi kendi kültürel mirasları hakkında bilinçlendirmek,

Öğrencilerimize farklı kültürleri yerinde tanıma ve başka ülkelere yaşıtlarıyla arkadaşlık kurma fırsatı sunmak.

Bu amaçları gerçekleştirmek için planladığımız proje faaliyetleri ise şunlardır:

Proje faaliyetlerini içeren ortak bir web sayfasının hazırlanması,

Proje ortaklarının kültürel ürünlerini (el sanatları, ulusal kıyafetler ve yemekler vb) tanıtan bir sergi düzenlenmesi,

Kutsal kitaplardaki ortak hoşgörü mesajlarını içeren bir broşür bastırılması,

Müzelerin, kültür parkların, tarihi ve kutsal mekanların gezilmesi,

Farklı ülkelerde proje toplantılarının yapılması

Proje bitiminde bütün proje ürünleri bir 'hoşgörü paketi' içinde toplanarak katılımcı okulların pedagojik ortamlarında sunulacaktır.

Böyle bir projenin okulumuz öğretmen ve öğrencilerine kazandıracaklarının yanı sıra okulumuzun, ilimizin ve ülkemizin tanıtımında önemli bir yeri olacağını düşünmekteyiz. Bundan dolayı (kabul edildiği takdirde) projemizin her aşamasında öğretmen ve öğrencilerimizin desteklerini bekliyoruz.

Bağlılık ve Bağımlılık Üzerine

GÜLSEREN AŞILI

Konya İmam Hatip Lisesi ve
Anadolu İ.H.L. Rehber Öğretmeni

Hayatta iki kavramın ayrımını yapabilmenin insan ilişkilerinde çok önemli olduğunu düşünmüşümdür. Bağlılık ve bağımlılık.

Bağlılık birine karşı iyi hisler beslemenin sonucunda onunla birlikte zaman geçirmek, ona destek vermek, seninleyim senin yanındayım, ne zaman ihtiyacın olsa beni bulabilirsin, bana güvenebilirsin demektir. Bağımlılık ise yine birine karşı iyi hisler beslemek sonucunda oluşan bir duygudur. Ancak bağlılıktan farklı olarak bana güvenebilirsin der ama arkasından benden başka kimseye güvenme der. Seninle zaman geçirmek hoşuma gidiyor der ama arkasından benden başka hiç kimseyle vaktini geçirme, buna dayanamıyorum der. Ve en kötüsü bu duygu durumuna sahip insanın kendini değerlendirmesidir. Yani kendisi ile olan iç konuşmasıdır. Böylesi bağımlı bir insan tek başına hareket edebileceğine inanmaz, kendine güvenmez, bağımlılık duyduğu kişi her kimse o olmadığı zaman kendini mutsuz hisseder.

Çok küçük çocuklar için bağımlılık normal ve hatta sağlıklı bir durumdur. Ancak çocuk okul çağına geldiğinde, bu durumun devam ediyor olması onda kendine güven eksikliği, okul ödevlerini tamamlama ve düzeltmede yetersizlik hissi, sınıf içerisinde bağımsız düşünememe, arkadaş edinme ve ilişkiyi sürdürebilmede güçlükler gibi sorunlara neden olur.

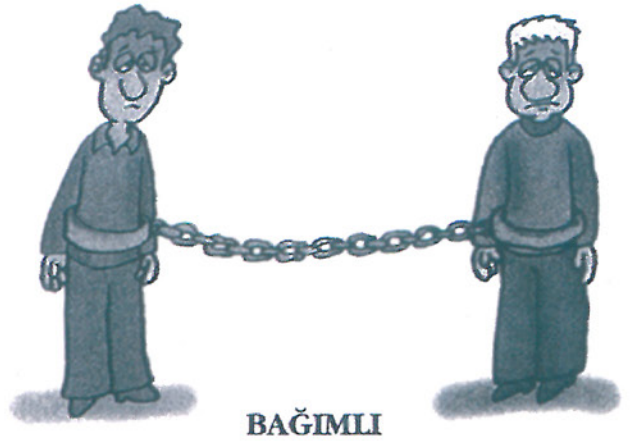
Bazı bağımlı çocuklar, belirli kişiler yanlarında olmadıkça nasıl davranacaklarını bilemezler ve rahat olamazlar. Örneğin; Eğer bir arkadaşınız o gün okula gelmediğinde kendinizi çok mutsuz ve neşesiz hissediyorsanız. Kimsenin yanına gidip iki çift laf edemiyorsanız.. Bir şey yapmak içinizden gelmiyor ise siz karşıdaki kişiye bağlı değil bağımlısınız

demektir. Bağlı olan insan o gün arkadaşı okula gelmediği için kendini üzgün hissedebilir, onun için meraklanabilir. Ancak tümüyle hayatla bağlantısını koparıp o günü yalnız geçirmez, kendini boşlukta gibi hissetmez. Çünkü hayatının merkezinde kendisi vardır. Kendine güvenir, o kurduğu arkadaşlık ilişkisinden başka sosyal ilişkileri vardır.

Bağımlı insan koşullar koyar. Kendini iyi hissetmesi için daima o insanın çevresinde onun gözünün önünde bir yerde olmasını ister. Karşıdaki kişinin yaşam alanını daraltmaya sadece kendisiyle sınırlamaya çalışır. Daralan sınırlar bazen zorlandığında arkadaşlık ilişkilerinde kopmalar olur.

Bağımlı insan ilişkilerinde hep problemler yaşamaya mahkumdur zira kendi bağımlılık duygusundan dolayı karşıdaki kişiden de aynı derecede bağımlı olmasını talep eder. Karşıdaki kişi özgürlüğüne düşkün, belirli sınırlar dahilinde yaşamayı istemeyen bir insansa çatışma kaçınılmaz olur.

Bu kişiler ileriki aile yaşamlarında da bir takım sorunlarla karşı karşıya gelir. Eşlerin zaman zaman kendi arkadaşlarıyla zaman geçirmeye ihtiyaçları vardır. Halbuki bağımlı insan buna imkan vermez, vermek istemez bu da aile içinde çatışma yaratır.

Bağıllık insan ilişkilerini derinleştiren, dostlukları sağlamlaştıran, insan olmanın bir unsuru. Bağıllık ise başlangıçta iyi gibi gözükse de zamanla insanların kendine olan güvenlerini törpüleyen, insan ilişkilerini sınırlayan, zamanla bu ilişkileri yıpratıcı bir olgu. Yaşamımızın bir parçası olmasına izin vermememiz gereken bir duygu. Peki bu duygudan nasıl kurtulacağız? Önce kendimize, gücümüze, özel ve biricik yaratıldığımıza, bizden başka bir biz daha olmayacağına inanacağız. Sonra bağımlı olduğumuz kişiyle göbek bağıımızı koparıp başka insanlarla da mutlu olabileceğimiz gerçeğini keşfetmek üzere adım atacağız. Adımlarımızın sayısı çoğaldıkça aradaki mesafe artacak, başlangıçta bu duygu bizi biraz korkutacak, koltuk değnekleri yeni elinden alınmış bir çocuk gibi hissedeceğiz kendimizi. Ancak zamanla kendi başına da ayakta kalabildiğimizi göreceğiz.

Bağımlı insan kendisini önemli görmekten vazgeçtiği için öncelikle yeniden kendini önemli görmeye başlamalıdır. En önemli gücünüz kendinizi değerli hissetmenizdir. Ömer Hayyam'ın bir dördünlüğünde ifade ettiği gibi "Ben olmayınca bu güller, bu serviler yok. Sabahlar, akşamlar, sevinçler, tasalar yok. Ben düşündükçe var dünya, ben yok , o da yok."

Bağımlı insanın kendine güveni düşük olduğu için kendini küçümseyen iç konuşmaları vardır. "Hiçbir şeyi doğru yapamıyorum.", "Kafam çalışmıyor, ben hiçbir işe yaramam." şeklindeki olumsuz iç konuşmalar kişinin kendine güven duymasını engeller. Bu nedenle bu olumsuz iç konuşmalar yerine olumlu olanlarını koymalıyız.

Bağımlı insan bir anlamda onay arar. Onaylanmadığını hissettiği her an kendisi için mutsuzluk nedenidir. Halbuki kişiliğimizi davranışlarımızdan ayırt edebilirsek, hata ve başarısızlıklarımızdan dersler çıkarabilirsek ve bunları fırsat olarak değerlendirebilirsek, "Mükemmel olmak zorunda değilim, hata yapabilirim. Hata yaptığım zamanda bunu açık yüreklilikle ifade edebilirim ve ifade edilmesine izin verebilirim" dersek sürekli onay gösterilmeyi beklemekten kurtuluruz.

Bağımlı insan "hayır" demekten korkar. "Hayır" derse bağımlı olduğu kişinin kendisiyle arkadaşlığını bitireceğini kendisinden uzaklaşacağını düşünür. "Hayır" diyemez ancak bir taraftan da "hayır" diyememekten kaynaklanan sorunlarla baş etmek durumunda kalır. Bir süre sonra kendini daha güçsüz ve pasif hissetmeye başlar. Bu nedenle bağımlılıktan kurtulmak istiyorsak, kendimiz için olumsuz sonuçlanacak her türlü eyleme "hayır"

demekten korkmamalıyız.

Bağımlı insan bağımlı olduğu kişinin sevgisini kaybetmekten korkar. "Başkalarını severse beni unuttur. Beni görmek istemez, beni sevmez" diye düşünür. Halbuki sevgi hepimizin kalbinde sonsuz, tükenmez bir madendir.

Bu konuda yazılmış bir öyküyü çok beğenirim. Öykü şöyle:Yeni doğan kardeşini kıskanan ve bu yüzden annesine bağımlılığı artan çocuğa annesi dedi ki: " Tatlım, sana ailemizle ilgili bir hikaye anlatmak istiyorum.Dört mumu işaret ederek bu mumlar bizim ailemizi gösteriyor." Çocuk uzun bir mum çekip " Bu annemin mumu" dedi. Anne bir kibrit alıp bu mumu yaktı ve "Bu alev benim sevgimi gösteriyor dedi.Bir başka mumu alıp "Bu da babanın mumu" dedikten sonra anne mumundan ateşi alıp baba mumunu yaktı ve ekledi. " Ben babanla evlendiğimde ona bütün sevgimi verdim ve hâlâ bütün sevgim bende duruyor." Anne,babanın mumunu şamdana koyup daha küçük bir mum aldı ve " Bu da senin için" dedi. Kendi mumunun ateşi ile küçük mumu yaktı ve ekledi " Sen doğduğunda ben bütün sevgimi sana verdim ve bak, baban hâlâ benim bütün sevgimi almasına rağmen ben yine de bütün sevgimi taşıyorum." Anne, mumu baba mumunun yanına koydu. Sonra en küçük mumu aldı ve kendi mumu ile yakarken " Bu mum senin küçük kardeşin için. O doğduğunda ben bütün sevgimi ona verdim ve bak sen hâlâ benim bütün sevgimi taşıyorsun. Baban da bütün sevgimi taşıyor. Ama hâlâ benim bütün sevgim bende duruyor, çünkü o SEVGİ. Sen onun hepsini, sevdiğin herkese verebilirsin ve aynı zamanda bütün sevgin seninle birlikte kalır. Şimdi bak ateşlere, biz ailemizde bu sevginin tamamına sahibiz."

Sevgi ne kadar çok paylaşırlırsa o kadar büyür. Azalmayıp aksine artar. Hepiniz mumsunuz. Başka mumları yakmakla sizde ki sevgi azalmaz. O başka mumlarda başka mumları yaksın. Sevgi ancak böyle çoğalmaz mı? Bağımlılıktan uzak hayatlar yaşamanız dileğiyle.....

Kaynak:

Clark, Lynn. (2000). Duygulara Yardım. Evrim yayınevi.

Humphreys, Tony. (1998). Negatif Düşüncenin Gücü. Epsilon yayınevi.

Humphreys, Tony. (2001). Özgüven. Epsilon yayınevi.

Selçuk, Ziya.(2003). Sınıf İçi Rehberlik Uygulamaları. Pegem yayıncılık.

Türkiye'nin Dört Bir Yanından Gelen İmam-Hatipliler Okulumuzda Geleceğe Hazırlanıyor

Din Öğretimi Genel Müdürlüğü ve Diyanet İşleri Başkanlığının ortaklaşa hazırladığı ve imzaladığı beş yıllık protokol gereği Türkiye'nin değişik il ve ilçelerinden gelen İmam Hatip Lisesi öğrencilerini her bakımdan, donanımlı hale getirmek ve mesleğe en iyi şekilde hazırlamak amacıyla okulumuzda kırk gün boyunca hizmet içi eğitim kursu verilmektedir.

Her türlü ihtiyaçları okulumuz tarafından karşılanan bu öğrencilerin kursları boyunca hem kültürel hem de sosyal etkinlikler düzenlenmektedir. Kursun bitiminde öğrenciler, büyük bir mutluluk ve memnuniyetle okulumuzdan ayrılmaktadırlar.

Okulumuzdaki Sosyal Etkinlikler

Okulumuz önemli gün ve haftaları çeşitli etkinliklerle dolu dolu kutlamaktadırlar. Bu etkinlikler çerçevesinde bütün bloklarımızda okul panolarımız hazırlanmakta, tiyatro gösterilerimiz ve kutlama programlarımızla öğrencilerimizin yetenekleri, enerjileri ortaya konmaktadır. Böylece derslerin yoğunluğu içerisinde onlara hem nefes aldırılmakta, hem de tarihi ve güncel konuları düşünmeleri sağlanmaktadır.

Kişilik Testi

Saide EKİNCİ
11/CI

1) Kendinizi yalnız hissettiğinizde nasıl bir yola başvurursunuz?

- a) Kitap okurum.
- b) Namaz kılarım ve dua ederim.
- c) Arkadaşlarımla görüşürüm.
- d) Tv ve bilgisayarla vakit geçiririm.

2) Arkadaşınızın bir hatasını gördünüz, nasıl bir tepki gösterirsiniz?

- a) Kibarca uyarırım .
- b) Hiçbir şey yapmam.
- c) Sadece üzülürüm.
- d) Kızarım .

3) Sizden büyük biri size çok kızdı, bu durumda ne yaparsınız ?

- a) Onu bir daha sinirlendirmem .
- b) Görmezlikten gelirim.
- c) Sevinirim .
- d) Ben de ona kızarım.

4) Çok sevdiğiniz arkadaşınızı kaybettiniz ne yaparsınız?

- a) Üzüntümü içime atarım.
- b) Göz pınarlarım kuruyasıya kadar ağlarım.
- c) Üzülürüm yalnız isyan edip kendimi harap etmem.
- d) İsyan ederim.

5) Bir yakınınız maddi durumu kötü ise ne yaparsınız?

- a) İmkanım elverdiğince yardım ederim.
- b) Teselli ederim..
- c) Allah yardımcısı olsun" derim.
- d) Bana ne derim.

6) Arkadaşınızdan biri sizi sevdiğini söyledi ne karşılık verirsiniz?

- a) Bende seni seviyorum, derim.
- b) Çok mutlu olurum.
- c) Sadece teşekkür ederim.
- d) Sevmediğim biriye umursamam.

7) Öğretmeniniz sizi herkesin içinde rencide etti. Ne yaparsınız?

- a) O an üzülürüm belki ama sonra olmamış gibi davranırım.
- b) Artık o öğretmenin dersine bile girmek istemem .
- c) Susarım sadece.
- d) Sözlü tepki gösteririm.

8) En samimi arkadaşınız size hainlik etti. Ne yaparsınız?

- a) Bir daha yapmaması için uyarırım .
- b) Görmemezlikten gelirim .
- c) Bir daha onunla asla samimi olmam.
- d) Kavgaya ederim.

9) Ailenizin maddi durumu kötü ve bir arkadaşınız sizden borç para istedi. Ne yaparsınız?

- a) Bulup buluşturur veririm.
- b) Tabi ki de vermem.
- c) Kusura bakma bende de yok, derim.
- d) Ne kadar istediğine bağlı, diye sorarım.

10) Derslerinizde başarısızsiniz, ne yaparsınız ?

- a) Ne olursa olsun düzeltmem gerektiğini düşünürüm.
- b) Gayret ederim.
- c) Dua ederim .
- d) Boşver, derim.

DEĞERLENDİRME

a=12 puan b=7puan c=9 puan

d=3puan

90 – 120 arası:

Hız. Mevlana'nın en çok "Cömertlik ve yardım etmede akarsu gibi ol. " sözünün etkisi görülmektedir. İnsanları , her haliyle seviyor. Nitekim " Yaratılanı yaratandan ötürü sevmek gerekir." sözüne uyuyor, Hz. Mevlana'nın örnek aldığı güzel ahlakı takip ediyorsunuz ..

45 - 90 arası :

Hız. Mevlana Mesnevisi'nde insanlara sevgiyi , gerçek aşkı örnek insan olmayı , güzel ahlakı , dürüstlüğü cömertliği, çalışkanlığı, başkalarının iyiliğini istemeyi öğütüyor. Bazı insanlar Hz. Mevlana'yı kendilerine rehber olarak görmüş, bazıları da hayat felsefesi içinde bunlara pek yer ayıramamıştır. Kişinin kendi yaptığı olumlu veya olumsuz davranışları bilip , doğru yoldaysa yolundan şaşmaması ,değilse doğru yolu bulması gerekir

30 – 45 arası:

Kendi hatalarınızı araştırıp doğru yolda ilerlemeye çalışmalı, başkalarının hataları karşısında hoşgörülü olmaya çalışmamalısınız. Kişi hiçbir zaman ben hatalı değilim, dememeli. Önemli olan hatalarınızı kendiniz veya başka birilerinin aracılığıyla görmenizdir. Görmek de yeterli değildir. Önemli olan düzeltmeye çalışmaktır. Hz. Mevlana'nın dediği gibi "Kötü huy kılavuzun oldukça mutlu olacağım sanma ! Sen sabaha kadar gaflet uykusundasın, ömürse kısıdır. Korkarım ki, sen bu uykudan uyanınca gündüz olur."

HZ. MEVLANA'DAN İNCİLER

Derleyen:
Fatmanur YILMAZ
10-C1

NECİP FAZIL'DAN İNCİLER

Fatma Nur AKÇAKAYA
10/E1

Göz kaptırdığım renkten, kulak verdiğim sestem
Affet beni habersiz aldığım her nefesten...

Tek neşe bu dünyada, var olmanın sevinci;
Ve tek ilim, varlığın bilinmeden bilinci...

Elindeyse zaman dur, geçme diye dayat!
Bir sigara içmekten daha kısa bu hayat...

Hep nefis çıkar karşıma, ölüp ölüp dirilsem,
İnsandan kaçmak kolay; kendimden kaçabilsem...

Ellerime uzanan dudakları tepeyim;
"Allah" diyen, gel, senin ayağından öpeyim!

Kıyamete kadar yıkılmaz çatı; kabir,
Ha doksan bir olmuş evlerin katı, ha bir!

Ne gül kaldı, ne bülbül, bu bahçe oldu harâb
Biz kapıda kul kaldık, sen de Sultan'ın yâ Rab...

Ne var ki, pazarlığa girişecek ecelle;
Sermayem tek kelime: Allah azze ve celle...

Neye yaklaşısam sonu uzaklık ve kırgınlık;
Anla ki yok, Allah'tan başkasıyla yakınlık...

"Gözüm, aklım, fikrim var." deme, hepsini öldür!
Sana çöl gibi gelen, o, çöl diyorsa göldür!

Büyük randevu... Bilmem, nerede, saat kaçta?
Tabutumun tahtası, bilsem hangi ağaçta?

Ölüm güzel şey; budur perde ardından haber...
Hiç güzel olmasaydı ölür müydü Peygamber?...

- Eşekten şeker esirgenmez ama eşek yaratılışı bakımından otu
- Dert, insanı tokluğa götüren Rahvan attır.
- Leş, bize göre rezildir ama domuza, köpeğe şekerdir, helvadır.
- Kuzgun, bağda kuzgunca bağırır. Ama bülbül kuzgun bağırıyor diye güzelim sesinin keser mi hiç?
- Pisler, pisliklerini yapar ama sularda temizlemeye çalışır.
- Dikenden gül bitiren, kışı da bahar haline döndürür. Selviyi hür bir halde yücelten, kederi de sevinç haline sokabilir.
- Akıl padişahı kafesi kırdı mı, kuşların her biri bir yöne uçar.
- Korkunç bir kurban bayramı olan kıyamet günü, inananlara bayram günüdür, öküzlere ölüm günü.
- Oruç tutmak güçtür, çetindir ama Allah'ın kulu kendisinden uzaklaştırmasından, bir derde uğratmasından daha iyidir.
- Kabağı kırılan sedef üzüntü vermesin sana içinde inci vardır.
- Bilgi sınırı olmayan bir denizdir. Bilgi dileyense denizlere dalan bir dalgıçtır.
- Bulutlar ağlamasa yeşillikler nasıl güler?
- Âşıkların gönüllerinin yanışıyla gözyaşları olmasaydı, dünyada suda olmazdı ateşte.
- Kuzgun, bağda kuzgunca bağırır. Ama bülbül kuzgun bağırıyor diye güzelim sesinin keser mi?

Bismillahirrahmanirrahim

Bir Sevdadır İmam Hatip

Muhammet ÇETİNER

Bir sevdadır imam hatip,
Gönüllere taht kuran bir şevktir,
Tertemiz kalplere düşen bir nurdur imam hatip,
Mevla'nın kölesi, resulünün varisidir,
Benliğini hakka, bedenini halka adanmış bir zahit'tir
imam hatip.

Bir sevdadır imam hatip,
Güneşin doğuşudur karanlık ülkelerde,
Akan her gözyaşın tesellisidir imam hatip,
Susuz çöllerin Kevser'i, küflenmiş bedenlerin
hülyasıdır,
Yeni bir neslin doğuşu, asri bir başlangıçtır
imam hatip.

Bir sevdadır imam hatip,
Sözüne sadık erlerin mürebbisidir,

Asi rüzgârların siperi, yağın yağmurların suretidir
imam hatip,
Tarihinin müdafaacısı, geleceğinin timsalidir,
Bu dünyanın yolcusu, öbür dünyanın kurtuluşudur
imam hatip.

Bir sevdadır imam hatip,
En güzel renklerin buluşması, en güzel şekillerin
birleşmesidir,
Bir dağ gülünün emsalsiz kokusudur imam hatip,
Bulunduğu ortamın önderi, cemiyetinin dilidir,
Her dem gönüllerde ki bir yarendir imam hatip.

Bir sevdadır imam hatip,
Kimi zaman sessizce doğan bir güneş,
Kimi zaman geceleyin yön veren bir mehtaptır imam
hatip,
Attığı her adımın, aldığı her nefesin hamd edenidir,
Düşmanının bile duacıdır imam hatip.

Bir sevdadır imam hatip,
Yitirilmiş umutların yeniden doğmasıdır,
Gölgesinin emanetçisidir imam hatip,
Sebebi Allah, seveni Allah'tır,
Dönüp sevgilisine kavuştuğu zaman,
Geride bıraktığı sonsuz bir şaheserdir.
İşte imam hatip budur,
Allah ve resulünün ezeli ve ebedi davacısı.

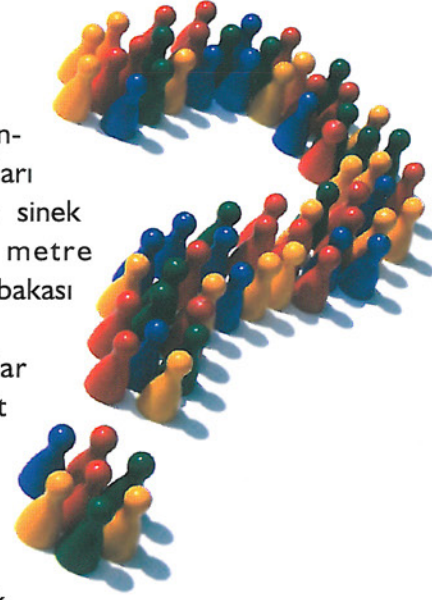
BUNLARI BİLİYOR MUYDUNUZ?

Havva Nur ISICIK

10/11 771

- Bir karınca kendi ağırlığının 50 katı ağırlığı kaldırabilir.
- Arılar yarım kilo bal yapabilmek için iki milyondan fazla çiçekten bitki özü toplamak zorunda.
- Hamamböcekleri yaklaşık olarak 250 milyon yıldır yaşadıkları halde hiçbir değişime uğramamışlar.
- Bir mayıs sineğinin ömrü sadece birkaç saattir.
- Kangurular geri geri yürüyemezler.
- Penguenler, enerji tasarrufu yapmak için sarkaç hareketiyle yürür.
- Dünyada insan başına düşen karınca sayısı 1 milyondur.
- Filler zıplamayan tek memelidir.
- Bir inek, hayatı boyunca yaklaşık 200 bin bardak süt verir.
- Erkek penguenler kuluçkaya yattığı 4 ay boyunca hiçbir şey yemez.
- Dünyada yaşayan aşağı yukarı 1 milyon böcek türü var, her yıl aşağı yukarı 8 bin yeni tür keşfediliyor.
- Bir pire, kendi büyüklüğünün 150 kat yüksekliğe zıplayabilir. Bu oranı tutturmak için insanın yaklaşık 30 metre zıplaması gerekir.
- 10 gramlık bir sümüklü böcek, 1 kilogramlık yükü çekebilir.
- Fare, bir deveden bile daha uzun susuz kalabilir.
- Son 4 bin yılda herhangi bir yeni hayvan evcilleştirilmedi.
- Dişi morina balığı yılda yaklaşık 4 milyon adet yumurtlar.
- Göç eden kuşlar (V) biçiminde sıralanarak uçar ve bu sayede harcadıkları enerjiden yüzde 23 tasarruf sağlar.
- Yılda 100 milyon köpek balığı, sadece yüzgeçleri için öldürülüyor.
- Bir yıl içinde bir milyon balıkçıl kuş ve 100 bin deniz memelisi ve deniz kaplumbağası, plastiklere dolanıp havasızlıktan ölmekte.
- Hastalanmayan tek hayvan köpek balığıdır.

- Bir çift sineğin sadece nisan-mayıs aylarında bıraktıkları yumurtaların tamamından sinek çıksaydı, dünyayı 14 metre kalınlığında bir sinek tabakası kaplardı.
- İngiltere'deki bazı kuşlar evlerin kapısına bırakılan süt şişelerinin kapağını delerek beslenmeyi öğrenmiştir.
- Bir yıl içinde denizlerden avlanan balıkların ağırlığının üç katı kadar atık denizlere atılmaktadır.
- Bir litre motor yağı 530 bin litre içme suyunu kirletebiliyor.
- Yaban kazları 8 bin metre yüksekte uçabilir.
- Her yıl tankerler taşınan petrolün binde biri denizlere sızıyor. Bu miktar 2 milyon 200 bin ton.
- Yunanistan'da sakın Türk kahvesi istemeyin. Türk kahvesinin adı bu ülkede Yunan kahvesidir.
- Nepal'de ayak üzerinden atlamayın. Kötülüğü simgeler.
- Şili'de lokantada ellerinizi karnınızın üzerine koyun. Yoksa servis yapmazlar.
- Japonya'da üç kişinin resmini çekmeyin. Sansınızı kapatır.
- Moğolistan'da ısıklık çalmayın. Kötü ruhları davet etmiş olursunuz.
- Hindistan'da sokakta tuvaletini yapanlara tepki göstermeyin. Yasalıdır.
- Kolombiya'da gece sakın kırmızı ışıktan durmayın. Soyulursunuz.
- Çin'de yere tükürmek serbesttir. Balgamin üzerine basmak yasaktır.
- ABD'de trafik polisi sizi durdurursa elleriniz direksiyon üzerinde put gibi bekleyin. Hareket ederseniz vurulabilirsiniz.
- Endonezya'da küçük çocukların başını okşamayın, yoksa zekaları gelişmez.
- Tibet'te çay bardağınızı iki elinizle avuçlamazsanız saygısızlık etmiş olursunuz.
- Japonya'da çatal, kaşık yerine kullanılan Çubuklara tabağa çapraz koymak hakarettir.
- Bahama Adalarında çiçekli etek giymek koca arıyorum anlamına gelir.

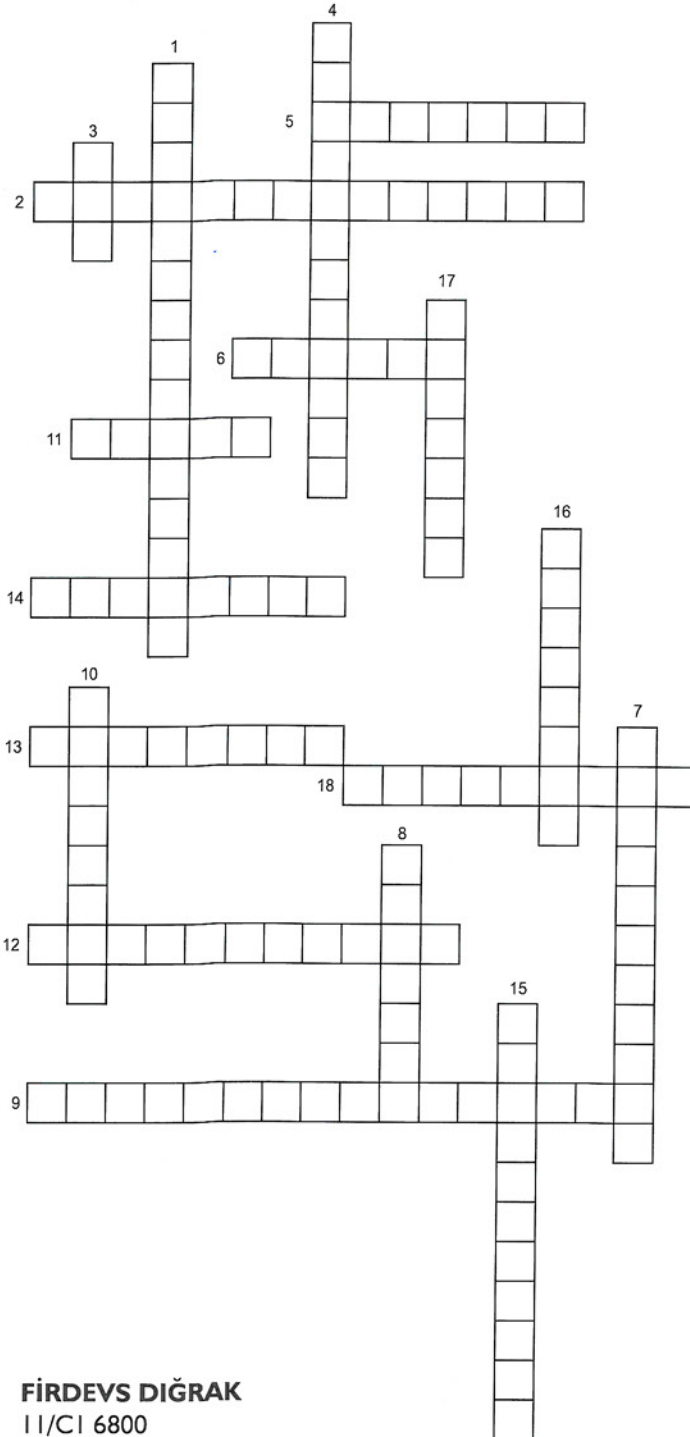
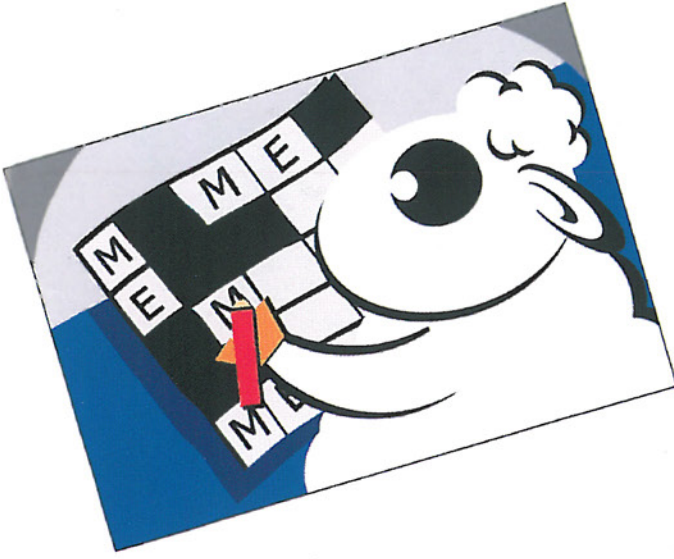

KEPİ İŞRİ 1	DMAR 2	TEŞİLERİ 3	YİTEB 4	İHAİL 5	ĞUY 6
MEHADİ 7	UYTUĞ 8	KIBA 9	CİNE DEMİM 10	DİFER 11	ÜNMIŞ 12
RABİHAM ASİŞİN 13	KİLİRİ İRŞİ 14	LAYEL ELİ CENNUM 15	RİTENKA 16	ŞATMALA 17	ARETİŞİ 18
ANTA 19	TARO UYONU 20	ORMAN 21	TEJRADİ 22	KAŞI SELVEY 23	RAKACA LOĞAN 24
EMENDE 25	MİRİZNED AYSARUB 26	AL NOFENİTA 27	ANŞİ 28	NATSED 29	TANKİ 30
İBARU 31	<p><u>Kareler içindeki sözcüklerdeki harflerin yerlerini değiştirerek yandaki tanımlara uygun sözcükleri oluşturun ve aşağılarındaki boşluklara yazın.</u> <u>Bulduğunuz yeni sözcüklerin ilk harflerini sırayla okuduğunuzda</u> <u>anahtar cümle olacaktır.</u></p>				

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

1) Türk edebiyatının ünlü düşünürü ve tasavvuf edebiyatımızın Konya'dan yükselen sesi kimdir ?

2) Mevlana İslamî ilimlerin temelini babasından almıştır. Babasının adı nedir?

3) Mevlana hangi şehirde tahsil görmüştür?

4) Mevlana'nın hocası kimdir?

5) Mevlana'nın en önemli eserinin adını yazınız?

6) Mesnevi'nin dili nedir?

7) Mevlana'nın şiirlerinin tamamını topladığı eserin adını yazınız?

8) Mevlana , Konya'ya gelmeden önce yaşadığı coğrafi bölgenin adını yazınız?

9) Mevlana'nın Mesnevi'sini yazıya geçiren yakın dostunun adı nedir?

10) Mevlana'nın düğün gecesi olarak adlandırıldığı 'ölüm günü' ne literatürde ne ad verilir?

11) Mevlana 1273 yılında vefat etmiştir. Hoşgörünün temsilcisi , büyük şahsiyetin türbesi hangi ilimizdedir?

12) Mevlana'nın türbesi üzerindeki yeşil kubbenin adı nedir ?

13) Mevlana'nın avlusunda bulunan çeşmenin adı nedir?

14) Mevlana müzesine girilen kapının adı nedir?

15) Mevlana'nın düşüncelerini Mevlevilik adı altında sistemleştiren ve İbtidame adlı eserin de yazarı olan oğlu kimdir?

16) Mevlana , nasihat için kendisinden sorulan , dini ve ilmi konularla açıklayıcı bilgiler vermek için yazdığı mektubun adı nedir?

17) Şems-i Tebrizi'nin devrinin bir tasavvuf eri olduğu hangi kitabında görülmektedir?

18) Mevlana'nın meclislerde yaptığı sohbetleri içeren kitabın adı nedir?

Mevlana'nın 7 Öğüdü

cömertlik ve yardım etmekte akarsu gibi ol
şefkat ve merhamette güneş gibi ol
başkalarının kusurunu örtmekte gece gibi ol
öfke ve asabiyette ölü gibi ol
tevazu ve alçakgönüllülükte toprak gibi ol.
hoşgörülü olmakta deniz gibi ol..

YA OLDUĞUN GİBİ GÖRÜN YADA GÖRÜNDÜĞÜN GİBİ OL.

SEVEN ADVICE OF MEVLANA

In generosity and helping others be like a river
In compassion and grace be like sun
In concealing others' faults be like night
In anger and fury be like dead
In modesty and humility be like earth
In tolerance be like a sea
Either exist as you are or be as you look

HZ. MEVLÂNÂ'NIN YOLCULUĞU

HZ. MEVLÂNÂ KRONOLOJİSİ

- Mevlana'nın doğumu: Belh, 6 Rebiülevvel 604 / 30 Eylül 1207
- Ailesiyle Belh şehrinden hicret: 610 / 1212 veya 618 / 1221 tarihlerinde
- Hicaz'a gittikten sonra Şam yoluyla Anadolu'ya geçiş, bazı şehirlerde bulunduktan sonra Larende'de ikamet edilirken Mevlana'nın Gevher Hatunla evlenmesi: Larende (Karaman), 622 / 1229
- Mevlana'nın oğlu Sultan Veled'in doğumu: Larende, 623 / 1226
- Konya'ya varış: 626 / 1229
- Sultanu'l ulema Bahauddin Veled'in vefatı: Konya, 18 Rebiülahir 628 / 12 Ocak 1231
- Seyyid Burhaneddin-i Muhakkik'in Konya'ya

gelişi: 629 / 1232

- Seyyid Burhaneddin'in vefatı: Kayseri, 638 / 1240- 1241
- Şems-i Tebriz'in Konya'ya gelişi: 26 Cemaziyelahir 642/23 Ekim 1244
- Şems-i Tebriz'in Konya'dan ilk ayrılışı: 643 / 1246
- Ricalarla geri dönmüş olan Şems'in ortadan kayboluşu: 645 / 1247
- Mevlana'nın Konya'lı Kuyumcu Selahattin'i halife tayin edişi: 647 / 1249
- Kuyumcu Selahattin'in vefatı: 657 / 1258
- Mevlana'nın vefatı: 5 Cemaziyelahir 672 / 17 Aralık 1273

بشنو این نی چون شکایت می کند از جداییها حکایت می کند

Dinle, bu ney nasıl şikâyet eder,
Ayrılıklardan neler hikâyet eder.

Bişnev in ney çün şikâyet mîküned
Ez cüdâyihâ hikâyet mîküned

Listen to this reed, how it makes complaint,
telling a tale of separation

ASIRLIK ÇINAR

1951 yılından beri
okulumuzun hamisi
VEYSEL OKDUT

